

Eesti Jahimeeste Seltsi aastaraamat 2017

SISUKORD

3.....	Eessõna
4.....	Eesti Jahimeeste Seltsist
6.....	Väliskoostööst jahinduses
8.....	Liikmesorganisatsioonide kontaktid
12.....	EJS-i juhatus
13.....	Liikmesorganisatsioonide juhtide nõupidamised
14.....	Haldusleping
15.....	Jahimeeste vanuseline jaotus
17.....	Marutaudi riskiloomade pea- ja vereproovide kogumise leping
18.....	EJSi tegevused
20.....	Aasta sündmused
24.....	Trofeede hindamine ja näitus
27.....	EJSi 50. juubeliaasta
37.....	Sündmused jahindusorganisatsioonides
44.....	Meedia
48.....	Trükised
51.....	Sigade Aafrika katk (SAK)
56.....	Eesti jahiulukite nimistu
58.....	Jahiulukite küttimine Eestis 2017/2018 jahihooajal
62.....	Hunt
63.....	Šaakal
64.....	Hallhüljes
65.....	Ilves
66.....	Karu
67.....	Metssiga
69.....	Metskits - aasta loom
70.....	Eesti jahinduse hea tava

Esi- ja sisekaane foto: **Ingmar Muusikus**

Projektijuht: **Andra Hamburg**

Toimetanud: **Jaanus Vaiksoo**

Kujundaja: **KP DISAIN OÜ**

Trükikoda: **Printall**

Koostatud materjalid: Eesti Jahimeeste Seltsi kodulehelt, Keskkonnaagentuuri ja Keskkonnaameti kodulehelt.

Suur tänu EJS-i töötajatele, fotograafidele, Keskkonnaagentuuri eluslooduseosakonnale jt koostööpartneritele! Raamat on valminud tänu Keskkonnainvesteeringute keskuse toetusele.

HEA EESTI JAHIMEESTE SELTSI LIIGE!

Hoiate käes Eesti Jahimeeste Seltsi aasta-
raamatut, kuhu on koondatud põgus
informatsioon eelmisel aastal tehtu kohta.

EJS-il oli 50. juubeliaasta! Avapauk anti Kadrioru lossis 17. jaanuaril kolmekuningapäevale ja juubelile pühendatud vastuvõtul (vt lk 20). Lisaks oli aasta jooksul paljudel liikmesorganisatsioonidel juubelid, kus meenutati Eesti organiseeritud jahinduse ajalugu (lk 31). Sünnipäevarohke aasta tipnes EJS-i juubelilalaga Viljandis Ugala teatris 25. novembril.

Juubeliaasta sündmustel andsime au kõigile, kes seltsi tegemise juures olid, aga ka neile, kes seda erinevatel aegadel vedasid. Suur tänu teile veelkord! Täna oleme olemas just tänu meie tublide jahindusjuhtide, seltsi esimeeste ja aktiivsete küttide jõupingutustele ning tööle.

Aasta teemaks valis juhatus seekord „Loenda ulukit“ (vt lk 18). See on meie ühistegevuses äärmiselt oluline, kuna oleme deklareerinud teadmise- ja teaduspõhise jahinduse suuna. Just siis, kui meil on ülevaade oma ulukiressursist, saame teha kvaliteetseid otsuseid selle kaitsmisel ja kasutamisel. See on jahimeestele suur väljakutse.

Populatsioone on võimalik majandada omades täpset ülevaadet asurkonna arvukusest ja seisundist. See võimaldab määrata täpseid küttimismahte ja vältida vigu ressursi majandamisel. Ulukid ei ole eksperimenteerimise objekt, ka eetilises plaanis on meil kohustus tunda oma ressursi. Nagu Eesti jahindusklassik Mihkel Treumann on 1924. aastal öelnud, et „jahimees peab ka teadma, et ta siis vilets lühikeselt nägija, metsade rüüstaja, ühiskondline pahe ja madal loodusereostaja on, kui tema jahitegevuse tagajärjel metsloomade arv jäädavalt väheneb“.

Loomulikult ei muuda me ühe aastaga väga palju, aga see on tubli algus ja seda kurssi hoiame ka edaspidi. Teema aasta lõppedes ei kao ulukiloendus laualt. See oli lihtsalt üks efektiivne võte, et teema päevakorda tõsta. Nii et loendame ulukeid edasi ja jäägugi see nii igavesti!

2017. aasta pole meile, jahimeestele, olnud kerge. Maad laastab jätkuvalt sigade Aafrika katk (SAK), mille puhul oleme võtnud sotsiaalse vastutuse ja kohustuse ühiskonda aidata. Ressursikasutajatena on see ainuõige valik. SAK-i käigus on meil tulnud ümber hinnata oma väärtusi ja suhtumist. Oleme saanud hindamatuid kogemusi, mida täna teiste riikidega jagame. Näiteks oleme korduvalt selgitanud katkutõrjemeetodeid Tšehhis, kuhu SAK hiljuti sisse murdis. Siinkohal siiras tänu kõigile jahimeestele, kes on oma isikliku panuse tauditõrjesse andnud. Olen veendunud, et väljume sellest võitlusest tugevamana kui kunagi varem.

Ka metskits, meie aasta loom 2017, ei ole asjata saanud tähelepanu. Populatsioon on taastumas ja arvukus suureneb kiirelt. Kuid metskitse majandamise suhtes on vaja olla tähelepanelik. Kergem on arvukust ohjata jooksvalt, mitte siis, kui see on juba liialt kõrge. See tooks kaasa nii haiguseid kui kahjustusi.

Maailm ja piirid ei ole lahti ainult inimestele. Rändavad ka loomad ja nii on meile lõuna poolt parema elu otsingutel jõudnud šaakal. Teda õpime alles tundma ning mida rohkem seda teeme, seda enam saab selgeks asjaolu, et šaakal on erinev meie põhjamaistest ulukiliikidest. Milline on tema mõju meie loodusele ja asurkondadele, hakkab alles selguma. Selge on aga see, et me ei tohi selle äärmiselt plastilise ja hästi kohaneva liigi arvukust käest lasta. Ka siin kutsun meie kogukonda üles šaakalit küttima.

Äärmiselt oluline on ka koostöö maaomanikega. EJS-i juures tegutseb jahimeeste ja maaomanike esindusorganisatsioonide ümarlaud, kuhu kuuluvad veel Eesti Erametsaliidu, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja ning Eesti Talupidajate Keskliidu esindajad. Aasta jooksul toimus neli koosolekut, kus põhiteemadeks olid kobras ja sõralised ning nende populatsioonide majandamine. Olen jätkuvalt seisukohal, et ühine koostöö ümarlauas on parim ja efektiivseim vorm meie ühiste küsimuste lahendamiseks.

2017. aasta oli meie seltsile üks tegus ja aktiivne aasta. Mida täpselt tehti, sellest annavad ülevaate järgnevad leheküljed. Juhul, kui aastaraamatuga tutvumisel tekib ideid, mida selts võiks teha uut, teistmoodi või kuidas saaks paremini, on kõik ettepanekud teretulnud. Ajame ju üht asja – meie Eesti rahvuslikku jahindust!

Head lugemist!

Margus Puust

Eesti Jahimeeste Seltsi president

Eesti Jahimeeste Seltsist

Fotod: Andra Hamburg

Eesti Jahimeeste Selts (EJS) on mittetulundusühing, mis tegutseb põhikirja, volinike koosoleku ja juhatuse otsuste alusel. EJS on jahindusega tegelevate juriidiliste isikute ühendus. Seisuga 31.12.2017 kuulus EJS-i 92 liikmesorganisatsiooni, kes ühendavad kokku 11 322 jahimeest. EJS-is on palgal kuus töötajat, üks neist osalise tööajaga, viis inimest büroos ja üks koristaja-majahoidja. Haldusspetsialist ja ajakirja peatoimetaja ostetakse teenusena sisse.

EJS on Eesti ja välisriikide jahimehi teenindav organisatsioon. Osutatavate teenuste nimekiri ning õigused ja kohustused on sõlmitud EJS-i ja Keskkonnaministeeriumi vahelise halduslepinguga. Avalikud teenused on kättesaadavad kõikidele jahimeestele koostöölepinguga seotud organisatsioonide kaudu. Halduslepinguga on EJS-il õigus välja anda ning pikendada jahitunnistusi, välisriigi kodaniku jahitunnistusi, laskekatse tunnistusi, tunnistada neid kehtetuks ja pidada nende üle arvestust. Samuti korraldab EJS jahindusalaseid koolitusi, jahiteooriaeksameid ja laskekatseid. Riigi tasandil tegeletakse jahimeeste huvide esindamisega, ühistegevuse korraldamisega, säästliku jahinduse edendamise, jahikultuuri ja -traditsioonide hoidmise ning arendamisega.

EJS-i volinikud saavad koosolekule

Väljavõte põhikirjast:

8.1 Seltsi kõrgeim juhtimisorgan on seltsi liikmete poolt delegeeritud volinike koosolek – seltsi volikogu. Volinikud delegeeritakse esindusnormiga lähtuvalt põhimõtetest, et üks (1) volinik Seltsi liikme iga seitsmekümne (70) füüsilisest isikust liikme kohta (1–70 liiget: 1 volinik;

EJS-i teenetemärgi ja tänukirja saajad

71–140 liiget: 2 voliniku jne). Liikmete poolt volinike valimise protseduuri kehtestab iga seltsi liige enda jaoks iseseisvalt. Liikme poolt valitud volinike arvu korrigeeritakse iga aasta 1. aprilli seisuga iga Seltsi liikme poolt.

Volinike koosolek

25. mail toimus Raplamaal Kehtna kutsehariduskeskuses EJS-i volinike koosolek, millel osales 151 hääleõiguslikku või volitatud delegaati 203-st.

EJS-i president Margus Puust pidas avakõne, volinikke oli tervitama tulnud Rapla maavanem Tõnis Blank. Volinike koosolekut juhatas EJS-i juhatuse liige Priit Piilmann ja protokollis EJS-i tegevjuhi abi Lea Truska. EJS-i president tegi ka ülevaate juhatuse tööst 2016. aastal ning esitles aastaraamatut ja Kaarel Rohu taskuteatmikku „Jahimehe linnumääraja“.

Tegevjuht Tõnis Korts kandis ette 2016. majandusaasta aruande. Büroo poolt olid volinikele ettevalmistatud eelarvete ja majandusaasta aruande kohta selgitavad selletuskirjad. Volinikud kinnitasid majandusaasta aruande ning määrasid 2017. aasta audiitoriks OÜ Grow Audit vandeaudiitori Aare Olanderi.

Lisaks tutvustas tegevjuht 2017. aasta eelarvet. Tema sõnul on mitmed tuluallikad kokku kuivanud, üheks olulisemaks neist seatakse tulenev välisjahimeeste kü-laskäikude märkimisväärne vähenemine. 2017. aasta eelarve oli volinikele esitatud eelneva kolme aasta võrdluses ja see võimaldas jooksva aasta eelarvet paremini analüüsida. Eelarve kinnitati volinike poolt esitatud kujul.

Arutati EJS-i liikmemaksu alates 2018. aastast. Juhatuse oli teinud ettepaneku tõsta liikmemaksu 12 eurolt 15 euroni. Põhjendused ja analüüsi liikmemaksu kohta esitas EJS-i president. Liikmemaksud on olnud väga hea investeering jahindusse. Iga liikmemaksuna sisse makstud euro on toonud läbi projektide, lepingute, majandustegevuse jms kolm kuni neli eurot eelarvesse juurde.

Margus Puust annab Udo Toomelale üle teenetemärgi „Ilves”

Sellest ja muust tulenevalt oleme suur ja tugev organisatsioon, kellega arvestab riik, kui sõlmib olulisi lepinguid või muudab seadusandlust. Valdav enamus toetas uue liikmemaksu kehtestamist.

Päevakorrapunktina sooviti täiendada eesti jahinduse head tava maaomandit puudutavate sätetega. Volinikud lisasid tava I peatükki kaks uut punkti (vt lähemalt lk 70). Lisatud punktide järgi tuleb jahti pidada selliselt, et maaomaniku varale ei tekiks jahipidamise käigus mingisugust kahju ning jahinduslikes küsimustes tuleb maaomanikuga rohkem koostööd teha.

Ka aasta teemal, „Loenda ulukit“, tegi ettekande EJS-i juhatuse liige Priit Vahtramäe, kes rääkis põdra loendamist seltsi, maakonna ja Eesti tasemel ning kutsus üles mõistma valiklaskmise tegelikku olemust. Samuti pani ta kõigile südamele, et põdrapopulatsiooni küttimismahtude määramisel tuleb lähtuda tegelikust arvukusest, mis eeldab kvaliteetseid loendusi.

Lisaks rääkis volinik Erki Aavik ühe kaasuse näitel jahinduslikust õiguspraktikast. Küsimus oli jahiõiguse tasu maksmata jätmises ja selle teo eest ebaproportsionaalse karistuse määramises. Viimaks tutvustas projektijuht Karri Urban EJS-i infosüsteeme Metsis ning Jahis (vt lähemalt lk 16).

Tunnustusavaldused

Juubeliaasta puhul anti EJS-i tunnustusavaldusi tavapärasest rohkem. **Kõrgeima autasu, vapimärgi „Metsis“, pälvisid:** Taavi Veskimägi, Lembit Kaljuvee, Mario Sootna, Mati Kepp, Aare Veetsmann, Mati Kirs, Aarne Vainokivi, Ülo Parik, Väino Lill ja Mati Hõbemägi. „Metsised“ anti üle juubelivalgal.

Teenetemärk „Ilves“ omistati Harjumaa jahimeestele: Aivo Jaanits, Jaan Luks, Vladimir Bobrov, Mihhail Jegorov, Enn-Toivo Annuk; **Ida-Virumaa jahimeestele:** Arvo Lehtla, Evald Vaht, Karl-Johannes Kärner, Jaan Pärn; **Järvamaa jahimeestele:** Ülo Mets, Margus Vaas, Aleksander Reinla, Oskar Pauku, Jaak Lohvart, Igor Homin, Juri Kari, Mihkel Kunila; **Läänemaa jahimeestele:** Endrik Raun, Arles Taal, Enn Tee; **Pärnumaa jahimeestele:** Udo Toomela, Mart Mölder, Rein Laas; **Põlvamaa jahimehele:** Anne Reitel; **Raplamaa jahimeestele:** Risto Toom, Koit Ütt; **Saaremaa jahimeestele:** Erki Aavik, Meelis Kaare, Ivo Kuningas; **Tartumaa jahimeestele:** Valdo Hermann, Nikolai Kisseljov, Võido Lehist; **Viljandimaa jahimeestele:** Priit Kask, Tõnis Korts; **Võrumaa jahimeestele:** Juss Torp, Uuno Minka, Arvo Kõva; **EJS-i büroo:** Lea Truska.

Tänukirja said: Rein Sõitja, Vjatseslav Rusak, Juhan Kits, Aldo Laid, Andrus Nadel, Boris Sikerin, Gennadi Uvarov, Aleksandr Mihhejev, Nikolai Ignatenko, Vitali Rubtsov, Juri Krutšinin, Anatoli Kolchenko, Toivo Kukk, Toomas Kalpus, Pavel Zukovets, Aarne Viikholm, Vello Ambus, Tanel Moora, Vadim Savrak, Aare Männik, Andrus Eltmaa, Taavi Taal, Erki German, Anatoli Tambelt, Arvi Lepisk, Kalju Hermann, Viljar Ilves, Veljo Jalak, Indrek Kaarna, Jürjo Loka, Arnold Loos, Margus Narusing, Anti Perkson, Tõnu Peterson, Janek Raid, Lauri Saks, Indrek Sütt, Sulev Heinaru, Lembit Lump, Ene Muts, Arno Saar, Kaljo Schmidt, Kalev Tamm, Ülo Vask, Rita-Anette Kohava, Madis Helve, Ivo Remmelgas, Märt Laansalu, Jaan Zilmer, Henno Kallas, Mart Kiisküla, Enno Nikker, Daniel Savka, Indrek Reinaru, Jaan Lukas, Andres Kägu, Janek Mötsar, Andero Tank ja Tarmo Arak.

Väliskoostööst jahinduses

EJS on alates 1992. aastast maailma jahimehi ühendava organisatsiooni **CIC** (*Conseil International de la Chasse et de la Conservation du Giber*, vabas tõlkes ülemaailmne jahindus- (ulukite) ja loodus- (metsaelu) kaitse organisatsioon) liige. Samuti oleme alates 1999. aastast **FACE** (*Federation of Associations for Hunting and Conservation of the EU*) ehk Euroopa Liidu jahindusorganisatsioonide ühendava assotsiatsiooni liige. Jahinduse arendamiseks ning jahimeeste eestkõnelemiseks ja huvide kaitseks esindab FACE Brüsselis ka meie huve.

Nii FACE kui CIC korraldavad oma liikmetele aastas nõupidamisi, kus arutletakse olulistel ja aktuaalsetel jahindusteemadel. Seetõttu vaatame otsa 2017. aastal tehtule, millest ka EJS osa sai.

• FACE töökoosolekul arutleti seakatku teemal 6. aprillil toimus Brüsselis Taani Põllumajanduskoja esinduses FACE korraldatud nõupidamine teemal „Jahimeeste ettevalmistamine sigade Aafrika katkuks“.

Tegemist oli esimese seakatku kvalase nõupidamisega jahimeeste katusorganisatsioonis. Lisaks kõrgetele Euroopa ametnikele osales nõupidamisel ka CIC president George Aman, kes esindab 30 miljonit jahimeest üle maailma.

Nõupidamist modereeris FACE kaitsekorralduse peaspetsialist David Scallan. Nikolaus Kriz, Euroopa toiduohutusameti (EFSA) esindaja, tõi oma ettekandes, et metssigade arvukuse vähendamine pole likvideerinud katku levimise riski.

Euroopa Komisjoni strateegiast kõneles Francesco Berlingieri, komisjoni peadirektoraadi esindaja. Tema väitel tuleks kaitsemeetmetega jätkata ning tõsta jätkuvalt teadlikkust ja valmisolekut liikmesriikide sihtgruppide kaudu. Samuti rõhutas ta emiste küttimise olulisust metssigade arvukuse vähendamisel.

Ettekande tegi ka Läti Veterinaarteenistuse ekspert Martins Serzants, kes näitas Euroopa riikide õõvastavaid kaadreid seakatkest nii metsast kui ka farmist. Eesti seakatku olukorrast andis ülevaate EJS-i tegevjuht Tõnis Korts ning rääkis, millised on olnud tauditõrje probleemid ja võimalused. Nii Eesti kui Läti esindajad andsid FACE-le olulisi tauditõrje materjale, mida liikmesriigid siiani kasutavad.

• Traditsiooniline CIC peaassamblee

27.-29. aprillini toimus Montreuxis Šveitsis CIC-i 64. peaassamblee, mida peeti deviisi all „Harmonia loodusega – linna ja maapiirkondade vaatenurk“ („*Harmony with wildlife – urban and rural perceptions*“).

Noorjahimeeste teemaline konverents Euroopa komisjonis Brüsselis

Seakatku teemaline konverents Tšehhis

Kolme päeva jooksul peeti hulgaliselt ettekandeid, paneeldiskussioone ja esitlusi. Kohal oli ligi kolmsada jahimeeste esindajat üle maailma. Eestit esindas EJS-i tegevjuht Tõnis Korts.

Peaassambleel räägiti ühiskonna linnastumisest ja selle mõjust jahindusele, tänapäeva jahinduse valupunktidest, looduskaitsest läbi kestliku kasutamise, jahindusharidusest jms. Samuti toimus liikmete koosolek, kus võeti vastu uusi liikmeid, räägiti aastaaruandest jm aktuaalsest.

• Brüsselis toimus FACE 40 aasta juubeli kongress

6.-7. septembrini toimus Brüsselis FACE 40. tegevusaasta kongress. Sünnimuse raames toimus noorjahimeeste teemaline konverents, kus räägiti tänapäeva jahinduse arengusuundadest ning tendentsidest. Samuti peeti traditsioonilist volikogu, kus peeti nõu FACE strateegiate, eelarve, liikmelisuse jm aktuaalsete temade üle.

Juubeli puhul avati ka Euroopa Parlamendis noorjahimeeste teemaline näitus. EJS-i esindas sel korral presiesindaja ja ajakirja Eesti Jahimees toimetaja Andra Hamburg.

• Jahimeeste rolli ja taudiseirealane konverents Bulgaarias

18.-19. novembrini toimus Bulgaarias Pravetsis seakatku kvalane konverents „Seakatku seire on jahimeeste roll“. CIC, FACE, Euroopa Komisjoni ja maailma loomatervise organisatsiooni OIE eestvedamisel toimus konverents, kus arutleti seakatku leviku, ennetustöö ja seire koostöö teemadel.

Esmalt andsid organisatsioonid ja riigi esindajad ülevaate enda tegemistest ja plaanidest tauditõrjel. Ühiselt nenditi, et praktikas on jahimehed ulukihaiguste seires võtmerol- lis, aga oluline on ka koostöö.

Euroopa liidu seakatkualasest strateegiast tegi ülevaate Euroopa Komisjoni tervise ja toiduohutuse peadirekto- raadi inspektor Francesco Berlingieri. Ta rääkis, et Eu- roopa plaanib ühtlustada veterinaaria-alaseid õigusakte, teha konkreetse seakatku seiramise direktiivi ning sea- katku leviku piirkondadeks jaotamise. Samuti on plaanis parendada rahvusvahelist koostööd OIE ja ÜRO toidu- ja põllumajandusorganisatsiooni vahel. Teadlased teevad Euroopas jätkuvalt ka täiendavaid tauditõrje uuringuid.

Lisaks tegi ettekande Rootsi veterinaarametnik ja ulukihaiguste teadlane Erik Ågren, kes pidas oluliseks ennetustööd. Rootsis tehti efektiivne mobiilirakendus (Rapporteravilt.sva.se), kuhu saab leitud ebatavaliselt käituvatest või hukkunud metsloomadest teateid tead- lastele saata.

Koosviibimisel räägiti ka ulukihaiguste tähtsusest. Näiteks metssea populatsiooni majandamiseks on pikas perspektiivis võtmerolliks jahipidamine, söödapõldude hooldamine, rümpade matmine ja seakatku teadlikkuse tõstmine.

Üks olulisemaid punkte kogu konverentsi jooksul oli bioohutus ja selle järgimine. Säilitada tuleks bioo- hutusmeetmed nii metsas kui väljaspool seda. Vältida tuleks kodu- ja metssigade kontakti sattumist. Samuti tasuks tõhustada seakatku alast kommunikatsiooni (nt seakatku teemade kajastamine sotsiaalmeedias, ajakir- jas). Soovituslik oleks koostada ka metssea populatsiooni haldamiseks nõuandlik dokument, mis sisaldaks seakat- ku seiret.

Koosolekul selgus, et osades Euroopa riikides puudub üldse jahimeeste ja veterinaaride vaheline koostöö. Eesti on siin heaks eeskujuks ning EJS-i esindajad jagasid kogemusi seakatku tõrjel. Samuti pälvis suurt tähelepanu EJS-i, VTA ja Maaeluministeriumi koostöös valminud plakat bioohutusmeetmete järgimise kohta.

Ühiselt jõuti järelduseni, et ulukihaiguste puhul ei to- hiks küttimist keelata, kuna vastasel juhul oleks raske jahipidamist uuesti soodustada ning ulukipopulatsiooni efektiivselt majandada. Konverentsil arutati ka linnugri- pi, marutaudi jt ulukihaiguste üle, mille kallal käib pidev ennetustöö ning seire.

Kohtumisel osales 45 inimest 18 riigist, kellest 19 esin- dasid jahioorganisatsioonid ning 24 veterinaarametit, lisaks oli 7 veterinaaria kontaktisikut OIE ulukiseire osakon- nast. Valmis ka ühine dokument seakatku seiramiseks, mis esitati Euroopa Komisjonile ja Europarlamendile.

• Lätis toimus Baltimaade FACE ühenduse koh- tumine

14. detsembril toimus Lätis Ādaži Baltimaade FACE ühenduse koosolek, kus peeti nõu aktuaalsetel jahin- dusteemadel.

Läti jahimeeste seltsi korraldatud koosolekul olid tee- maks Euroopa jahinduse tegevused ja eesmärgid tule-

vikuks ning aktuaalsed jahinduse probleemid, sh sigade Aafrika katk.

Koosoleku avas FACE tegevjuht Ludwig Willnegger, kes andis ülevaate Euroopa jahimeeste katuseorganisatsiooni tegemistest, fookustest ja takistustest ning rääkis sellest, mida oodatakse tulevikult. Ta tõi välja, et kuigi eelarve on FACE-l väga piiratud, on neil siiski võimet kaasa rääki- da enamiku Euroopa jahindust puudutavate õigusaktide osas, kuna toimub tihe koostöö Europarlamendi, Euroo- pa komisjoni, töö- ja huvigruppide liikmetega.

Lisaks andsid riigitasanditel jahindusest ülevaate Balti jahiseltside esindajad. EJS-i tegevjuht rääkis Eestist kui jahimaast ning meie tänastest probleemidest: veelinnu- jahist, seakatkest jmt.

Külalisena osales koosolekul ka Valgevene jahi- ja ka- lameeste liidu juht Juri Ivanovits Shumskii, kes rääkis sealset jahikorraldusest. Tähelepanuväärne oli tõik, et kuigi neil on huntide küttimine alates 2011. aastast pi- devalt kasvanud, on hundi populatsioon siiski pigem suurenenud.

FACE Balti ühenduse moodustavad Leedu, Läti ja Eesti jahimeeste seltsid. Koosolek toimus Läti jahimeeste seltsi, Eesti jahimeeste seltsi, Leedu jahi- ja kalameeste ühingu, FACE ja Valgevene jahi- ja kalameeste liidu koostöös. EJS-i esindasid Tõnis Korts ja Andra Hamburg.

Bulgaria konverentsi "Seakatku seire on jahimeeste roll" osalejad.
Foto: Andra Hamburg

CIC peassaamblee Šveitsis. Foto: Tõnis Korts

Liikmesorganisatsioonide kontaktid

■ Harjumaa

AEGVIIDU JAHIMEESTE SELTS
Kosenõmme 8, Aegviidu alev, 74501
Anija vald
Riivo Noor
tel 508 8236
riivo.noor@gmail.com

JAHISELTS DIANA
Kuristiku 7, 10127 Tallinn
Jaan Luks
tel 503 5481
jaan.luks@premia.ee

HARJU JAHINDUSKLUBI
Männiliiva 7, 13414 Tallinn
Rein Sõitja
tel 502 7098
harjuselts@gmail.com

KEILA JAHISELTS
Kaluri tee 5, Kloogaranna küla,
76708 Lääne-Harju vald
Kalev Laast
tel 5649 1523
kalev1000@hotmail.com

KOSE JAHISELTS
Spordiväljaku tn 1, Kose alevik,
75191 Kose vald
Meelis Mäesaar
tel 564 0465
info@kosejahiselts.ee

LÄÄNE-LAHEMAA JAHISELTS
Tamme-Oja talu, Hara küla,
74810 Kuusalu vald
Tõnu Tamm
tel 5342 2883
tonu.tamm@kuusalu.ee

PADISE JAHIMEESTE SELTS
Harju-Risti küla, 76602
Lääne-Harju vald
Olev Kuuse
tel 608 1206, 525 3025
info@padisejs.ee

SINIALLIKA JAHISELTS
Saula küla, 75101 Kose vald
Mait Markus
tel 505 7939
mait.markus1@gmail.com

KLUBI TAJASK
Vilde tee 120, 12618 Tallinn
Mihhail Jegorov
tel 5347 4734
klubitajask@mail.ru

TALLINNA JAHIMEESTE SELTS
Trapi tee 3, Männiku küla,
75511 Saku vald
Silver Sepp
tel 5695 3012
sepptjs@gmail.com

■ Hiiumaa

HIIMUMAA JAHIMEESTE SELTS
Väike-Tiigi 8, Kärkla linn,
92411 Hiiumaa vald
Anu Sarapuu
tel 508 8618
hiiu.jahindus@gmail.com

LELUSELJA JAHISELTS
Spordi 7, Käina,
92101 Hiiumaa vald
Urmas Alev
tel 522 8910
hiiuagro@hotmail.com

TAHKUNA JAHISELTS
Kõrgessaare mnt. 45, Kärkla linn,
92401 Hiiumaa vald
Harri Kattel
tel 503 5483, 650 5802
tahkunajs@tahkunajs.ee

■ Ida-Virumaa

IDA-VIRU JAHIMEESTE SELTS
Oru 1A, Jõhvi linn, 41535 Jõhvi vald
Egert Malts
tel 335 6512, 5332 1325
ida.viruj@gmail.com

MAHU JP OÜ
Savala küla, 42301 Lüganuse vald
Hannes Kuusmik
tel 504 7631
hannes.kuusmik@mail.ee

MAIDLA JAHIMEESTE SELTS
Oandu küla, 42314 Lüganuse vald
Kalle Väljur
tel 506 7197
kalle.valjur@gmail.com

■ Järvamaa

JÄRVAMAA JAHINDUSKLUBI
Parkali 28a, 72717 Paide linn
Lauri Ellram
tel 5348 6408, 385 0820
jklubi@jklubi.ee

KOERU JAHIMEESTE SELTS
Koeru, 73001 Järva vald
Rene Järvmägi
tel 5667 4931
rene@natural.ee

■ Jõgevamaa

JÕGEVA JAHIMEESTE ÜHING
Vaia küla, 48522 Jõgeva vald
Mati Kepp
tel 5344 0858
mati.kepp@gmail.com

KULLAVERE JAHIÜHISTU
Mustvee vald, 49302 Jõgevamaa
Raivo Saar
tel 513 5670
raivo.saar@woodwell.ee

JAHISELTS OTT
Kivioja talu, Kõpu küla,
48208 Põltsamaa vald
Karmo Eesmäe
tel 507 9113
jahiseltsott@hotmail.com

PÕLTSAMAA JAHISELTS
Lossi 2, 48104 Põltsamaa vald
Peeter Aruoja
tel 509 6940
põltsamaa.jahiselts@gmail.com

■ Lääne-Virumaa

KUNDA JAHINDUSKLUBI
Sõmeru mnt 2, Ubja küla,
44203 Rakvere vald
Ando Holm
tel 5341 7151
ando.holm@gmail.com

LINNUKÜTI JAHIÜHING
Muuga küla, 46520 Vinni vald
Argo Veski
tel 514 7974
linnukuti@hotmail.com

NUGIS JAHINDUSÜHISTU
(liige al 01.01.2018)
Rakvere tee 14,
Kadrina alevik,
45201 Kadrina vald
Jüri Selter
tel 512 5150
juri.selter@online.ee

RAKVERE JAHINDUSKLUBI
Tartu mnt 61,
44315 Rakvere
Jaan Villak
tel 516 5612
info@rjk.ee

MTÜ VIITNA JAHIÜHISTU
Viitna, 45201 Kadrina vald
Janno Nõmme
tel 507 6271
janno@rpmt.ee

■ Läänemaa

KULLAMAA JAHI- JA KALA-MEESTE SELTS
Leila küla, 70704
Lääne-Nigula vald
Einar Pärnpuu
tel 505 8924
einar@kullamaa.ee

LIHULA JAHISELTS
Raudtee tn 6, Lihula linn,
90302 Lihula vald
Toomas Laos
tel 513 1632
toomas@kirbla.ee

LINNAMÄE JAHI- JA KALAMEESTE SELTS
Mäe, Saunja küla,
91017 Lääne-Nigula vald
Ahto Jõgi
tel 502 3980
ahto.jogi@gmail.com

LÄÄNEMAA JAHINDUSKLUBI
Raudtee 18,
90506 Haapsalu linn
Aarne Taal
tel 502 2756
aarne.taal@mail.ee

PALIVERE-PIIRSALU JAHISELTS
Kuijõe küla, 90903 Lääne-Nigula vald
Elvo Leppmaa
tel 518 5265
elvoleppmaa@gmail.com

TAEBLA JAHISELTS
Nigula tee 4-1, Taebla alev,
90807 Lääne-Nigula vald
Jarro Mihkelson
tel 509 0554
taeblajahiselts@gmail.com

VORMSI JAHISELTS
Hullo küla, 91301 Vormsi vald
Rein Veitmaa
tel 5650 3471
jahiselts@vormsi.ee

■ Pärnumaa

ARE JAHIMEESTE SELTS
Kubja-Jõe, Niidu küla,
87307 Tori vald
Lauri Luur
tel 523 7966
arejahiselts@gmail.com

HALINGA JAHIMEESTE SELTS
Söödi, Mäeküla küla,
87201 Põhja-Pärnumaa vald
Einar Rannula
tel 5661 9001
halingahjs@halingahjs.eu

JAHISELTS MASSIARU
Massiaru,
86004 Häädemeeste vald
Eimar Kaldoja
tel 523 1051
selts@massiarujahiselts.ee

MASSU JAHISELTS
Pihlaka tee, Kõmsi küla,
90102 Lääneranna vald
Veiko Laev
tel 503 7401
veikolaev@gmail.com

PÄRNUMAA JAHIMEESTE LIIT
Suur-Kuke 5, 80018 Pärnu linn
Eero Nõmm
tel 443 0199, 529 6428
parnujl@gmail.com

RAHNOJA JAHISELTS
Orava 16-1, Jõesuu küla,
86802 Tori vald
Priit Pärna
tel 5690 2186
rahnoja@gmail.com

RÕUSA-SUUREJÕE JAHIMEESTE SELTS
Lohu 28, Vändra,
87701 Põhja-Pärnumaa vald
Janek Aasavelt
tel 507 9337
rousasuurejoe@hotmail.com

TIHEMETS JAHISELTS
Kärsu küla, 86208 Saarde vald
Vaino Lill
tel 503 6706
vaino.lill@gmail.com

TUUDI JAHISELTS
Kõmsi, 90102 Lääneranna vald
Raivo Volman
tel 524 9136
raivov@yle.ee

UUS-VARBLA JAHISELTS
Varbla, 88201 Lääneranna vald
Heino Sabiin
tel 506 0892
annejuris@gmail.com

VATLA JAHISELTS
Nurmsi küla, 90124 Lääneranna vald
Enn Mahoni
tel 504 3230
enn.mahoni@gmail.com

■ Põlvamaa

PÕLVA JAHISELTS
Aarna küla, 63203 Põlva vald
Anne Vasarik
tel 529 6750
polvajahiselts@gmail.com

VASTSE-KUUSTE JAHISELTS
Vastse-Kuuste vald,
63605 Põlvamaa
Mati Luik
tel 5348 1912
mati.luik@gmail.com

■ Raplamaa

MTÜ EIDAPERE JAHISELTS
Männi tn 2A, Eidapere alevik,
79003 Kehtna vald
Jüri Ringe
tel 5647 6390
ringejyri@gmail.com

HAIMRE JAHIMEESTE SELTS
Viilumäe talu, Orgita küla,
78313 Märjamaa vald
Valeeri Šipulin
Tel 5662 4439
sipulinvaleeri@gmail.com

HUBERTUSE JAHISELTS
Kuristiku 7, 10127 Tallinn
Martin Luks
tel 5347 4171
martin.luks@luksholding.ee

JUURU JAHIMEESTE SELTS
Rapla vald, 79404 Raplamaa
Villem Reinaas
tel 565 4119
villem@waldu.ee

KAIU JAHINDUSKLUBI
Rapla vald, 79301 Raplamaa
Tõnu Sirel
tonu.sirel@gmail.com

KEHTNA JAHINDUSKLUBI
Raja, Käkiküla, 79002 Kehtna vald
Tarmo Jõulu
tel 510 5171
tarmo@rapidon.ee

KOHILA JAHIMEESTE SELTS
Küti talu, Kadaka küla, 79811 Kohila
Meelis Suurmäe
tel 512 1838
kohilajms@gmail.com

LAANE JAHISELTS
Mäe talu, Sipa küla,
78102 Märjamaa vald
Jaan Laube
tel 5694 4195
laanejms@gmail.com

MTÜ LINNUSE JAHISELTS
Orava, Purga küla,
78249 Märjamaa vald
Tajo Erm
tel 5695 6920
ermjanovic@hotmail.com

MÄRJAMAA JAHI- JA KALAMEESTE SELTS
Pärnu mnt 111,
78301 Märjamaa vald
Karl Veske
tel 503 1068
info@jahimehed.ee

RAIKKÜLA JAHISELTS
Metsküla küla, 78407 Rapla vald
Margo Aedla
tel 5656 7973
margoaedla@hotmail.ee

RAPLA VALLA JAHISELTS
Väljataguse 30, 79514 Raplamaa
Aare Ader
tel 516 6764
raplavallajahiselts@gmail.com

METSASÕBRAD MTÜ
Urevere jahipiirkond,
78120 Märjamaa vald
Jaan Jaaska
tel 509 2677
jaaska70@gmail.com

VAHASTU JAHISELTS
Vahastu küla, 79303 Rapla vald
Heimu Steinpilm
tel 504 7592
metsatarve@gmail.com

VALGU JAHIMEESTE SELTS
Kase talu, Vana-Nurtu küla,
78258 Märjamaa vald
Koit Ütt
tel 5648 5684, 5199 0426
valgujahimehed@gmail.com

VALTU JAHIMEESTE SELTS
Saunaküla, 79526 Kehtna vald
Viktor Reino
tel 5656 9013
viktor.reino@gmail.com

VANA-VIGALA JAHI- JA KALAMEESTE SELTS
Kopli talu, Ojapere küla,
78024 Märjamaa vald
Heigo Hints
tel 5648 3806
heigohints@gmail.com

VARDI JAHISELTS
Vaimõisa, Märjamaa vald, 78205
tel 5649 8506

■ Saaremaa

KIHELKONNA JAHIMEESTE SELTS
Oja 11-10 Kihelkonna alevik,
93401 Saaremaa vald
Tormis Lepik
tel 522 5069
tormis.lepik@gmail.com

MUSTJALA ÜHINENUD JAHISELTS
Mustjala küla,
93601 Saaremaa vald
Jaanus Pere
tel 515 2169
mustjala@gmail.com

SAARTE JAHIMEESTE SELTS
Kalamaja, Laheküla küla,
93873 Saaremaa vald
Ive Kuningas
tel 523 3947
selts@sjs.ee

SAARE EPT
Rohu 1a-3, 93812 Kuressaare
Mati Kirs
tel 5191 6199
kaupo.kirs@mail.ee

MTÜ ÜRU JAHIMEESTE SELTS
Koovi talu, Kotlandi küla,
93328 Saaremaa vald
Aivar Jõgi
tel 503 8355
aivar@viigimaa.ee

■ Tartumaa

JAHISELTS BUBO
Metsakivi küla, Koosa,
60402 Peipsiääre vald
Tõnis Tärna
tel 5698 5460
tonis.tyrna@ra.ee

JAHISELTS GUSTAV
Koogi küla, 49108 Tartu vald
Kalev Kurs
tel 505 4458
kalev@tabivere.ee

MTÜ Põdrala Kütt
Pikasilla, Purtski küla,
68715 Elva vald
Urmas Tekkel
tel 517 2564
urmas.tekkel@mail.ee

TARTU JAHINDUSKLUBI
Võru 80,
50108 Tartu
Pauli Saag
tel 734 3717
tartu@ejs.ee

■ Valgamaa

FIE AARE JAAMA
Soontaga,
68617 Tõrva vald
Aare Jaama
tel 523 7303
aarejaama@hotmail.ee

JAANIKESE JAHINDUS OÜ
Uus 7A-4, 68203 Valga linn
Tõnis Balodis
tel 504 7332
jaanikeseou@gmail.com

MTÜ RULLI KÜTID
Ohne 1,
68606 Tõrva linn
Rein Valliste
tel 505 1094
rein@tekero.ee

OÜ TÜNDRE TAAGEPERA JAHIPIIRKOND
Taagepera,
68502 Tõrva vald
Indrek Valner
tel 5343 3591
indrekvalner@gmail.com

VALGAMAA JAHIMEESTE ÜHISTU
Kuperjanovi 76,
68207 Valga linn
Rein Rosenberg
tel 5835 8395
valgajaht@gmail.com

■ Viljandimaa

MTÜ ABJA JAHISELTS
Priit Kask
tel 5393 1391
priit.kask@filter.eu

HALLISTE JAHISELTS
Põllu 5,
69501 Mulgi vald
Tõnu Tukk
tel 5345 3091
tonutukk@gmail.com

MTÜ HOLSTRE JAHISELTS
Nisu 34-47,
10317 Tallinn
Jüri Abram
Tel 504 3036
ja@merianto.com

LEHOLA JAHISELTS
Sarapiku, Taevere küla,
71510 Põhja-Sakala vald
Viljar Türner
tel 527 2188
viljar.turner@stokker.com

MTÜ LEIE JAHIMEESTE SELTS
Leie küla, 70303
Viljandi vald
Kalevi Kaur
tel 5308 0231
kalevi.kaur@gmail.com

MÕISAKÜLA JAHISELTS "METSIS"
Viljandi 2B, Mõisaküla,
69302 Mulgi vald
Toomas Oissar
tel 5620 8515
jsmetsis.moisakyla@mail.ee

RIMMU KÜTID
Ülemõisa küla, 69512
Mulgi vald
Arne Lohu
tel 504 9247
arnelohu@gmail.com

MTÜ SUURE-JAANI JAHISELTS
Võlli küla, 71504
Põhja-Sakala vald
Viljar Loode
viljar.loode@gmail.com

MTÜ TÄNASSILMA JAHISELTS
Kärma talu, Jõeküla,
70180 Viljandi vald
Andreo Tank
tel 526 4768
andreo.tank@gmail.com

MTÜ TÄÄKSI JAHIMEESTE SELTS
Ülde küla, 70411
Põhja-Sakala vald
Risto Jürmann
tel 5326 4270
taaksis@mail.ee

VILJANDIMAA JAHIMEESTE LIIT
Piiri tn 3a, 71020
Viljandi
Erika Tetsmann
tel 520 9224
vjl@vil.ee

VIIRATSI JAHISELTS
Kissa talu, Ruudiküla,
70106 Viljandi vald
Hannes Ünt
tel 5649 1642
viiratsi.jahiselts@hotmail.com

■ Võrumaa

VÕRUMAA JAHIMEESTE SELTS
Pikk 17B,
65606 Võru
Mati Kivistik
tel 782 1929, 523 1187
info@vorujahimeesteselts.ee

EESTI NAIŠKÜTTIDE SELTS
Nurmpere, Liguri küla,
66112 Rõuge vald
Triin Roostfeldt
tel 5333 3391
naiskytid@gmail.com

EJS-i juhatus

EJS-i juhatus on seltsi alaliselt tegutsev juhtimis- ja esindusorgan. Juhatus koosneb esimehest (presidentist) ja teistest juhatuseliikmetest. Juhatus valitakse volikogu poolt neljaks aastaks.

EJS-i juhatusse kuulub 19 liiget: Margus Puust (president), Raivo Aeg, Aigar Kallas, Mati Kivistik, Toomas Kõuhkna, Oliver Leif, Arvi Luuk, Kalle Palling, Priit Piilmann, Roland Pullerits, Jaanus Põldmaa, Rein Rosenberg, Karel Rüütli, Aarne Taal, Tiit Tammsaar, Mati Tang, Raul Vahter, Priit Vahtramäe ja Jaak Volmer.

Seltsi juhatusel on töövorm on koosolek. Korrapärased koosolekud toimuvad reeglina kord kuus (v.a juuli, august, detsember) iga kuu neljandal neljapäeval algusega kell 13.00. Koosolekute kestus on reeglina mitte rohkem kui kolm tundi.

Juhatus on pidanud aasta jooksul kokku kaheksa korralist koosolekut, mille protokollid on avalikustatud EJS-i kodulehel. Kvoorumi puudumise tõttu ei ole ära jäänud ühtegi juhatuseliikmete koosolekut. Koosolekud toimusid nii Tallinnas, Läänemaal, Järvemaal kui ka Lääne-Virumaal.

Juhatusel otsuse vastuvõtmiseks on nõutav koosolekul osalenud juhatuseliikmete poolthääletanamus. Juhatus võib vastu võtta otsuseid, kui selle koosolekul osaleb üle poole liikmetest. Samuti võidakse otsus vastu võtta koosolekut kokku kutsumata, kui selle poolt hääletavad kirjalikult kõik juhatuseliikmed.

Juhatusel otsusega mittenõustumisel on selle liikmel õigus nõuda oma eriarvamuse kandmist koosoleku protokollis. Juhatusel koosolekud on lahtised, kui juhatus ei otsusta teisiti. Koosolekust võtavad osa juhatuseliikmed, seltsi kantsleiri ametnikud ja juhatuseliikmete poolt kutsutud isikud. Soovi korral võivad koosolekust osa võtta ka teised seltsi liikmed. Sellest informeeritakse ette tegevjuhti.

Istungite vahel toimub tegevus töögruppides. Juhatusel on arenduse, RMK ja maaomanikega läbirääkimiste töögrupid, aga ka relvaseaduse, juubeliaasta, meedia ja „Loenda ulukit!” aasta korralduse töögrupid.

Aasta jooksul käsitles juhatus „Loenda ulukit!” aastat, metskitse loendust, ulukikahjusid, sõralsite majandamist, šaakali mõju meie loodusele ja asurkondadele, veelinnujahi korraldust jpm teemasid.

Juhatuseliikmete koosolek Tallinnas EJS-i majas. Foto: Tõnis Korts

EJS-i liikmesorganisatsioonide juhtide nõupidamised

2017 . aastal toimus traditsiooniliselt kaks EJS-i liikmesorganisatsioonide juhtide nõupidamist.

Tegevjuhtide kevadkoosolek

21. märtsil kutsus EJS-i tegevjuht Tõnis Korts kokku liikmesorganisatsioonide juhid, et maha pidada traditsiooniline kevadine koosolek. Päeva juhatas sisse EJS-i president Margus Puust, kes tegi ülevaate läbirääkimiste käigust maaomanikega jm aktuaalsest. Juttu tehti ka ühise tüüplepingu koostamisest, jahiseaduse toime hindamisest ja seirearuandesse kahjude osa sisseviimisest, samuti vaadati üle jahinduse hea tava.

Koosolekule tuli külla Soome firma Malmgard Sjundeas esindaja Mika Minkkinen, kes rääkis söödapõldude rajamisest.

Aasta looma, metskitse seisundist tegi ettekande Keskonnaagentuuri spetsialist Rauno Veeroja. Tema sõnul on metskitsepopulatsioonile Eestis vaja osutada senisest suuremat tähelepanu.

Samuti tuli päevakorda EJS-i IT süsteemide arendused, millest kõneles projektijuht Karri Urban. Käimas on aktiivne töö jahindusega seotud teenuste mugavamaks ja kiiremaks tegemiseks, mille arendustest ka räägiti.

Ülevaate kütiliinit ja jahimeeste kokkutuleku laskmisest andis kokkutuleku korraldaja Leo Kass ja peakohtunik Ivar Pärn. Põneva ettekande ulukite loendusest tegi EJS-i juhatuse liige Priit Vahtramäe.

Päeva lõpuks rääkis EJS-i tegevjuht Tõnis Korts ja tema asetäitja Andres Lillemäe Veterinaar- ja Toiduameti (VTA) läbiviidavast järelevalvest, trofeenäitusest, ulukipeibutamise koolitusest, volikogu toimumisest, suvisest kokkutulekust, EJS-i aastapäevapeost jt jooksvatest teemadest.

Tegevjuhtide sügiskoosolek

12. oktoobril toimus EJS-i majas liikmesorganisatsioonide juhtide korraline sügisene koosolek. Koosoleku päevakorras oli kümme teemat.

Päeva juhatas sisse ja koosolekut juhtis EJS-i tegevjuht Tõnis Korts. Ta rääkis aktuaalsetel teemadel: EJS-i 50. sünnipäeva juubeligala korraldamine, RMK lepingud ja ulukikahjud, relvaseaduse muutmine jms. Tegevjuht kutsus liikmeid läbi viima metskitse sügisest ajuloendust, mida koordineeris ja analüüsis jahindusteadur Tiit Randveer. Täpsemalt kirjutati sellest ka ajakirjas Eesti Jahimees nr 2/2018.

Sügiskoosolekul oli arutelul kümme teemapunkti. Foto: Tõnis Korts

Koosoleku esimene pool oli pühendatud koolitusele. Jaan Ärmus andis oma kogemuste ja teadmiste põhjal ülevaate sõraliste majandamisest. Ta selgitas jahimeestele põhimõtteid, mille järgi peaks sõralisi majandama. Sõraliste temaga jätkas juhatuse liige Priit Vahtramäe, kes andis ülevaate põdra asurkonna majandamise põhimõtetest lähtuvast küttimissoovitustest, mille võttis vastu EJS-i juhatuse. Samuti jagas Vahtramäe oma kogemust sõraliste, eriti põdra, majandamisel.

Taas tuli päevakorra EJS-i IT süsteemide arendused, millest kõneles halduslepingu spetsialist Karri Urban, kes juhib IT projekte. Ta näitas, kuidas töötavad süsteimid Metsis ja Jahis ning kuidas on võimalik igal jahimehel oma andmeid läbi Metsise keskkonna kontrollida.

Lisaks tutvustas Kehra gümnaasiumi noorte jahihariduse pilootprojekti selle eestvedaja Andres Üprus. Projekt oli eelkõige suunatud noorte jahi- ja looduslaste teadmiste arendamisele. Huvitaval kombel osales projektis tütarlapse veidi rohkem kui noormehi. Noorte loodushariduse temaga jätkas ka Helen Arusoo MTÜ-st Aasta Loom, kes rääkis laste rajakaamerate projektist, milles on ka jahimeestel täita oluline roll juhendajatena. Arusoo kutsus seltse projektiga liituma ja osutama kaasabi.

Lisaks kõneles EJS-i tegevjuhi nõunik Kaarel Roht jahitrofeedest ja koostööst Maaülikooliga linnuprojekti osas.

Ülevaatliku ettekande meediateemal tegi EJS-i pressiesindaja ja toimetaja Andra Hamburg, kes käsitles meediakajastusi ning tutvustas EJS-i uusi algatusi, nagu meediaplaan ja nädala eelinfo.

EJS-i tegevjuhi asetäitja Andres Lillemäe tutvustas põdranahkade kokkuostu. Ta palus, et liikmed suhtuksid tõsiselt nahkade äraandmisega ning märkis, et on väga oluline, et nahad leiaksid edaspidist kasutust ega jääks metsa vedelema.

Haldusleping

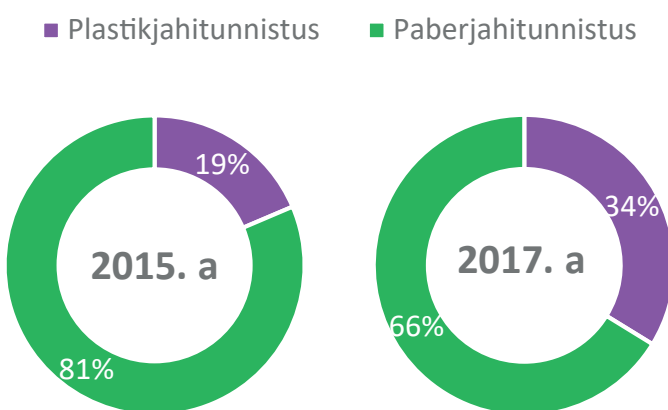
Keskonnaministeeriumi ja Eesti Jahimeeste Seltsi vahel sõlmitud haldusleping nr 4-1.1/13/151 eesmärgiks on anda seltsile täitmiseks jahindusalaseid haldusülesandeid. EJS lähtub lepingu täitmisel eesmärgist parandada jahimeestele osutatava teenuse kvaliteeti kohapeal, soodustada jahindusalast ühistööd ning arendada välja efektiivselt toimivat jahinduslikku koostöövõrgustikku riigis.

2017. aasta seisuga on EJS-il 45 lepingupartnerit. Eesti ja välisriigi kodanikega seotud jahitunnistuste toiminguid tehakse Eestis 17 teenuspunktis. Suuruluki laskekatse vastuvõtmise ja väljastamise valmidus on 42 teenuspunktis üle Eesti. Vibujahi laskekatsete vastuvõtmise ja väljastamise valmidus on 1 teenuspunktis.

Jahiseadusega on EJS-il kui jahitunnistuse andjal õigus peatada jahitunnistuse kehtivus kuni kolmeks aastaks, kui tunnistuse saanud isiku suhtes on jõustunud jahipidamisõiguse äravõtmise otsus, samuti peatada jahitunnistuse kehtivus kuni kolmeks aastaks, kui tunnistuse saanud isikut on karistatud käesoleva jahiseaduse rikkumise eest. Jahitunnistuse kehtivus peatatakse EJS-i ametiisiku otsusega. 2017. aastal on seltsi poolt menetletud 4 rikkumist ja tunnistuse peatamise otsuseid tehti kokku 3. Tunnistuse taastamisi oli 1.

2015. aastal jõustus seadusemuudatus, mis võimaldab jahitunnistust väljastada ka plastkaardil. Jahimeestel on võimalik valida kas soovivad jahitunnistust plast- või paberblanketil. Ettepaneku plastkaartide kasutuselevõtuks tegi Keskkonnaministeeriumile Jaanikese Jahindus OÜ ja seda toetas EJS-i juhatus. Plastikjahitunnistuse osakaal on iga aastaga märgatavalt tõusnud. Graafikust 1 on näha, et kui 31.12.2015 moodustasid plastikblanketil jahitunnistused 19% kõikidest välja antud jahitunnistustest, siis seisuga 31.12.2017 oli osakaal kerkinud 34%ni.

Graafik 1. Plastblanketil väljastatud jahitunnistuste osakaal 2015. ja 2017. aastal.

Tabel 1. Halduslepingu toimingute maht 2016.-2017. aastal ja 2018. aasta prognoos.

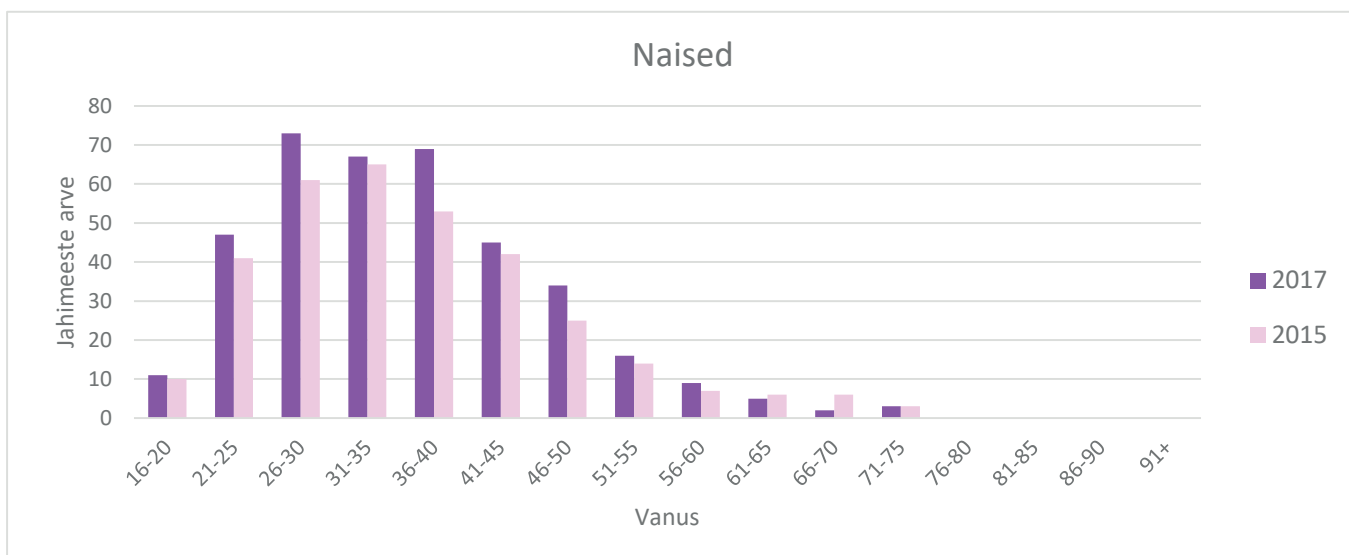
	2018. aasta prognoos	2017. aasta	2016. aasta
Väljastatud suuruluki laskekatse tunnistused (EESTI)	5000	4316	6486
Väljastatud suuruluki laskekatse tunnistused (VÄLIS)	1800	1976	2288
Suuruluki laskekatse vastuvõtmine	7500	6579	10 049
Laskekatseeksami vastuvõtmine	300	272	429
Jahiteooriaeksami vastuvõtmine	300	280	411
Väljastatud paber jahitunnistused (EESTI)	10	16	15
Väljastatud paber jahitunnistused (VÄLIS)	3500	3670	3952
Väljastatud plast jahitunnistused	300	272	375
Pikendatud jahitunnistused paber	1100	569	1733
Pikendatud jahitunnistused plast	600	357	842
Vahetatud paber jahitunnistused	5	10	14
Vahetatud plast jahitunnistused	650	434	918

Jahimeeste vanuseline jaotus

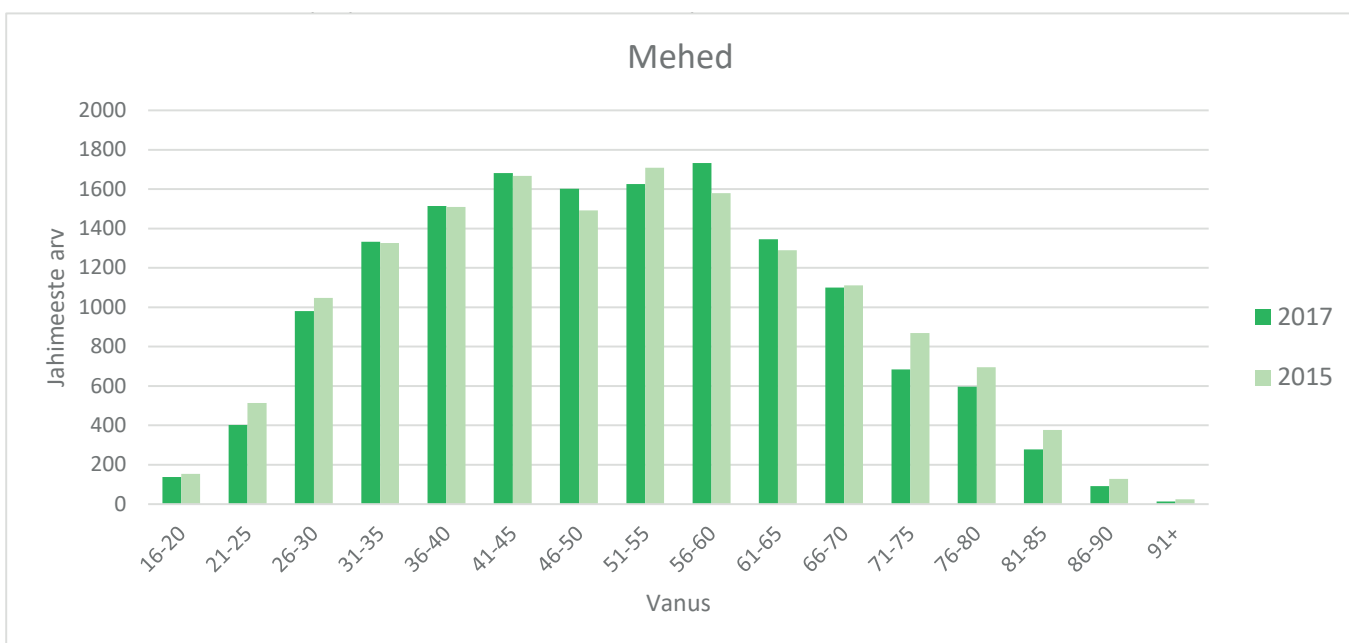
Tänane vanuseline jaotus näitab, et suurem osa jahimehi on vanuses 40–60-aastat. Graafikust 3 nähtub, et alla 30-aastaste hulgas on jahimeeste arv märgatavas languses võrreldes meeste 31.12.2015 seisuga. Selleks, et suurendada noorte huvi jahinduse vastu, käivad jahimehed lasteaedades ja koolides tutvustamas nii loodust, ulukeid kui ka tänapäeva jahimeeste tegemisi.

Jätkuvalt näitab kasvutrendi naiste osakaal jahimeeste hulgas, mida on näha graafikust 2. See ei ole omane ainult Eestile, vaid on kogu maailma suundumus, mida põhjendatakse naiste suurema ja suureneva vastutusega keskkonna ning järeltulevate põlvete ees.

Graafik 2. Naisküttide vanuselise koosseis seisuga 31.12.2015 ja 31.12.2017.

Graafik 3. Jahimeeste vanuselise koosseis seisuga 31.12.2015 ja 31.12.2017.

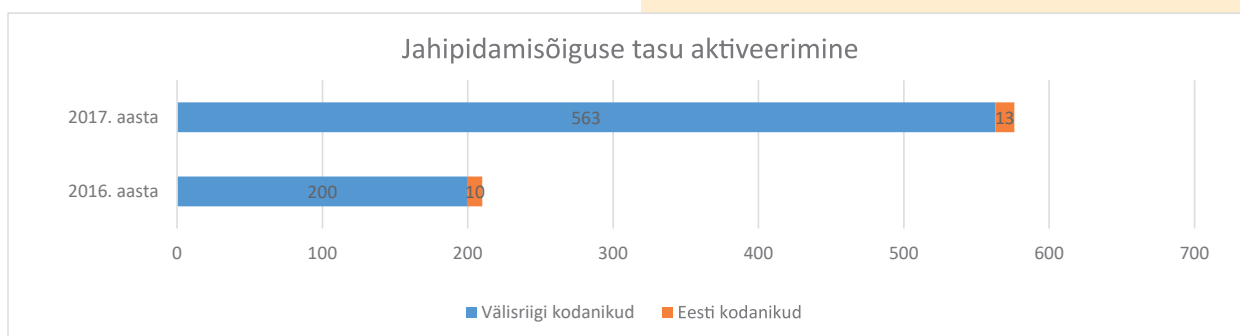

Jahipidamisõiguse tasu

Alates 1. juunist 2013. aastal on kõigil jahti pida- da soovivatel jahimeestel (k.a Eestis jahti pidavatel välisriigi kodanikel) seadusest tulenev kohustus ta- suda jahipidamisõiguse tasu, mille suuruseks on 10 eurot. Jahipidamisõiguse tasumise korraldamise on riik andnud AS Ridangle ning järelevalvet teostab Keskkonnainspeksioon.

EJS avas oma kontoris jahipidamisõiguse tasu maksmiseks teenusepunkti 2016. aastal. Teenuse- punkti avamise eesmärk oli muuta eelkõige välisriigi jahimeestele jahipidamisõiguse eest tasumine muga- vamaks. Teenusepunkt oli avatud ka 2017. aastal, mil kasutas tasumise võimalust **576 jahimeest**, mis on 2,8 korda rohkem kui 2016. aastal. Eesti jahimeeste osakaal antud teenuse puhul on jätkuvalt madal.

Graafik 4. Jahipidamisõiguse tasu aktiveerimise maht 2016. ja 2017. aastal.

Sigade Aafrika katku alane leping

Lepingu sisuks on kütitud ja sigade Aafrika katku (SAK) suhtes positiivseks osutunud ning hukkunu- na leitud metssigade kõrvaldamise teenus ja üle ühe aasta vanuste metssea emiste küttimise ning kütitud emise organmaterjali lähimasse veterinaarkeskusesse toimetamise teenus.

2017. aastal oli SAK-i lepingupartnereid kokku **54**. Suguküpse emise organeid toimetati veterinaar- keskustesse **2799** ning kõrvaldati **956** metssea rüm- pa/korjust.

Infosüsteemid Metsis ja Jahis

2017. aastal valmis infosüsteemi Jahis esimene etapp, mida rahastas Keskkonnainvesteeringute keskus. Tööd teostas IT ettevõtte Knowit Estonia OÜ. Süsteemi loomise eesmärgiks on jahipiirkonna kasutaja ja jahimehe poolt õigusaktidega määratud

kohustuste tõhusam täitmine, jahidokumentat- siooni haldamine ja ulukiseireandmete kogumi- ne ning jahimehe ja jahipiirkonna vahelise info- vahetuse operatiivsemaks muutmine.

2017. aastal väljastati infosüsteemist **366** ja- hiluba ning kasutajaid süsteemis oli **1028**. Esime- sena liitus süsteemiga Hiiumaa Jahimeeste Selts. Infosüsteemi tutvustamiseks toimusid mitmed infopäevad EJS-i majas kui ka maakondades.

Arendati edasi ka infosüsteemi Metsis. Süsteemi lisandus juurde uusi funktsioone: võimalus vaadata jahitunnistuse ja suuruluki laskekatse kehtivusaega ning oma organisatsiooni liikmeid, hallata teavitusi ja muuta oma kontaktandmeid. 2017. aastast alates toimuvad kõik jahitunnistu- se taotleja kursuse teooriaeksamid Metsise kesk- konnas.

Marutaudi riskiloomade pea- ja vereproovide kogumise leping

Alates 2005. aastast sõlmiti EJS-i ja Veterinaar- ja Toiduameti (VTA) vahel leping marutaudi riskiloomade pea- ja vereproovide kogumise kohta. Lepingu eesmärk on ulukitelt pea- ja vereproovide kogumine laboratoorsete uuringute läbiviimiseks, et seirata marutaudialast olukorda kogu riigis ning hinnata vaktsineerimise efektiivsust puhvertsoonis pärast vaktsiinipalade külvamist. Tänapäevaks, kui marutaudi Eestis juba mitmeid aastaid leitud ei ole, on igaks jahihooajaks sõlmitavate lepingute mahud jätkuvalt vähenenud.

2017. aastal täideti soovituslikust proovide kogumise mahust (1000 peaproovi) 90%, kogudes üle Eesti **904** riskilooma peaproovi: **556** kähriku ning **348** rebase. Tabelist 2 selgub, et laekunud peade kogumahu täitsid või ületasid Harju-, Jõgeva-, Viljandi-, Järva-, Saare- ja Lääne-Virumaa. VTA-le viidud isenditest oli **503** leitud surnuna. **342** uuringuteks viidud riskiloomal polnud inimpelglikud ning **59** isendil tuvastati haiguse või käitumishäire tunnused.

Tabel 2. Marutaudi riskiloomadelt proovide laekumine 31.12.2017

Maakond	Kogutavate peade soovituslik maht	Laekunud peade arv 31.12.2017			Laekunud peade % kogumahust	Kütitud inimpelguseta riskiloom	Kütitud haige/käitumishäirega loom	Leitud (surnuna)	KOKKU	Inimpelguseta % plaanist
		Kokku	Rebased	Kährikud	Kokku					
HARJUMAA	100	103	36	67	103	67		36	103	67
HIIUMAA	24	20	10	10	83	12		8	20	50
IDA-VIRUMAA	78	39	13	26	50	12	2	25	39	15
JÕGEVAMAA	59	61	18	43	103	30	10	21	61	51
JÄRVAMAA	57	61	25	36	107	12	6	43	61	21
LÄÄNEMAA	55	48	18	30	87	21		27	48	38
LÄÄNE-VIRUMAA	83	84	26	58	101	47		37	84	57
PÕLVAMAA	51	50	19	31	98	4		46	50	8
PÄRNUMAA	111	77	22	55	69	27	1	49	77	24
RAPLAMAA	69	60	22	38	87	9	16	35	60	13
SAAREMAA	68	72	41	31	106	32	5	35	72	47
TARTUMAA	70	61	29	32	87	18		43	61	26
VALGAMAA	47	46	11	35	98	8	14	24	46	17
VILJANDIMAA	79	79	37	42	100	25	4	50	79	32
VÖRUMAA	53	43	21	22	81	18	1	24	43	34
KOKKU	1000	904	348	556	90	342	59	503	904	34

EJS-i tegevused

2017. aastal valis EJS-i juhatus aasta teemaks „Loenda ulukit“.

Kogu taasiseseisvuse aja on arutletud küsimuse üle, kui palju on meil ulukeid, eriti suurulukeid? Pidevalt räägitakse ulukikahjustest põllumajandusele, aga ka metsa- ja lambakasvatajatele jt. Samuti võimendab meedia väidet, et jahimehed ei oska lugeda või loevad valesti ning see tekitab segadust.

EJS on pidevalt olnud seisukohal, et ainuke tõe kriiteerium on tõde ise. Ulukeid saab hallata ainult teaduspõhiselt ehk kui teame palju on ulukeid, on võimalik neid ka majandada. Sellepärast kuulutati 2017 „Loenda ulukit“ aastaks. Kõige tähtsam on õppida nägema seoseid ulukipopulatsioonide vahel. Kui seakatku tõttu metssigu enam praktiliselt pole, tekib küsimus, mis toimub metsas edasi? Milliseid alternatiivseid toidubaasi osasid hakkavad kasutama suurkiskjad ning keda ja millises mahu jahimehed küttida võivad. Oluline on mõelda ka sellele, kuidas see mõjutab üleüldist ulukiarvukust?

Kisklussurve ja küttimine hakkavad kindlasti mõjutama kopra ja metskitse arvukust. Ausse jäävad rebased ja jänesjaht. Kuidas see aga mõjutab ilvese arvukust? Erinevate seoste lahti harutamine ja selgitamine ning sellest tulenev käitumine ongi teaduspõhine jahindus. Selle kõige aluseks on korrektselt läbi viidud loendus, ka väikeulukite osas.

Selle aasta märksõnadeks võib pidada kahtlemata ulukiloendust, aga ka jahindusvaldkonna ja -hariduse arendamist, jätkuvat võitlust sigade Aafrika katkuga, koostööd veterinaar- ja toiduameti (VTA), keskkonnaameti (KeA) jt partneritega, trofeenäitust, juubelisündmusi jm.

17.01	Kolmekuningapäeva ja EJS-i 50. juubelile pühendatud vastuvõtt Tallinnas
18.01	EJS-i 50. sünnipäev ja lahtiste uste päev EJS-i majas
11.02	Jahitrofeede esmatasandi vääristamise ja hindamise õppepäev Rāpinas
14.02	Relvaeksami ettevalmistamise koolitus
01.03	Jahitunnistuse taotleja koolitus Võrumaal
05.03	Koolitus „Koprajahist koertega“ Järvamaal

10.03	Jahitrofeede mõõtmine ja eelhindamine Pärnumaal
11.03	Jahitunnistuse taotleja koolitus Rakveres
11.03–12.03	Noorjahimeeste kursus Viljandis
18.03	Jahitrofeede mõõtmine ja eelhindamine Harjumaal
18.03	Jahitunnistuse taotleja koolitus Pärnus
18.03	Jahitunnistuse taotleja koolitus Tartus
18.03	Noorjahimeeste venekeelne kursus Ida-Virumaal
25.03	Jahitrofeede mõõtmine ja eelhindamine Saaremaal
28.03	Hirvepeibutamise koolitus Nasval
31.03	Laskeinstruktorite koolitus Tallinnas
04.04	Jahitunnistuse taotleja koolitus Tallinnas
08.04	Jahitrofeede mõõtmine ja eelhindamine Tartus
15.04	Jahitunnistuse taotleja koolitus Läänemaal
22.04	Jahitrofeede mõõtmine ja eelhindamine Rakveres
13.05	Jahikoorte erinäitus Järvamaal
19.06	Trofee-ekspertide koolitus Sagadis
20.06	Euroopa jahidirektorite seminar ja trofeenäituse avamine
07.07–09.07	Jahimeeste kokkutulek Raplamaal
06.08	Jahikoorte päev Palsmes
07.09–09.09	EJS-i naistöötajate koolituspäevad
25.11	EJS 50. juubeliaasta pidu Viljandis
15.12	Jahirahu väljakuulutamise Jõgevamaal
24.12–26.12	Jahirahu Eesti metsades

Loendame metskitse!

2017 oli „Loenda ulukit“ aasta, mistõttu käis kevadel toimunud EJS-i juhatuse koosolekul Eesti maaülikooli dotsent Tiit Randveer välja idee lugeda kokku Eesti metskitsed. Otsustati esitada jahiseltsidele üleskutse korraldada kõikjal Eestis oktoobrist detsembrini ajuloenduseid.

Sügisel võeti kavva oma jahialal ajuloenduse pidamine, mille peamiseks eesmärgiks oli metskitse ligikaudse keskmise asustustiheduse määramine Eestis, lisaboonuseks saada sel viisil andmeid ka teiste ulukiliikide arvukuse/asustustiheduse kohta.

Aktsioone korraldati üle Eesti ja kokku laekus andmeid üheksateistkümnelt jahiseltsilt. Seda oli oodatust vähem, kuid siiski oluliselt enam kui eelnevatel aastatel, mil kasutada oli ainult kahe, Järvelja ja Tipu uurimisaladelt kogutud teave. **Seekord loendati metskitsi kokku 6288 hektari suuruselt maa-alalt, kust aeti välja 328 metskitse.** Keskmiseks asustustiheduseks saadi seega **52 isendit 1000 ha kohta** (vt tabelit 3).

2016. ja 2017. aastal avaldatud ulukiasurkondade seisundi ja küttimissoovituste aruannetest selgub, et sügiseste vaatluste järgi on Eestis tallede osakaal 35–45% metskitse populatsiooni koguarvukusest. Võib oletada, et varakevadine arvukus moodustab 55–65% sügisestest ehk siis 29–34 isendit 1000 ha kohta. See on muidugi väga ligikaudne oletus, kuna ei arvesta loomade suremusega vahepealsel perioodil.

LOENDUSE METOODIKA: Üksteisega silmsidet hoidvad ajajad läbivad loenduseks valitud ala(d), mis peaks(id) olema ümbritsetud piisavalt laiade sihtide, teede või põldudega, et ajast välja juuvald ulukeid oleks kerge märgata. Loendusala pindala peaks olema kergesti määratav. Aju frondil ja külgedel paiknevad üksteist nägevad loendajad peavad eelnevalt kokku leppima, millist ala igaks neist jälgib. Ajajad fikseerivad endast vasakult ajast tagasi jooksnud uluki(d).

LOENDUSALA SUURUS: Jahiseltside võimalused ja motiveeritus on erinev, mistõttu valiti jõukohane. Ka 100 ha pindalaga loendusalaadelt saadud andmed olid abiks Eesti keskmise arvutamisel. Juhul, kui sooviti selgitada metskitsede arvukust ühes konkreetses jahipiirkonnas, pidi loendusala pindala olema korraldades suurem.

LOENDUSE AEG: Omal valikul ajavahemikus 21.10.–12.11.

Tabel 3. Metskitse loenduse tulemused

Aeg	Jahipiirkond	Pindala (ha)	Metskitsi
21.10/28.10	Suislepa	259	15
21.10	Veerksu	336	21
28.10	Peipsiääre	255	20
28.10/04.11	Kambja	162	16
04.11	Tahkuranna	103	9
21.10/11.11	Alatskivi	198	14
28.10	Sauga	295	39
11.11	Padise	698	3
11.11/19.11	Vardi	865	17
14.10	Nõgiaru	61	10
25.11	Lembitu	272	13
21.11	Rannu	153	13
04.11	Viitna	111	14
25.11	Aruvälja	271	15
21.10	Päri-Metsküla	70	19
09.12	Põltsamaa	210	7
16.12	Heimtali	338	8
28.10/04.11	Järvelja	625	39
09.11/10.11	Tipu / Kilingi-Nõmme	1006	36
	KOKKU	6288	328
	Keskmine 1000 ha kohta	52,2	isendit

AASTA SÜNDMUSED

2017. aasta möödus Eesti Jahimeeste Seltsile eelkõige 50. tegevusaasta juubeli tähe all. Samuti toimus Sagadis Euroopa jahidirektorite seminar, üleriigiline trofeenäitus ning peeti traditsioonilisi sündmusi, nagu kolmekuningapäev, jahimeeste suvine kokkutulek ja jahirahu väljakuulutamise.

Kolmekuningapäev ning juubel üheskoos

18. jaanuaril tähistati Kadrioru lossis kolmekuningapäeva ja EJS-i 50 aastast põhitegevuse juubelit tänuüritusega.

EJS avas sünnipäeva-aasta tänupeoga Kadrioru lossis, kuhu olid kutsutud nii seltsi liikmed kui ka koostööpartnerid. Piduliku meeleolukas, sõna võtsid EJS-i president Margus Puust, tegevjuht Tõnis Korts ning diakon Ants Rajando. Meelelahutust pakkusid jahisarvepuhujad ning piduliku tseremoonia lõpetas efektse ja looduslähedase etteastega klaveri- ning rohupillimängija Erki-Andres Nuut.

EJS-i president Margus Puust rõhutas seltsi tegevusel peatudes, et praegusel perioodil on jahimeestel äärmiselt oluline üle minna teadmise- ja teaduspõhisele jahin-

EJS-i president Margus Puust pidamas kõnet tänuüritusel Kadrioru lossis. Foto: Andra Hamburg

dusele: „Kuna välja on kuulutatud metskitse aasta, on jahimeestel väga vajalik jälgida, kuidas metskitsel läheb ja seda tehakse metskitse aastal koos loodussõprade ja teadlastega”.

EJS-i tegevjuht Tõnis Korts rõhus asjaolule, et seltsi toimimisele on esiti kaasa aidanud just tegusad inimesed: „Seltsil on 50 aasta jooksul olnud häid ja halbu aegu, aga alati on olulised olnud inimesed, kes on meie kõrval ja kellega jagada nii muret kui ka rõõmu”.

18. jaanuaril 1967. aastal toimus EJS-i asutamiskoosolek ja võeti vastu põhikiri. Praegu kuulub EJS-i liikmeskonda enamik Eesti jahimeestest, kes hooldavad ulukeid ja peavad jahti umbes 85% Eesti jahiterritooriumil.

Kadrioru lossi kogunes mitukümmend EJS-i liiget, külalist ja partnerit

Sagadi mõisa kogunes ajaloo esindatuim jahinduslik delegatsioon.
Foto: Tõnis Korts

Euroopa jahidirektorite seminar

20. juunil viibis Eestis läbi aegade kõige esinduslikum jahinduslik delegatsioon. Sagadi metsakeskusesse kogunes üle 20 jahidirektori ehk riikliku jahinduse koordinaatori Euroopa Liidu riikidest.

Seminaril avas Keskkonnaministeeriumi asekanstler Marku Lamp ning suurulukite majandamisest rääkis Keskkonnaameti jahinduse ja vee-elustiku büroo spetsialist Margo Tannik. Lisaks tegi Eesti metsamajandamisest ülevaate bioloog Jaanus Remm.

Kohal oli ka FACE kaitsebüroo vanemjuhataja David Scallan, kes rääkis FACE-s toimuvatest uuendustest. Jahipidamise infosüsteemidest rääkis nii Soome jahinduse koordinaator Jarkko Nurmi kui ka Ungari jahinduse koordinaator Gábor Rácz Fodor.

Tähelepanu all oli ka jahinduse suur murekoht – sigade Aafrika katk. Sellest rääkis lähemalt Läti jahiseltsi esindaja Martins Lidums ja Eesti keskkonnaministeeriumi spetsialist Karli Ligi. Samuti käsitles seakatku olukorda EJS-i tegevjuht Tõnis Korts, ent ta rääkis veel Eesti jahinduse korraldusest ja EJS-i tegevustest.

Seminaril andis ülevaate maailma jahindusorganisatsiooni CIC-i peadirektor Tamas Marghescu, kes rääkis CIC-i viimastest tegevustest ja uuendustest.

Pärast seminari osalesid Euroopa jahidirektorid jahitrofee näituse avamisel (vt lk 24).

Eesti jahimeeste kokkutulek

Fotod: Taavi Möller, Kaarel Roht, Andra Hamburg

7.–9. juulini toimus Toosikannu puhkekeskuses jahimeeste iga-aastane suursündmus – jahimeeste kokkutulek. Seekordse sündmuse peateemaks oli „Seltsis on segasem“, mis tähtsustas koostööd ja ühistegemisi läbi aastate.

Kokkutulekul võtsid jahimehed omavahel mõõtu kümnel võistlusel, lisaks tehti huvilistele jahindusalaseid koolitusi ning pakuti meelelahutust. Esinesid Jarek Kasar, Anne Veski, Liis Lemsalu ja Ott Lepland.

Jahiühenduste üldarvestuses võitis võistluse Saarte Jahimeeste Selts, teise koha saavutas Pärnumaa Jahimeeste Liit ning kolmanda Kehtna Jahindusklubi. Esimest korda astus võistlustulle ka Eesti Naisküttide Selts, kes saavutas üldarvestuses 9. koha.

Maakondlikus arvestuses võitis Pärnumaa, teise koha saavutas Harjumaa ning kolmanda Raplamaa.

Haavli individuaallaskmises võidutsesid Tanno Tamm seniorite arvestuses, Tarmo Järvamägi juuniorite klassis, Aili Popp naiste arvestuses, Ants Tormilind veteranide ja Oskar Pauku superveteranide arvestuses. Sileraudse kuulilaskmise võitis seniorite arvestuses Hillar Loot, juuniorites Mait Mägi, naiste arvestuses Jaanika Loos, veteranides Eigo Jõhvik ja superveteranide arvestuses Rein Laas. Vintraudse kuulilaskmise võitis Igor Homin seniorite, Peeter Jürisson juuniorite, Aili Popp naiste, Arvo Kuslap veteranide ja Raivo Kuut superveteranide klassis. Sileraudse meeskondliku laskmise võitis Läänemaa jahimeeste seltsi võistkond Harju Jahindusklubi ja Rimmu küttide ees. Haavilaskmise meeskondliku arvestuse võitis Mõniste Jahiselts.

Täname kõiki osalejaid, sponsoreid ja toetajaid, kes tegid sündmuse meeldejäavaks!

Jahimeeste kokkutuleku platsi ülevaade linnulennult

Lastele pakkus suurt huvi erinevaid topised

Publik õhtusel kontserdil

Huvilised said osa vorstikoolitusest

Mitmevõistlusel osalejad pidid rinda pistma keerukate ülesannetega

Õhtul esines ka Liis Lemsalu

Kokkutuleku üldvõitja Saarte Jahimeeste Selts

Jahirahu väljakuulutamine

Fotod: Taavi Möller ja Andra Hamburg

15. detsembril kuulutati Jõgevamaal Kuremaa lossi ees välja jahirahu, kuhu kogunes sadakond inimest.

Jahirahu tseremoonia avas EJS-i tegevjuhi asetäitja Andres Lillemäe. EJS-i president Margus Puust pidas kõne tänavuste EJS-i tegemistest ja väljakutsetest ning kuulutas välja jahirahu Eesti metsades.

Jahimehi oli tervitama tulnud Jõgeva maavanem Viktor Svjatõšev ning Jõgeva abivallavanem ja Jõgeva jahimeeste ühingu juht Mati Kepp. Pärast pidulikku tseremoniat lossi trepil jätkus peoõhtu Kuremaa lossi saalis.

EJS-i president kuulutas välja Kuremaa lossis jahirahu

Jahirahu väljakuulutamine Kuremaa lossi ees

Jahirahu väljakuulutamise traditsioon sai alguse 1993. aastal Viljandimaal Heimtalis ning igal aastal toimub see erinevates Eesti paikades. Seekord kuulutati jahirahu välja juba 25. korda.

Jahirahu on jahimeeste omaalgatuslik kokkulepe, millega avaldatakse jõulupühade ajal austust nii loodusele kui ka kogukonnale. Mitmed jahimeeste ühendused maakondades on jahirahu välja kuulutanud ka pikemaks ajaks.

Margus Puust tänas Jaan Ärmust kõikidel jahirahu tseremooniatel osalemiste eest

Jahirahu pidulikul üritusel osalenud jahimehed jt huvilised

Trofeede hindamine ja näitus

Fotod: Andra Hamburg

2017. aastal hinnati üle Eesti 1571 jahitrofeed, millest 1328 olid medaliväärsed. Rekorditerohkelt hindamisel saadeti kuldmedaliväärsed trofeed Eesti XII jahitrofeede näitusele, mis toimus 20. juunist 15. septembrini Sagadi metsamuuseumis.

Kultuurse jahiriigi tunnuseks võib julgesti pidada ümberkäimist jahitrofeedega ja nende väärtustamist. See algab jahimehe kasvatuses ning sõltub sellest, kuidas ühiskond on aru saanud jahinduse ja looduskaitse suhetest. Kindlasti on jahitrofeekultuur üks osa jahimehe eetilistest tõekspidamistest, millega avaldatakse tunnustust kütitud ulukile.

Eestis hoogustus jahitrofeedealane tegevus koos EJS-i tekkega alates 1967. aastal, mil Eestist kütitud jahitrofeed olid väljas erinevatel rahvusvahelistel näitustel. Eesti jahitrofeekultuuri rajajaks võib pidada tolaeagset EJS-i juhatajat Edgar Saksa.

Trofeenäituse avamine

Vana traditsioon

Jahitrofeedeks loetakse ainult jahipidamise käigus saadud trofeed. Eesti jahiulukitest hinnatakse rahvusvaheliste reeglite järgi põdra, punahirve ja mestkitse sarvi; metssea kihvu; hundi, karu, ilvese, rebase, kähriku, mäg-
ra, šaakali ja kopra koljut. Jahitrofeede hindamisel arvestatakse sentimeetrid ja grammid ümber punktideks. Osadele trofeedele lisatakse nn „ilupunkte” ning võetakse arvesse sümmeetrilisust.

Trofeede säilitamine on ilmselt sama vana traditsioon, kui jahilkäimine ning trofeede vääristamine on üheks viisiks ulukit austada. Samas on trofeekollektsioonid

President tunnustas jahitrofeekultuuri

üha enam asendamatuks materjaliks ulukite uurimisel. Lisaks sellele, et jahitrofeede näitust on huvitav vaadata, näitab see, kuivõrd uhked võime olla oma senisele jahinduslikule toimetamisele ning ulukipopulatsioonile.

Rekorditerohke jahitrofeede hindamine

Jahitrofeesid hindasid rahvusvahelist litsentsi omavad vanemeksperdid Jaan Ärmus, Peeter Hussar, Andres Lillemäe ja Kaarel Roht ning rahvusvahelist litsentsi omavad trofeemõõtjad Jaak Jäme, Tõnis Balodis, Priit Teder, Lauri Valdur, Arvi Lepisk, Kalev Männiste, Uno Treier, Anne Reitel ja Eero Nõmm. Hindamiskomisjonide töö toimus regiooniti Pärnus, Padisel, Kuressaares, Tartus, Rakveres ja Valgas. Lõplikud tulemused kinnitas rahvusvaheline komisjon 15.06.2017 Sagadis. Ekspertidele ja abilistele suur tänu tehtud töö ja nähtud vaeva eest!

Näitusel olid väljas rekordarv uhkeid metskitsesarvi

2017. aasta trofeenäitusel kajastus eelkõige seakatku tugev mõju. Metssigade küttimine on tunduvalt suurenenud ja võrreldes eelmise näitusega toodi hindamisele 60 trofeed rohkem, koguni 220 metsseakihva. Kõige suurema arvulise hüppe on teinud metsskitse sarved – 137 trofeelt 429-ni. Ka esitatud koprakoljude arv on tõusnud. Selge on see, et piirkondades, kus metssiga enam ei ole, kasvab küttimissurve teistele liikidele. Mõnevõrra rohkem esitati näitusele suurkiskjate koljusid ja nahku.

Uued trofeerekordid ja uus trofeeliik

Metskitse asurkond on vaatamata mitmetele tagasilööki-dele jätkuvalt heas seisus ning seda näitavad tugevad ning hästiarenenud sarved kui asurkonna ühed indikaatorid. Täpselt 40 aastat kestis eelmise tipptrofee valitsemisaeg.

1976. aastal küttis Viljandimaa jahimees Juhan Kais metsskitse, kelle sarvede väärtuseks rahvusvahelisel näitusel mõõdeti 191,48 CIC punkti. Sellele näitusele esitas aga Viljandimaa jahimees Mati Koger 2016. aastal Viiratsi jahipiirkonnast kütitud metsskitse rekordsarved, mille väärtuseks mõõdeti 196,58 CIC punkti. Sarvede puhaskaal oli seejuures 691 g.

Seakatkuga kaasneva küttimisurve tõttu kütiti ka neid loomi, keda muidu säilitati tulevase metsseapõlve alusepanijatena. Senini võimsaim kuldikihv pärines 1973. aastast Läänemaalt. 2016. aastal küttis aga Võrumaa jahimees Sandro Tiisler Meremäe jahipiirkonnast kuldi, kelle kihvade väärtuseks mõõdeti 140,03 CIC punkti ning sellega püstitati uus trofeerekord.

Kolmas tipptrofee tuli koprakoljude seast. Kogenud koprakütt Peeter Viil küttis 2016. aastal Rapla jahipiirkonnast kopra, kelle kolju hinnati 28,15 CIC punktiga.

Uue Eestimaise liigina hinnati Läänemaalt ja Pärnumaalt kütitud šaakalikesid. Eesti tipptrofeeks osutus Läänemaa jahimehe Tarmo Mängeli poolt 2016. aastal Massu jahipiirkonnast kütitud šaakali kolju, mida hinnati 26,83 CIC punktiga.

Komisjonides hinnati:

434 metsskitse sarve
230 punahirvesarve
221 põdrasarve
220 metsseakihva
187 koprakoljut
66 hundikoljut
40 mägrakoljut

35 rebasekoljut

25 karukoljut

21 ilvesekoljut

15 hundinahka

12 karunahka

9 kährikukoljut

8 šaakalikesid

8 ilvesenahka

Välismaistest liikidest hinnati:

13 siberi metsskitse sarve

8 valgesabahirvesarve

5 muflonisarve

2 izjubrisarve

1 mägikitsesarv

1 dagestani tuura sarv

1 valgesaba-gnuusarv

1 kabehirvesarv

1 muntjakisarv

1 impalasarv

1 muskusveisesarv

1 euroopa piisoni sarv

1 siberi kaljukitse sarv

1 pürenee kaljukitse sarv

1 hiina vesihirve kihv

1 pruuni tähnikhüüani kolju

Tabel 4. Eesti trofeede näitused

Jrk nr	Aasta	Koht	Liikide arv	Kokku hinnati	Kuld/hõbe/pronks
I	1968	Tallinn	3	31	5/14/18
II	1988	Viljandi	9	652	93/125/174
III	1991	Viljandi	12	493	166/192/200
IV	1995	Tartu	19	464	108/97/117
V	2002	Tartu	22	726	220/171/189
VI	2004	Sagadi	30	883	202/203/230
VII	2006	Sagadi	29	1005	223/269/302
VIII	2008	Sagadi	32	1225	245/343/396
IX	2011	Sagadi	27	1175	294/311/389
X	2013	Jämeda	32	1150	280/337/381
XI	2015	Tallinn	20	1072	202/326/412
XII	2017	Sagadi	31	1571	326/424/578

Tabel 5. Eesti trofeede rekordid

Liik	Trofee omanik	punktid (CIC p)	küttimisaasta
põder	Elmur Kuusik	342,10	1969
punahirv	Juho Ojasoo	233,84	2014
tähnihirv	Neeme Sepp	360,50	2014
metskits	Mati Koger	196,58	2016
metssiga	Sandro Tiisler	140,03	2016
karu nahk	Aivar Savelli	492,59	2004
karu kolju	Ants Pehk	67,46	1993
ilvese nahk	Andrus Teemant	214,84	1988
ilvese kolju	Jaan Liiv	28,99	1987
hundi nahk	Andrus Teemant	149,78	1987
hundi kolju	Ivar Kanter	44,78	1994
kähriku kolju	Jüri Kaju	21,69	2012
rebase kolju	Vahur Sepp	25,74	1988
mägra kolju	Kalev Männiste	24,58	1995
kopra kolju	Peeter Viil	28,15	2016
šaakali kolju	Tarmo Mängel	26,83	2015

EJS 50. juubeliaasta

2017. aasta oli Eesti Jahimeeste Seltsile erilisem kui tavaliselt, kuna täitis 50 aastat EJS-i tegevusest. Aasta sisse mahtus ka ajakirja Eesti Jahimees 25. sünnipäev ja maakondlike jahiseltside juubelid.

Eesti Jahimeeste Selts 50!

Fotod: Tanel Murd, Valdo Mikkor

17. jaanuaril alustati juubeliaastat kolmekuningapäeva ja EJS-i 50. tegevusaastale pühendatud vastuvõtuga Kadrioru lossis, kus tänati seltsi liikmeid ja koostööpartnereid (vt lk 20).

25. novembril toimus jahimeestele, nende kaaslastele ja külalisele Ugala teatris EJS-i 50. aasta juubelipidu, mis sai teoks tänu sponsoritele, abilistele, artistidele, ettevõtmisusmeeskonnale ning ligi 450 külalisele.

Juubelipeol sai tutvuda jahindusajaloolise näitusega

Saalis võtsid külalisi vastu Madis Arvisto kitarrihelid, mille saatel sai tutvuda kahe fotonäitusega Eesti jahinduse ajaloost. Näitused pandi kokku EJS-i arhiivi fotode ja Võru Jahimeeste Seltsi juubelinäituse põhjal. Peolistel oli võimalus ka ennast ja oma sõpru-kaaslasi jäädvustada juubeliaasta fotoseina taustal. Ugala saale kaunistasid ulukitopised, mille organiseeris Viljandimaa Jahimeeste Liidu tegevjuht Priit Vahtramäe.

Enne peo algust kutsusid jahisarvehelid külalisi suurde saali. Gala juhatas sisse laulja Kelli Uustani. Öhtujuhid Triin Roostfeldt ja Andrus Vaarik tervitasid kokkutulnuid ja esitasid Eesti Jahimehe peatoimetaja Jaanus Vaiksoo juubeliks kirjutatud poeemi „EJS-i loomine“.

Juubeli avas kaunitest helidest saatel Kelli Uustani

Juubelilalale väärilise peokõne pidas peoperemees EJS-i president Margus Puust. EJS-i kõrgeima autasu „Metsis“ jagamist alustati kõige vanemast ja väarikamast EJS-i asutajaliikmest Ülo Parikust, kes pidas ülevaatliku ettekande, kuidas tollane ühiskond jõudis jahimeeste katusorganisatsiooni moodustamiseni ja millised olid selle valud ning võlud. Autasud anti üle ka Lembit Kaljuveele, Taavi Veskimäele, Mario Sootnale, Mati Kepile, Aare Veetsmannile, Aarne Vainokivile, Mati Kirsile, Väino Lilile ja Mati Hõbemäele. EJS-i jahisarvekoor austas iga „Metsise“ nominenti jahisiganaaliga „Au kütile“.

Öhtujuht Triin esitas saalile küsimuse, millised me oleme? Vastus tuli Ugala töötajate lastelt, kelle vastused olid salvestatud filmilindile. Laste poolt öeldu kõlas naljakalt, kuid pani mõtlema sellele, kuidas ühiskond suhtub jahimeestesse ning kuidas seda lapsed tajuvad ja näevad. Seejärel toimus „Need oleme meie“ lühifilmi esmaesitlus, mille monteeris Vesto Nõgeli filmiklippidest kokku Anton Jegorov.

Külalisi lõbustasid öhtujuhid Andrus Vaarik ja Triin Roostfeldt

Monoetenduse andis Ivan Orav, kes õnnitles ja-himehi, meenutas Pätsi aegu, oma lapsepõlve, metsa ja hiite tähtsust eestlase elus. Etenduse lõppedes paluti rahvas pidulikule õhtusöögile. Maitsva ja ilusa laua oli valmistanud Qcateringi meeskond Haapsalust. Metssealiha tuli annetusena Muhu saare ja Hiiumaa jahiseltsidelt. Põdrapraad tuli kingitusena Pärnumaa Jahimeeste Liidu Aruvälja jahiseltsilt. Kõik ulukid olid kütitud mõeldes EJS-i juubelitele. Tervitusjoogi ja söögi kõrvale pakkus keelekastet Prike. Suur tänu kõikidele toetajatele!

Teatri allkorrusel toimus kogu õhtu jooksul ühismaalimine ruudukujulistele tükikestele, mille kokkupanemisel tekkis EJS-i logo. Valminud kunstiteos raamiti ning pandi üles EJS-i majja.

Õhtu jätkus Glambändi, Kelli Uustani, Margus Jürissoni ja Ivo Linnaga. Tantsusettide vaheljal esitas oma luuletusi jahist ja jahipidamisest Contra ning Ugala akende taga nägi õhtu lõpuks haaravat tuleetendust.

Contra esitas luuletusi jahist ja jahipidamisest

Sünnipäevakülalised Ugala teatris

Jahisarveansambel mängis traditsioonilisi jahisignaale

EJS-i kõrgeima autasu "Metsis" sai seltsi asutajaliige Ülo Parik

Pidustustel esines ka legendaarne Ivo Linna

Monoetenduse andis Ivan Orav

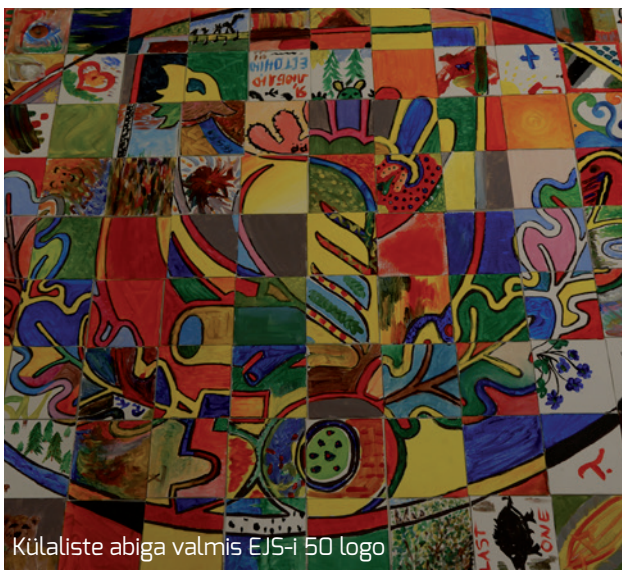
Juubelikülalised Pärnumaalt

Külalised juubeligala eel

Kelli Uustani ja Glambänd panid külalised tantsima

Külaliste abiga valmis EJS-i 50 logo

LUGU SELLEST, KUIDAS LOODI EESTI JAHIMEESTE SELTSI 18. JAANUARIL 1967. AASTAL

PÜHENDATUD EESTI JAHIMEESTES SELTSSILE, KUI TA UGALA TEATRI OMA VÄÄRIKAT JUUBELIT TÄHISTAS

See oli sajand tagasi,
kui inimesed magasid,
Auroralt kõlas kogupauk
ja voodist kargas laps ning rauk.

Ja Vändra metsas Pärnumaal
ka üles ärkas metsavaht,
tal oli otsekohe klaar –
on lahti läinud karujaht.

Nii rääkis meile muistne jutt –
kas anekdoot või tõsijutt?
Ent olgu praegu lõpp sel lool,
kui algas revolutsioon.

Oh aegu, kombeid ammuseid
ja mundreid, täake, kannuseid.
Kõik lõpuks meie õnneks läks,
meil oli Eesti riik ja Päts

ja jahti peeti omal maal
nii mandril, merel, Saaremaal
ning hiidlasedki kampa löid
ja muudkui hülgeliha sõid.

Siis saabus neljakümnes aasta,
tõi üle piiri haisva saapa.
Tuul kandis siia hulga prahti,
et alustada inimjahti.

Kui jahijuhataja Stalin
siis tõstis esimese toosti,
peast segi oli läinud maailm
ja ajujahis tormi joosti.

Noh, viimaks lõppes seegi jama –
on eestlane ju söönud kama
ja kogund visadust ning rammu,

kõik oleks olnud justkui ammu.
Nii sulas vaikselt igikelts
ning loodi jahimeeste selts.

Kas mäletate aegu vaid –
neid kuldseid kuuekümnendaid,
kui rahvast hullutasid biitlid
ja mööda lõppematuid liipreid
üks rong see sõitis tsuhh-tsuhh-tsuhh
ja Brežnev oli rongijuht.

Sest möödas pool on sajandit
ja enam pole majandit,
kolhoosikorda, kommunismi,
ei punalippe, leninismi –

kui lohises veel riiginõör
ja polnud aimugi, et söör
Inglišmaal teeb brexiti –
siis üldse vähe seksiti,
sest seltsimeestel üks moraal –
Suur Sotsialistlik ideaal!

Te teate küll, kuis käisid asjad,
kus käisid jahil Moskva Vasjad.
Siis oli palju sarvekandjaid
ja pugejaid ning keelekandjaid.
Eks mõni teenis kannuseid
ja võttis üleannuseid.

Kui koitis päev – käpp oli maas
ja linnulaulust kaikus laas,
põder limpsis samblasuppi,
orav näris kábijuppi.
See oli päise päeva aal
pilla-palla pillerkaar.

Siis jahimeestel mõõt sai täis –
kui kaua siin see pull veel käis!
Saba meile, raha neile,
nahk ning liha riigile.
Ja mehed nõudsid seltsi –
jah, jahimeeste seltsi!

Tartus töötas Harry Ling –
suur ja avar Silmaring,
eesti jahimeeste uhkus,
mees ei teadnud, mis on puhkus.

Juhtis jahiklubi Kalev –
jahimehi koondav malev
oli liialt eestimeelne,
üldse mitte libekeelne.

Kuid tähtis on partei kontroll
ja Hipodroomist väljus troll
ning sõitis Akadeemiasse –
kateedrist hullupalatisse
on teadagi üksainus samm,
kui aitab kommunismi ramm.

Euroopas ringi käis üks tont
ja Eestis ilmus Horisont.
Kuus ja seitse aastanumbriks
kirjutati uueks mundriks.

Nüüd lõpuks haarati siis sarvist,
kuid mitte põtradel, vaid härjal.
Tol ajal mähkmed tehti marlist,
et lapsuke ei magaks märjalt.

Nii jahimeeste selts siis sündis
ja esimese vaogi kündis.
Eks oli viljakas see pinnaas,
sest jaht on Eestis olnud hinnas.
Siin maal, kus rikas flora, fauna
on ikka täitnud jahipauna.

Seepärast, sõbrad, tundkem rõõmu,
tõstkem klaasid, võtkem sõõmu
punaveini terviseks
ja meie seltsi kiituseks!
Palju õnne, EJS –
Eesti Jahimeeste Selts!

Jaanus Vaiksoo

Lisaks Eesti Jahimeeste Seltsi 50. sünnipäevale tähistasid tänavu juubelit ka mitu piirkondlikku jahiseltsi.

HARJUMAA

Fotod: Jaan Künnap

Pildil vasakult: klubi juhatuse liige Aivo Jaanits ja **au-tasustatud:** Aldo Laid, Mati Unga, Ruttar Roht, Peeter Rüngas, Indrek Krestinov, Jüri Valdma, Adolf Teino, Marko Olop, Toivo Pruuli, Andrus Nadel, Sulev Maripuu, Sergei Kivi, Heiki Hermandi, Henrik Prehing ja Leonid Paalandi.

2. aprillil täitis Harju Jahindusklubil 50. tegevusaasta. Meeleolukas juubelipidu toimus 29. aprillil Tallinna lillepaviljonis.

Harju jahindusklubi juhatuse liikmed tervitamas külalisi

Avakõne pidasid Harju Jahindusklubi kauaaegne teenekas juhataja Rein Sõitja ja Eesti Jahimeeste Seltsi president Margus Puust. Räägiti jahinduse ajaloost ja tänapäevast ning jagati tunnustusi. Kombekohaselt ilmnestas avatseremooniast jahisarvekvartett.

Eesti Jahimeeste Seltsi Ilvese teenetemärgi pälvisid Jaan Luks ja Aivo Jaanits ning tänukirja Juhan Kits, Andrus Nadel ja Aldo Laid. Harju jahindusklubi tänas vimpeli ja tänukirjaga seltside endisi ning praegusi esimehi, aktiivseid liikmeid ja koostööpartnereid.

Harju jahindusklubi juubelit peeti Tallinna lillepaviljonis

Muusikalist meelelahutust pakkusid ansambel La-La-Ladies ja retrolegend Karl Madis ning õhtut juhtis Alar Haak.

HIIUMAA

Foto: Harda Roosna/Hiiu Leht

Hiiumaa Jahimeeste Selts andis auliikme märgi asutajaliikmele Viljar Rajaveerile

18. märtsil 1957. aastal, nädal varem kui kuus Euroopa riiki sõlmisid Roomas Euroopa Liidu aluslepingu, tulid Hiiumaa jahimehed kokku ja asutasid jahimajandi, millest kasvas välja praegune Hiiumaa Jahimeeste Selts (HJS). Täpselt 60 aastat hiljem 18. märtsil tähistati seda sündmust suurejooneliselt Kärkla kultuurikeskuses.

Tiit Paulus ja Anu Sarapuu tänamas Hiiumaa jahimehi

Pilgeni täis saalis avas 60. tegevusaasta juubeliteo HJS-i juhatuse esimees Tiit Paulus. Hiiumaa jahimehi tervitas ja õnnitles juubeli puhul EJS-i president Margus Puust.

Aastapäeval meenutas seltsi algust vanu fotosid sirvides asutajaliige Viljar Rajaveer. Jahiseltsi tegemistest rääkis ka endine tegevjuht Arvo Maivel. Praegustest tegemistest kõnelesid jahiseltsi liikmed Paavo Pruul, Eigo Jõhvik, Lembit Lühi, Tõnis Teidla, Janno Üksik ja Hillar Lõppe.

Piduliku osa lõpuks andis Tiit Paulus ja HJS-i tegevjuht Anu Sarapuu 30 jahimehele tänukirja. Esimest korda anti ka HJS-i kõrgemad auliikme märgid Kuldhirved väga teenekatele jahimeestele: Viljar Rajaveerile ja Arvo Maivelile. Juubelipidu 150 osalisega jätkus mõnusa perepeo, rikkaliku söögi, tantsu ja tõestisündinud jahilugudega.

JÄRVAMAA

Fotod: Tõnis Korts

Paide Jahindusklubi (praegune Järvamaa Jahindusklubi) asutati 26. märtsil 1967. aastal. 26. märtsil 2017. aastal tähistati Järvamaa Jahindusklubi 50. tegevusaastat.

Margus Puust ja Mati Hõbemägi õnnitlemas Järva teenekaid jahimehi

Pidupäev algas varakult Järvamaa Jahindusklubi ruumides Paides. Päeva juhatas sisse klubi endine juhataja ja juubelipäeva peojuht Arvi Luuk. EJS-i tegevjuht Tõnis Korts viis mõtetes kõiki tagasi klubi ajalooradadele. Seejärel pidas kõne klubi esimees Mati Hõbemägi, kes õnnitles uue ameti puhul klubi värsket tegevjuhti Lauri Ellrami. Lisaks tunnustati 50 teenekamat jahimeest.

Õhtul jätkus sünnipäevapidu Veski-Silla restoranis Türi-Allikul, kuhu kogunes 150 külalist. Piduliku algas EJS-i presidendi Margus Puusti tervituskõnega. Sõna võtsid ka Järva Jahindusklubi esimees Mati Hõbemägi ja klubi tegevjuht Lauri Ellram. Jahimeeste meelt lahutas ansambel Laine.

Järvamaa Jahindusklubi juubelipidu Veski-Silla restoranis

PÕLVAMAA

Fotod: Põlva Jahiselts

18. märtsil tähistati Põlvamaal Mooste folgikojas Põlva Jahiseltsi 50. tegevusaastat.

Juubelit oli tulnud tähistama üle 300 inimese. Päevakõne pidas juhatuse esimees Aare Veetsmann, kes tegi meeleoluka tagasisivaate ajalukku. Põlva jahiseltsi tervitas EJS-i tegevjuht Tõnis Korts, kes tänas Põlvamaa jahimehi ja rääkis väärtustest, mida jahimehed kannavad põlvest põlve.

Põlva Jahiseltsi juhatuse liige Tiit Rammul õnnitlemas Henn Rammulit, Põlgaste jahtkonna pikaajalist jahimeest

Juubilari olid tervitama tulnud ka partnerid RMKst ja keskkonnaametist. Peeti meele parimaid jahimehi ja anti üle hulgaliselt tänukirju. Kõik pärjatud said Põlva jahiseltsilt kingituseks EJS-i 50. aasta juubelimündi. Pidulikule osale järgnes koosviibimine rikkalikult kaetud laudade taga koos ansambli ja meelelahutusprogrammiga.

Jahimeestele esines lõbus varieteetrupp

PÄRNUMAA

Fotod: Kadi Merivälja

Massiaru Jahiselts tähistas 25. tegevusaastat 7. veebruaril Kentuki kõrtsis.

Massiaru Jahiseltsi eestvedaja Eimar Kaldoja õnnitlemas Karl Uusmad

Kohal olid seltsi liikmed kaaslastega ja seltsi koostööpartnerid. Sünnipäevakõne pidas jahiseltsi juhatuse liige Eimar Kaldoja, kes rääkis seltsi ajaloost ja tegemistest ning andis asutajaliikmetele tänukirjad. Tunnustuse pälvivad Karl Uusma, Lembit Uusma, Mart Ruul, Ain Lemmik, Kalev Laine ja Ahto Pärna.

Massiaru juubel Kentuki kõrtsis

Külla oli kutsutud ka EJS-i tegevjuht Tõnis Korts, kes rõhutas, kuivõrd tähtis kivi ühises vundamendis on kohalik jahiselts, millele tugineb rahvuslik jahinduse koostöö. Tähtsaim kui kunagi varem on koostöö ja ühte jalga astumine. Eimar Kaldoja rääkis, kuidas rajati kaasaegne jahimaja koos sinna juurde kuuluvaga. Õhtu jätkus meelelahutusprogrammiga.

SAAREMAA

Fotod: Saarte Hääl

2. aprillil 1967. aastal asutati Saarte Jahimeeste Selts (SJS). 1. aprillil 2017. aastal tähistas SJS 50. tegevusaasta täitumist Tornimäe rahvamajas. Peost võttis osa umbes 300 inimest.

Õhtujuht Indrek Jalaks andis esmalt sõna juhatuse esimehele Mati Tangile, kes pidas pidupäevale kohase avakõne. Ka EJS-i president Margus Puust õnnitles Saaremaa jahimehi ja rääkis, milliste väljakutsetega seisab Eesti jahindus praegu silmitsi ning tunnustas Saare maakonna jahimehi. EJS-i Metsise vapimärgi said Aarne Vainokivi ja Mati Kirs. Teenetemärk anti neile üle novembris EJS-i 50. sünnipäevapeol.

SJS-i liikmesorganisatsioonide esindajad vasakult: Meelis Laaster, Lembit Soe, Jalmar Raud, Rain Kallas, Janno Vahter, Toivo Vaik, Arli Toompuu, Kalev Päästel, Priit Karu, Priit Trei, Kaido Välja, Urmas Laaneväli, Toivo Lõhmus, Andrus Sepp, Toivo Leis, Vallen Aug ja Meelis Kaare

Saarte Hääl

Saaremaa juubelipeol lahutas meelt ansambel Onud

Saarte Hääl

SJS tänas oma liikmeid ja partnereid: Ülo Verversit, Rein Tõru, Aarne Vainokivi, Vilmar Reid, Mati Tangi, Malle Tärvist, Ene Peekmanni, Hillar Pihlast, Harry Aavikut, Jaan Ärmust, Kaarel Rohti, Kaupo Kindsigot, Uno Vaiti ning Mare Kirri jt. Eriline tänu kuulus Tõnu Osale, kelle abiga on Kalamaja laske tiirus pikki aastaid olnud võimalik õpetada laskmist noorjahimeestele, lihvida jahimeeste laskeoskusi ja korraldada laskevõistlusi.

Tunnustati ka 2016. jahihooaja parimaid trofeekütte Aarne Mesilat, Andrus Konti, Martin Leedot, Markus Undresti, Mikko Undresti, Alar Tamme, Kristjan Ige, Madis Sinki, Jüri Kaju ja Aivar Kokki. Tänukirja sai ka Muhu Jahiselts Saarte jahimeeste 26. kokkutuleku korraldamise eest. Sünnipäevaõhtu jätkus ansambli Onud tantsumuusika saatel.

TARTUMAA

Fotod: Jüri Luht

Tartumaa Bubo Jahiselts tähistas 25. juubelit 12. augustil Alatskivi lossis.

Väga põneva ekskursiooni Bubo Jahiseltsi biograafiasse tegi selle tegevjuht Tõnis Tärna. EJS-i poolt viis juubeliõnnitlused ja autasud kohale tegevjuht Tõnis Korts.

Jahiselts Bubo sündis tänu kohalike meeste oskusele kasutada ära ajaloolist hetke, mis tänu muutuste keerisele oli Eestis tekkinud. Kogenud jäagri Lembit Tärna, metsaülema Kaupo Kautsi jt abiliste tegevusega pandi tollal alus tänaseni toimivale jahiseltsile.

Selts sündis algselt metsatöötajate jahihühinguna 1992. aastal ja nimetati seltsiks 1999. aastal. Bubo jahiseltsis on 50 liiget ja 17 460 hektarit jahimaad. Sellega ollakse Tartumaa üks suurimaid jahipiirkondi.

Bubo Jahiseltsi külalised Alatskivi lossi ees

EJSi tegevjuht Tõnis Korts andmas üle kingitust Bubo jahiseltsi tegevjuhile Tõnis Tärnale

Võrumaa Jahimeeste Seltsi juhatuse esimees Mati Kivistik ja juhatuse liige Raul Soome andmas üle tunnustusavaldusi

VÕROMAA

Fotod: Tõnis Korts

16. septembril tähistas Võrumaa Jahimeeste Selts oma 70. tegevusaastat. Juubelit peeti Võru kultuurimajas Kannel.

Õhtu avas Võrumaa Jahimeeste Seltsi juht ja seltsi juhatuse esimees Mati Kivistik kõnega, kus meenutas seltsi ajalugu. Võrumaad oli tervitama tulnud ka külalised, Ena Poltimäe Keskkonnaametist ja Tõnis Korts EJS-ist.

Mati Kivistik ja juhatuse liige Raul Soome andsid juubelpidustusel üle ka tunnustusavaldusi. Pärast autasustamist said külalised vaadata Indrek Taalmaa meeleolukat monoetendust. Etenduse lõppedes kutsuti kõiki pidulikule õhtusöögile.

Fuajees oli vaatamiseks väljas põnev jahifotode näitus. Kultuuriprogramm jätkus jahimeeste lauluansambliga ning üllatusi pakkus humoorikas „Laheda muttide“ etteaste Põlvamaalt. Õhtut juhtis Kristi Vals.

Pidulik õhtusöök Võrumaa juubelil

Ajakiri Eesti Jahimees tähistas 25. tegevusaastat

Fotod: Andra Hamburg

13. juunil tähistati EJS-i maja aias ajakirja Eesti Jahimees 25. sünnipäeva.

Jahimeestele suunatud ajaleht Jahimees hakkas järjepidevalt ilmuma alates 1992. aasta märtsist ainult neljaleheküljelise väljaandena. Aastaks 2001 kasvas sellest välja ajakiri Eesti Jahimees, mis jõuab täna otsepostitusel teel üle 11 000 jahimeheleni.

Ajakiri Jahimees tähistas 25. tegevusaastat väärilalt

Jahimeestele mõeldud ajalehe kutsusid omal ajal ellu Rein Sõitja ja Anti Levandi, esimeseks peatoimetajaks oli Ülo Kraan, kes juhtis ajalehe ning ajakirja väljaandmist kuusteist aastat (1992–2008) ning sellest kujunes tema elutöö.

Ajakirja peatoimetaja külalistega aiapeol

Eesti Jahimehe sünnipäeva tähistati väikese aiapeoga ajalehe loojate, praeguste tegijate, toimkonna liikmete ja koostööpartnerite osavõtul. Tervitusi tõid Keskkonnalaadimeti peadirektor Andres Onemar, RMK jahinduse peaspetsialist Kalev Männiste, loomaaia direktor Tiit Maran ning loodusajakirjade Eesti Mets, Eesti Loodus ja Horisont toimetajad, kirjastus Menu esindajad jt partnerid.

Ajakirja peatoimetaja Jaanus Vaiksoo pidamas tervituskõnet, taamal Kaarel Roht, Kalev Männiste ja Andres Onemar

Jaanus Vaiksoo tänamas Eesti Jahimehe algatajaid Anti Levandit ja Rein Sõitjat.

Kirjastus Menu tõi kingituseks jahimehe erijoo

Sünnipäevakülalised Tiit Maran Tallinna loomaaiaast ning Gennadi Skromnov Looduskalendri toimetusest

Sündmused jahindus-organisatsioonides

EJS-is ja liikmesorganisatsioonides toimus 2017. aastal mitmeid olulisi sündmusi, mis omavad jahinduse arengus olulist rolli.

IDA-VIRUMAA

Mäetaguse mõisas avati jahitrofeenäitus

3. mail avati Ida-Virumaal Mäetaguse mõisas trofeenäitus, mis oli eksponeeritud kahes saalis. Esimeses saalis olid eksootilised trofeed Aafrikast, teine saal oli Eesti metsloomade päralt.

Rakvere Jahindusklubi tegevjuht Jaan Villak tõdes avamisel, et tegemist on kogu Virumaa näitusega. Ülespanekul oli muljetavaldav kompositsioon koljudest kuni suurte põdrasarvedeni. EJS-i poolt osales avamisel tegevjuhi asetäitja Andres Lillemäe.

Viru-Nigula jahtkond avas jahimaja

EJSi tegevjuht Tõnis Korts (all keskel) ja Ida-Viru Jahimeeste Seltsi tegevjuht Egert Malts (taga vasakul) Rakvere Jahindusklubi liikmetega Foto: Kaur Karon

1. septembril avas Viru-Nigula jahtkond Lääne-Virumaal uue jahimaja. Endise kolhoosi töökoja sepikotta hakati maja ehitama 2016. aastal ja see valmis 2017. aasta suve hakul.

Uude jahimajja olid külla kutsutud Rakvere Jahindusklubi liikmed, Ida-Viru Jahimeeste Seltsi tegevjuht Egert Malts ja EJS-i tegevjuht Tõnis Korts. Viru-Nigula jahimeestele korraldati avamine juba 17. juunil. Jahtkonnas on 32 jahimeest ja kasutada 7,4 tuhat hektarit.

Soov ehitada jahimaja tekkis jahtkonnal juba neli aastat tagasi, kuni avanes võimalus osaleda PRIA Leader taotluse voorus. Suur töö sai tehtud tänu jahimeestele ja toetusele, abirahadega valmisid saal, külmkamber ja olmeruumid.

Jahinduse tund Toila koolis

Toila gümnaasiumis tutvustati õpilastele jahindust

Toila Gümnaasiumi 60. aastapäeva pidustuste raames kutsuti kooli vilistlasi õpilastele tunde andma, milles osalesid ka EJS-i liikmed. 20. oktoobril andsid Voka jahtkonna jahimehed õpilastele kaks loodustundi, kus tutvustati õpilastele jahindust.

Martin Toovis tutvustas I klassi õpilastele jahindust laiemalt, näitas nahku, jahipidamisvahendeid jpm huvitavat. Marko Vinni sai jahindusest rääkida VI klassi õpilastele, tutvustades põhjalikumalt kobrast.

EESTI JAHIMEESTE SELTS

Eesti Suurulukikoorte Tõuühing tegi Lätis jahikatseid

18.-19. märtsil toimus Lätis Dalderis Eesti Suurulukikoorte Tõuühingu korraldusel jahikoorte katsepäevad, kus neljajalgsetele tehti jahiomaduste katseid nelja hektari suuruses aias.

Jahikoerad võistluse eel rivis. Foto: Anneli Lints

Katsetel oli kaheksa erinevat tõugu jahikoeri: Vene-Euroopa laika, Lääne-Siberi laika, Jämtlandi koer, Norra hall põdrakoer, Norra must põdrakoer, Saksa jahiterjer, biegel ja karmikarvaline taks. Osalejad olid Soomest, Lätist, Leedust ja Eestist.

Katsel viibis külalisena ka Soome Kennelliidu juhatuse liige Esa Kukkonen.

Eesti noored osalesid jahindus- ja looduslaagris

17.-21. juulini toimus Lätis Markulicis noortele mõeldud jahindus- ja looduslaager, kus osales ligi 50 noort. Viiepäevases laagris toimusid erinevad jahindusalased loen-

gud ja tegevused. Näiteks võisteldi jahilaskmises, õpetati lõksupüüki, peibutamist, räägiti ka ulukite käitumisest, jahiturismist, jahikoertest jpm.

Läti laagris osalenud Eesti noored.
Foto: Andra Hamburg

Eesti Jahimeeste Seltsi kutsel osalesid laagris viis 11-16 aastast Eesti noort. Läti laagrikorraldajate sõnul olid eestlased väga tublid ja aktiivsed. Üks Eesti osaleja pandi jahisarve mängima ning tüdrukud paistsid silma heade tulemustega jooksva metssea laskmisvõistlusel. Eestlased kogusid võistlustel enamasti vaid kõrgeid punkte, mis on suurepärane tulemus ja näitab Eesti tugevat taset ning suurt huvi jahinduse vastu.

EJS osales Leedu põllumajandus-, jahindus- ja kalandusmessil

5.-7. oktoobril osales EJS-i esindus Leedus Kaunases iga-aastaselt põllumajandus-, jahindus- ja kalandusmessil „Sprendimu Ratas 2017“.

Vibuklubi Must Nool liige Vambo Luik, EJS-i tegevjuht Tõnis Korts ning Leedu jahi- ja kalameeste seltsi tegevjuht Eugenius Tišas EJS-i boksis

Kui eelmisel aastal tutvustati Eesti jahindust jahinaiste tegevuse kaudu, siis seekord oli kandvaks teemaks vibujaht.

Jahisaade „Metsapool“

Detsembris tuli Eesti telemaastikule Kanal 12 uus jahisaade „Metsapool“, mida tootis Baltic Trophy.

Jahisaate kokkupanemisel mängisid olulist rolli nii erinevad koostööpartnerid kui ka toetajad, sh EJS, kelle valvsa pilgu all jahisaate teemad kokku pandi. Ent saate taga oli kaks inimest: operaator ja režissöör Vesto Nõgel ning saatejuht-toimetaja Triin Roostfeldt.

Esimesel hooajal tehti kokku 10 saadet. Iga saade koosnes jahipraktilisest kogemusest ning saate lõpuosas valmistati ulukiliha roogasid. Vaatajarahkeim saade oli hundijaht Viljandimaal, ent näha sai ka kevadist ja suvist koprajahti, metskitsejahti ning jahiturismi ehk näidati, miks on mõistlik aeg-ajalt käia välismaal kogemusi saamas ning jahitraditsioone õppimas. Saates peibutati põtra ning pillitati šaakalit. Hooajale pani punkti avalikkuses kirgi kütnud linnujaht, kus selgitati hanejahi olemust ning vajalikkust.

„Metsapool“ saatejuht Triin Roostfeldt

Jahisaate eetriaeg ei olnud esimesel hooajal kõige jahimehesõbralikum – laupäev kell 11, kuid kanali eesmärk oli tegelikkuses jahindust tutvustada just tavavaatajale. Jahindus pole populaarne ning mainekujundusega tuleb pidevalt tegeleda, mida jahisaade teha proovibki, ehk selletada, selgitada, näidata, kes on jahimees. Jahisaate teine hooaeg tuleb kindlasti – millal ja kus, see selgub peagi. Ära maga maha ja ela kaasa Eesti ainukesele jahisaatele ka uuel hooajal.

EESTI NAIŠKÜTID

Eesti naiskütid osalesid Poola konverentsil

3.-4. juunini toimus Poolas Bialowiezas konverents teemal „Naise roll tänapäeva jahinduses Poolas ja teistes Euroopa riikides“. Lisaks Poolale osalesid üritusel ka Balti riigid, sh Eesti Naisküttide Seltsi delegatsioon.

Poola Jahinaiste klubi Diana juht Alicija Milewska juhtis konverentsi sisse teemaga „Naised jahikultuuri osana läbi sajandite“, tuues näiteid Kreeka mütoloogiast

Poola konverentsil osalejad. Foto: Triin Roostfeldt

kuni tänapäevani välja. Filatelist ning jahinduse propageerija Krzysztof Mielnikiewicz tutvustas naisi jahinduses läbi filateelia ehk kuidas postmarkidele ja postkaartidele jõudsid jahinaiste kujutised ning kui olulise osa on see moodustanud.

Konverentsil esines ka Poola hundiurija Joanna Harbuszkiewicz, kes rääkis hundi olemusest ja enda kogemusest hundijälgedes käies. Lisaks tutvustas FACE esindaja Berta Redondo kampaaniad jahinaiste esiletoetamiseks jahinduses. Samuti rääkis FACE Baltimaade koordinaator Linda Dombrowska sellest, mis jahinduses toimub ja kui palju naised saavad jahinduse mainekujundusele kaasa aidata.

Eesti Naisküttide Seltsi juht Triin Roostfeldt esines teemal „Naised ja jahindus Eestis“. Ettekandes tõi ta arvuliselt välja, kuidas jahinaiste arv on seitsme aastaga tõusnud 207-lt 373-ni, mis moodustab jahimeeste koguarvust 2,5%.

Lisaks huvitavatele ja arendavatele ettekannetele külastasid delegatsioonid ühiselt ka Bialowieza vaatamisväärsusi, sh rahvusparki ja Euroopa piisonite reservaat. Projekti rahastas siseministerium ja kodanikuühiskonna sihtkapital.

Naiskütid korraldasid EJS-i 50. juubeliteemalise ret-rojahi

Oktoobris korraldas Eesti Naisküttide Selts järjekorras 8. sügisjahi. Ühisjahi teemaks oli aasta 1967 ehk EJS-i sünniaasta, mis lähtus ajastukohasest varustusest: vanad relvad, riided ja tehnika.

Ühisjahil oli 50 osalejat. Lisaks Eesti Naisküttide Seltsi liikmetele oli jahile tulnud külalisi, sh ka naiskütid Islandilt. Jaht pälvis suurt meediatähelepanu.

Toosikannu puhkekeskus võõrustas külalisi suursuguselt: garaažist aeti välja vana veoauto ja buss, mehed tõmbasid selga presentmantlid ning kummikud ja võtsid selga kukkedega püssid. Jahil ei kasutatud raadiosaatjaid ega tänapäevaseid GPS seadmeid. EJS-i tegevjuht Tõnis Korts lausus jahi avasõnad. Jaht lõpetati uluki austamisega ning piduliku õhtusöögiga.

Sellised jahid näitavad, kui oluline on kanda edasi jahitraditsioone, näidata järgnevatele põlvetele, kuidas esivanemad jahti pidasid ning mis kõige tähtsam, näitavad, kui palju on Eestis aktiivseid jahinaiisi, kes võrdselt meestega meie riigi jahindust edasi viivad.

EESTI JAHISPORDILIIT

Edukas jahispordihooaeg tõi uue Euroopa meistri

Eesti jahispordile oli 2017. aasta väga edukas, mil saime endale järjekordse Euroopa meistri. Aili Popp tegi ajalugu ning tuli Euroopa meistritiitliga tagasi Mariboris toimunud kombineeritud jahipraktilise laskmise võistlustelt.

Uus Euroopa meister Aili Popp (keskel) Ungaris

2017. aastal peeti Eestis kokku 23 tiitlivõistlust (Eesti karika- ja meistrivõistlused). Esmakordselt oli võistlusalade hulgas Jahikaar ning üle pika aja korraldati Eesti karikavõistlused siledaraudsest jahirelvast.

Aktiivsete jahisportlaste arv on aasta aastalt kasvanud, eriti näitavad seda numbrid just haavililaskmise poolelt. Samuti kasvas jõudsalt võistlejate arv naiste võistlusklassis. Kokku taotleti Eesti Jahispordi Liidust 2017. aastal 298 laskurlitsentsi, mis on võrreldes 2015. aastaga 50 litsentsi võrra rohkem. Litsents on eelduseks, et võistelda tiitlivõistluse arvestuses.

Jahipraktiline laskmine on jahinduses üks olulisemaid tegevusi, kuna see on eelduseks edukale sooritusel metsas ning aitab kaasa jahinduse mainekujundusele. Ebaõnnestunud lasud ja sooritused kipuvad avalikkuse tähelepanu enim köitma, ent see on meie endi teha, et jahimeestest räägitaks rohkem positiivses võtmes. Seega püss kotti ja lasketiiru – neid on Eestis piisavalt ning on kuulda, et lähiaastatel ka juurde tulemas.

HARJUMAA

Kehra koolis peeti loodusnädalat

Foto: Jaanus Vaiksoo ja Andres Üprus

27.–31. märtsini peeti Kehra Gümnaasiumis loodusnädalat, mis algas jahitrofeede näituse avamisega. Nahe jahimees Andres Üprus aitas üritust korraldada ning pidas õpilastele loenguid.

Nädala esimene külaline oli Peep Männil Keskkonnaagentuuri ulukiseire osakonnast, kes kõneles meie metsade suursõjakjatest ja uuest liigist – šaakalist. Teisel päeval oli kooli aulas 5.–12. klassile mõeldud eesti jahinduse

loeng. Külla oli kutsutud EJS-i tegevjuht Tõnis Korts, kes rääkis jahinduse ajaloost, küttimise osatähtsusest ellujäämisel, tänapäeva ühiskonna suhtumisest jahindusse ning looduskaitse osast.

Andres Üprus jahitrofeenäitusel Kehra koolis

Veel esines õpilastele tuntud põdratundja Jüri Tõnisson. Ta rääkis lastele põdrast kui meie metsade suurimast hirvlasest, looma elupaiga- ja toitumisvajadustest, levikualast, jooksuajast ja põdra meeltest. Lapsed said teada, et põder suudab korraga näha nii ette- kui ka tahapoole ning nägid põdrasarvi ja lõualuud.

Nädala jooksul tutvustati õpilastele 2017. aasta looma- metskitse, samuti kobrast jt ulukeid. Selgitati, kuidas käib trofee vääristamine ning teaduslike andmete kogumine. Lapsed said vaadata ja katsuda erinevaid sarvi, nahku ja koljusid. Koos prooviti ka trofee mõõtmist.

Jahinduse valikaine Kehra gümnaasiumis

Septembris alustati Kehra gümnaasiumis ainulaadse jahinduse valikaine õppega. Koolitusprogramm kestis 35 tundi septembrist oktoobrini igal kolmapäeval. Valikainet andis Nahe jahimees Andres Üprus.

Kehra lasteaeades ja koolides on varasemalt mitmel korral tutvustatud EJS-i traditsioonilisi jahinduse aastateemasid ja aastaloomi, mis viis valikaine ideeni. Õppekava lähtus noorjahimeeste koolitusprogrammist.

Tundides käsitleti jahinduse ajalugu, ökoloogiat, bioloogiat, õigusakte, jahipidamisviise, jahikoeri ja ulukeid, ulukihoolet ja -kahjustusi, ohutustehnikat, jahirelvasid jpm. Igall viimasel tunnil vaadati erinevaid õppefilme.

Õppekava jooksul saadi ka praktilisi kogemusi – käidi lasketiirus, kus räägiti relvade käsitlemisest ning prooviti laskmist. Lisaks osaleti põdrajahil Kehra jahiseltsi maa del. Kuigi põtra ei nähtud, oli see ikkagi hea praktiline kogemus.

Viimases tunnis panid õpilased oma teadmisi proovile väikese arvestusega, millega saadi väga hästi hakkama. Kuigi lastele olid teemad arusaadavad, sooviti rohkem

Jahindustunnis õpiti trofeesid hindama

praktilisi tegevusi looduses. Sellest jäi osaliselt puudu, kuna tunnid toimusid õppeaasta alguses, mis ei võimaldanud näiteks jälgede vaatamist ja loendusseiret.

LÄÄNE-VIRUMAA

CIC ekspert käis eestlasi koolitamas

Juuni keskel külastas EJS-i CIC kaitsebüroo spetsialist Caroline Sorensen, kes koolitas Sagadis jahitrofee-eksper te.

CIC spetsialist tutvus EJS-i tegemistega, külastas Sagadi mõisa ning andis siinsetele jahitrofee-eksper titele koolituse, mille tulemusena lisandus Eesti jahitrofee-eksper tite hulka kaks rahvusvahelise jahitrofee tasemega trofee-eksper ti, 22 rahvuslikku tasemega jahitrofee-eksper ti ja mõned nooreksper did.

Koolitaja koos trofee-eksper titega Sagadi mõisa ees.
Foto: Kaarel Roht

Palmse toimus meeleolukas jahikoerapäev

26. augustil toimus Lääne-Virumaal kolmas Palmse jahikoerapäev. Ühte päeva mahtus nii koertenäitus, jahikatsete tegemine kui ka mitmesuguseid esitlused alates ajaloolistest jahipidamisviisidest lõpetades vibujahiga.

Palmse jahikoerte erinäitus on meie jahimeeste jaoks tõusnud kevadise Särevere erinäituse kõrval teiseks oluliseks rahvusvaheliseks näituseks, kus saab professionaalsel kohtunikel lasta oma tõukoeri hinnata. Üha rohkem jahimehi soovib jahil käia koos koeraga, mis annab selget

Palmse mõisas toimus meeleolukas jahikoerapäev. Foto: Jaanus Vaiksoo

tunnistust jahikultuuri edenemisest. Oluliselt on mitmekesistunud ka erinevate jahikoeratõugude esitlemine. Suurulukijahi kõrval võidab taas populaarsust linnu- ja väikeulukijaht koertega.

Jahikoerapäeva meelelahutusprogrammis andis EJS-i tegevjuhi asetäitja Andres Lillemäe koos Eesti Ratsaspordi Liidu abiga väikese näitliku ülevaate *parforce*-jahi ajaloost ja olemusest. Kohalik jahimees ja jahikoolitaja Peeter Hussar tutvustas huvilistele linnujahti koertega. Palmse mõisa tiigi ääres demonstreerisid meie tuntud vibujahientusiastid Rita-Anete Kohava, Riho Alep, Margus Käärma, Reimo Loorents ja Enn Lank kopra küttemist vibuga.

III Palmse jahikoertepäeva organiseeris Eesti Jahikoerte Tõuühing koostöös Eesti Jahimeeste Seltsi ja sihtasutusega Virumaa Muuseumid.

PÕLVAMAA

Rasina loodusõppekeskus korraldas Saaremaal topisenäituse

Põlvamaa Rasina loodusõppekeskus eesotsas Aare Veetsmanniga korraldas topisenäituse Saaremaal Orissaare lasteaias Päikesekiir.

Näitus oli Orissaares üleval jaanuari lõpust veebruarini ja seda käis vaatamas 232 inimest (179 last ja 53 täiskasva-

nut). Külastajateks olid Orissaare lasteaia ja gümnaasiumi, Tornimäe põhikooli ja lasteaia, Valjala lasteaia ning Kahtla lasteaia-põhikooli lapsed ja kohalikud elanikud.

Väljapanekul sai näha 20 topist ja büsti, lisaks olid üleval hirve-, põdra- ja sokusarved, metssea kihvad, ilvese-, hundi-, karu- ning koprakoljud, ilvese, kopra ja karu nahk.

Lasteialapsed koos näituse ühe lemmik eksponaadiga - karutopisega. Foto: Aare Veetsmann

Räpinas toimus jahitrofeede hindamise koolitus

Veebruaris toimus Räpina aianduskoolis jahitrofeede vääristamise ja hindamise esmatasandi koolitus, kus käsitleti jahitrofeede esmatöötlemist ja esitlemist. Õppepäeva viisid läbi CIC jahitrofeede eksperdid Anne Reitel ja Arvi Lepisk, kes selgitasid, milliseid jahitrofeesid CIC reeglite järgi hinnatakse ja kuidas neid mõõta. Koolituse käigus mõõdeti ja hinnati kõiki meil esinevaid trofeeliike. Koolitusel osales parkümmend jahitrofeehuvilist üle Eesti.

CIC jahitrofee-ekspersedid koolitamas jahimehi.
Foto: Arvi Lepisk

Jahiaasta lõpupidu Moostes

Põlva jahiseltsi jahiaasta traditsiooniline lõpupidu toimus Mooste folgikojas 18. märtsil. Seekord oli Mooste mõisas peetud ligemale kolmesaja osavõtjaga pidu juubelihõnguline. Vaadati tagasi minevikku jahiseltsi algusaastatele ning jõuti tänapäeva tegemiseni. Autasustati teenekaid Põlva jahimehi EJS-i ja Põlva jahiseltsi aumärkide ja tänukirjadega. Öhtu teine pool jätkus meelelahutusprogrammiga.

Laskevõistlus Kadaja lasketiirus

Septembris toimus Kadaja lasketiirus Põlva jahiseltsi juhtkondade vaheline laskevõistlus Kombis. Võistlusel prooviti esmalt ka jahiseltsi poolt soetatud uut kettaheitemasinat. Lasti siledaraudsest jahirelvast jooksvat metssea siluetti ja laskemärke.

Kadaja lasketiiru haavilradä. Foto: Arvi Lepisk

Võistlusele registreeris kümme kolmeliikmelist võistkonda. Meeskondliku esikoha saavutas Põlgaste, teiseks jäi Saverna ja kolmandaks Peri võistkond. Individuaalselt oli parim Sigmar Saag Põlgastest.

Räpina Aianduskool koolitas noorjahimehi

Novembris toimus Räpina aianduskoolis noorjahimeeste kursus jahitunnistuse saamiseks. Kursusele tulid valdavalt noored, kellel nii mõnelgi juba esimene jahikogemus ajajana olemas. Detsembris toimus eksami teooria osa Räpinas ja praktiline laskmine Põlvas siselasketiirus.

EJS-i esindaja sõnul oli sündmus tähelepanuväärne, kuna esmakordselt koolitati noorjahimehi koostöös haridusametusega. Kahtlemata on jahitunnistus lisandväärtus Räpinast saadud haridusele.

SAAREMAA

Tšehhi meistrid õpetasid Saaremaal hirvepeibutamist

28. ja 29. märtsil toimus EJS-i, SJS-i ja Tšehhi Jahimeeste Seltsi koostöös hirve peibutamise koolitus Kuressaares.

Osavõtjaid oli saabunud üle terve Eesti. Koolitajateks olid tšehhid valinud oma ala meistrid. Jan Kupka, nende eestvedaja, on Tšehhi hirvepeibutajate klubi president ning tema noored kolleegid Jan Bortnik ja Lukash Lindhart mitmekordselt Euroopa meistrivõistlustel pärjatud.

Tšehhi hirvepeibutajad Saaremaal. Foto: SJS

Hirve peibutamine ei ole lihtne. Kõige tähtsam on suuta panna end uluki rolli panna. Kõik, kes koolitusest osa võtsid, said kindlasti suure annuse innustust ja kogemusi selle keerulise kunsti õppimiseks.

Kuressaare lossis toimus trofeenäitus

29. märtsist kuni 30. aprillini toimus Kuressaare lossis trofeenäitus, kus oli eksponeeritud nii saarlaste kui ka hiidlaste viimase kahe jahiaasta medaliväärilised trofeed.

Üleriigilisest jahitrofee hindamises olid Saaremaal 341 trofeed, millest suurem osa oli näitusel välja pandud. Kõige rohkem oli hirvesarvi. Suurematest ulukitest olid esindatud põder, metskits, hunt, ilves, karu, kuid ka metssea kihvad ning hülgenahk ja -kolju. Samuti sai näha kopra, rebase, kähriku ja mägra koljusid. Eksponeeritud oli ka välismaised trofeesid.

Jahiveteranid said saarel kokku

Saarte Jahimeeste Selts korraldas 8. juunil Kalamajas maakonna jahiveteranide kokkusaamise. SJS on selliseid kokkusaamisi korraldanud alates 2007. aastast ning need toimuvad iga kahe aasta tagant.

Jahiveteranid traditsioonilisel kokkutulekul koos SJS-i juhtkonnaga. Foto: SJS

Kokkusaamisel oli ligi 40 jahiveterani, kes meenutasid ühiseid jahiretki ning võrdlesid seda praegusega. Ühiselt leiti päris korralikke erinevusi. 50 aastat tagasi näiteks hirvi polnud ja kui tol ajal Saaremaal ühtki siga ei kütitud, siis möödunud aastal lasti maakonnas üle 5200 metssea.

Saarlased pidasid kokkutulekut

30. juunist 2. juulini pidasid Saare maakonna jahimehed Karujärve ääres XXVII kokkutulekut. Korraldamise olid oma õlule võtnud Kärla Jahimeeste Seltsi jahimehed.

Nagu ikka veedeti jahimeeste kokkutulekutel aega aktiivselt ja võeti mõõtu erinevatel aladel. Võistluste avalöök anti juba paar nädalat enne, mil toimus laskevõistlus Kalamaja tiirus. Ülejäänud jõukatsumised toimusid Karujärvel.

Kõikide võistluste kokkuvõttes saavutas võidu Metsküla jahimeeste selts. Teisele kohale tuli Võhma Jahiselts ja kolmandale Aste Jahiselts.

TARTUMAA

Jahiselts Bubo näitas juubeli puhul uhkeid trofeesid

Bubo jahiseltsi 25. juubeli puhul oli augustist septembrini Alatskivi lossis näitus valitud jahitrofeedest, mis on kütitud viimase veerandsajandi jooksul Alatskivi jahipiirkonnas.

Bubo jahiseltsi trofeenäitus. Foto: Jüri Luht

Bubo jahiseltsi 49 liikmest tõi näitusele oma trofeesid 13 jahimeest. Üles seati ligi 80 trofeed. Kõige enam oli põdra- ja sokusarvi, samuti metsseakihvu, ilvese- ja karutopiseid. Üks omapäraseim eksponaat oli pruunivalgekirju metssea ehk hübriidsea nahk.

VILJANDIMAA

Viljandi jahimehed käisid eakaid koolitamas

25. jaanuaril käis Viljandimaa Jahimeeste Liidu tegevjuhi Priit Vahtramäe koos jahimeestega Viljandi vallas Saarepeedi rahvamajas (endise Saarepeedi valla eakate klubis „Linda“) eakaid koolitamas.

Üritusel tutvustati jahimeeste tegevusi, jahiseadust maaomanike pilgu läbi, jahilukite majandamist ja trofeesid. Koolituse kutse saadi eakate klubilt, kes soovisid näha jahitrofeesid, mille kohta esitati ka palju küsimusi. Lisaks karunahale tekitas elevust nii ilvese- kui kopratopis.

Eakad kuulamas jahinduse koolitust. Foto: Priit Vahtramäe

Lisaks räägiti ulukipopulatsioonide majandamisest. Inimesi üllatas, et metsaulukite majandamine on veel suurem töö kui kodus karjapidamine, see on peaaegu nagu teadustöö.

Jahimehed korraldasid heategevuslõuna

Mõisaküla jahiselts korraldas 3. detsembril Viljandimaal koos EELK Mõisaküla kogudusega kohalikus kirikus heategevuslõuna, kuhu kogunes mitukümmend huvilist.

Tänuõlunal pakuti ulukilihasuppi ja ulukilihaspiirukaid. Pärast maitavat lõunat rääkis MTÜ Mõisaküla jahiseltsi esimees kirikulistele jahiseltsist ja selle tegevusest. Külla oli kutsutud EJS-i tegevjuht Tõnis Korts, kes tutvustas kohalviibijatele kaasagset jahindust ja selle väljakutseid ning kohta ühiskonnas. Seejärel toimus meeleolukas kontsert, kus esines programmiga „Barokist popini“ Abja w accordion bänd.

Ürituse idee tekkis jahiseltsi juhatuses, misjärel tutvustati seda kirikunõukogu liikmele Kunnar Keresele, kes aitas seda teostada. Selline heategevuslõuna on üks paljudest viisidest, kuidas jahimeeste tegevust kogukonnas tutvustada.

Vasakul Toomas Oissar ja Kunnar Keres heategevuslõunal. Foto: Tõnis Korts

Meedia

Meedia on tänapäeva tarbitumaid info-keskkondi, milles igapäevaselt ka jahinduse kohta uudised liiguvad. Selle kaudu kujunevad jahinduse tegevuste ja väärtuste kohta arvamused ning arusaamad. EJS kasutab erinevaid meediastrateegiaid, et võimalikult laiapõhiselt ja läbipaistvalt jahindusalast teavet üldsusele edastada.

Jaauari alguses käis EJS-i töötajaid koolitamas meediaekspert Kristo Mäe, kes on olnud nii maaeluministeeriumi kui ka näiteks TV3 kommunikatsioonijuht. Koolituse järel hakkasime kasutama erinevaid meedia- ja kommunikatsiooniväljundeid: koostasime meediaplaani, võtsime kasutusele meediamonitooringu, hakkasime koostama eelinfot, edastasime aktiivselt pressiteateid ja aktiveerisime sotsiaalmeedias.

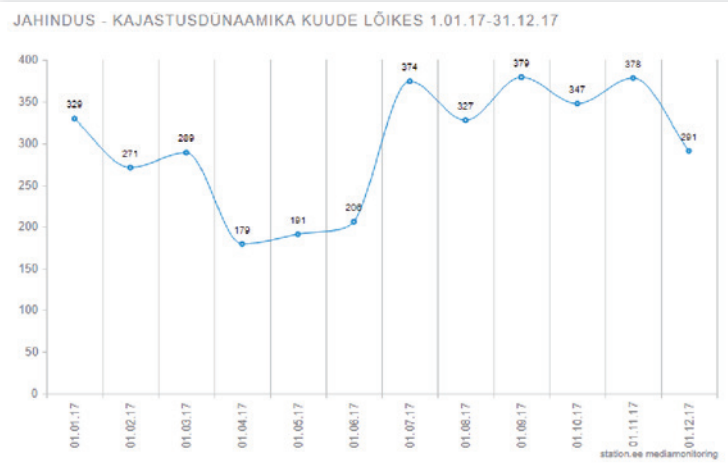
Station

Aasta algul võtsime kasutusele meediamonitooringu- ning analüüsiteenuse Station, mis on uudistekanalite keskkond. See lubab integreeritud keskkonnas jälgida meie oluliste sõnumite levikut üle kogu meediaruumi, kattes nii trüki- kui ka veebimeediat, riigi ja kohalike omavalitsuste ametlikke infokanaleid, aga ka televisiooni- ja raadiosaated ning sotsiaalmeediat.

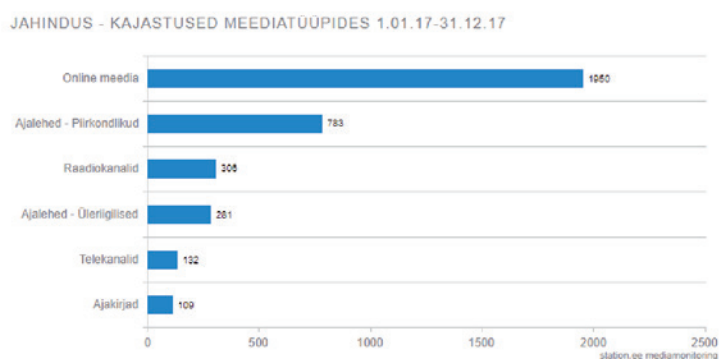
Station analüüsib meediakanalites meie valikul kolme teemavaldkonda. Nendeks on jahindus – võimaldab leida kõike valdkonnaga seonduvat; jahimeeste selts – seirab jahindusorganisatsioonide kohta käivat teavet; Loomus – võimaldab uurida, mida jahivastased meie kohta levitavad.

Samuti saab keskkonnas meedias kajastatud analüüsida teatud ajavahemiku kaupa. Graafikust 5 nähtub, et jahinduse kajastusdünaamika on meedias olnud pigem ebastabiilne, kõikides 170–380 looni kuus. Kui aasta algul oli kajastusi 300 ringis, siis alates veebruarist kuni maini see pigem langes (v.a märtsis). Juulist, mis on teada jahimeeste suursündmuse ajana, hakkas kajastusdünaamika taas tõusma ning püsis 300 loo piirimail kuni novembri lõpuni. Aasta lõpp oli taas vaikssem periood, kus kajastuste arv ka langes.

Graafik 7. Jahinduse meediakajastused regionaalses printmeedias 2017. aastal.

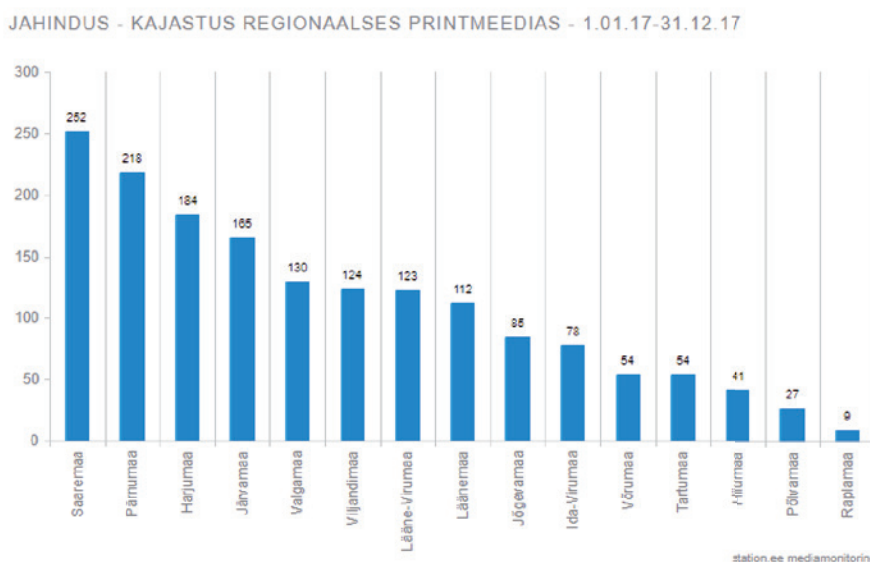

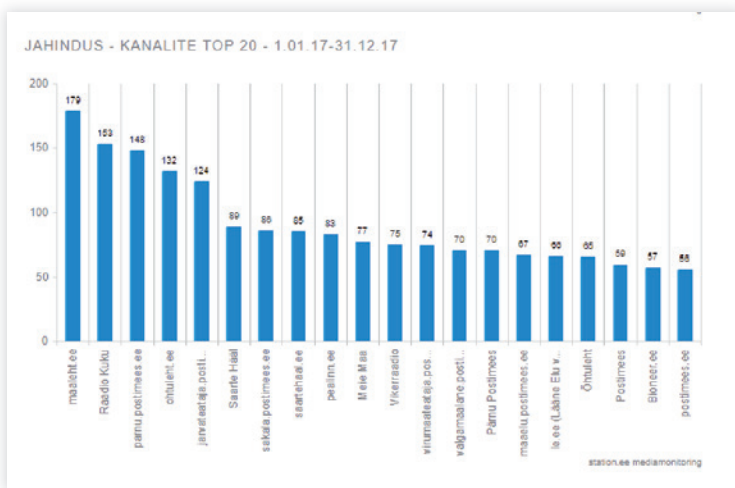
Graafik 5. Jahindusteemade kajastusdünaamika 2017. aastal

Graafik 6. Jahinduse kajastused meediatüüpide järgi 2017. aastal.

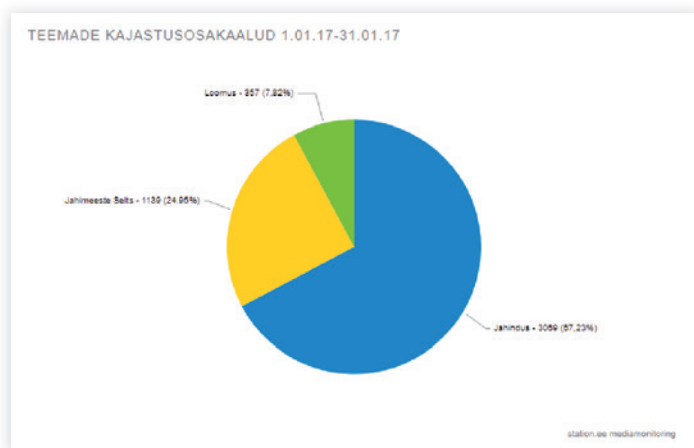
Graafikust 6 nähtub, millistes meediatüüpides jahindust on 2017. aastal kajastatud. Valdavalt (1950 korral) kajastatakse jahindust *online*- ehk veebimeedias, mis on tänapäeval ka kasvav tendents. Samuti leiavad jahindusuudised laia kasutust piirkondlikes ajalehtedes, mida enim kasutasid Saare-, Pärnu- ja Harjumaa (vt **graafikut 7**). Meediakanalitest oleme jätkuvalt enim jõudnud meediapartneri Maalehe uudiste veergudele, ent ka raadio Kuku ning Pärnu Postimees jt veebiväljaanded on aktiivselt jahindusuudiseid kajastanud (vt **graafikut 8**).

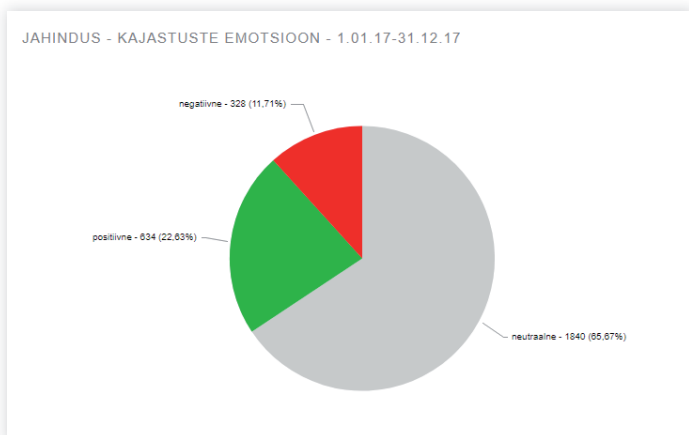
Graafik 8. Jahinduse meediakajastuste kanalid 2017. aastal.

Enamik (67%) kajastatavaid teemasid on **graafiku 9** järgi seotud jahindusega (nii jahikultuuri, -eetika kui jahilkäikudega jms), seejärel konkreetse jahiseltsi, -ühendusega (üle 24%) ning kõige vähem jahivastaste uudistega (7%).

Graafik 9. Jahindusteemade kajastuse osakaal 2017. aastal.

Monitooringusüsteem võimaldab ka Eesti Keele Instituudi emotsionaalse kõne korpuse abil tuvastada uudiste emotsionaalset tonaalsust. Ehk kas uudis sisaldab viha-, rõõmu-, kurbuse või neutraalseid lauseid. 2017. aastal olid jahindus uudised valdavalt neutraalsed (65% juhtudest), positiivset kajastust leiti 22% juhtudest ning negatiivsust 11% juhtudest (**vt graafikut 10**).

Graafik 10. Jahinduse meediakajastuste emotsioon 2017. aastal.

Meediaplaan

Meediaplaan on tegevusplaan, mis kirjeldab, kuidas aasta lõikes toimub EJS-is meediaga suhtlemine ja milliseid erinevaid meetodeid selleks kasutatakse. See sisaldab ülevaadet kellele, miks, mida, millal ja kuidas öelda. Meediaplaani kava koostades pani EJS paika kommunikatsiooni eesmärgid, sihtrühma, konkreetsed sõnumid, kanalid ja vastutajad. Meediaplaan nõuab alati töö käigus korrigeerimist, mõned tegevused asendamist. EJS-i meediaplaan sai suurel määral täidetud, ent esines ka mõningaid muudatusi.

Pressiteade

Pressiteade on lihtne ja kõigile kättesaadav viis anda teada organisatsioonis toimuvast. See on kiireim võimalus edastada EJS-i sõnumit kõige laiemale publikule.

Enamasti saadetakse pressiteateid, kui on öelda midagi uut, vaja täpsustada või ümber lükata olemasoleva info oma faktide või arvamusega, anda taustinfot millegi toimuva või väheaktuaalse kohta või kedagi kusagile kutsuda. Pressiteated saatsime laiali ajakirjandusele ning levitasime EJS-i kodulehel.

2017. aastal saatsime pressiteateid vähemalt kord kuni kolm kuus, sõltuvalt olukorrast ja sündmustest jahinduses. Nagu statistikast selgus, on loetumad uudised kodulehel seotud ka pressiteadetega (vt lk 46). See võimaldas meil hoida jahindusvaldkonda avalikus pildis aktiivisena, teavitada sündmustest ning informeerida või täpsustada toimuvat.

Eelinfo

Eelinfo ehk nädalainfo on ajakirjanikele ning teistele huvilistele mõeldud teave organisatsioonis toimuvate eelolevate sündmuste ja kohtumiste kohta.

Eelinfo sisaldab mõnelauselist teavet sündmuse sisu kohta ning konkreetset sündmusega seotud inimese telefoninumbrit ning e-posti aadressi.

Põhilised sündmused, mida eelinfos kajastatakse, on kohtumised ja nõupidamised, organisatsiooni arendusega seonduv, avalikud üritused (nt pressikonverents), esindusüritused (nt seminarid, õppepäevad, avamistseremooniad), valmivad uuringud, olulisemad valmimisjärgus eelnõud, publikatsioonide ilmumine ja välisviisid. EJS alustas eelinfo edastamisega märtsis ning need on avaldatud kodulehel.

Kodulehekül

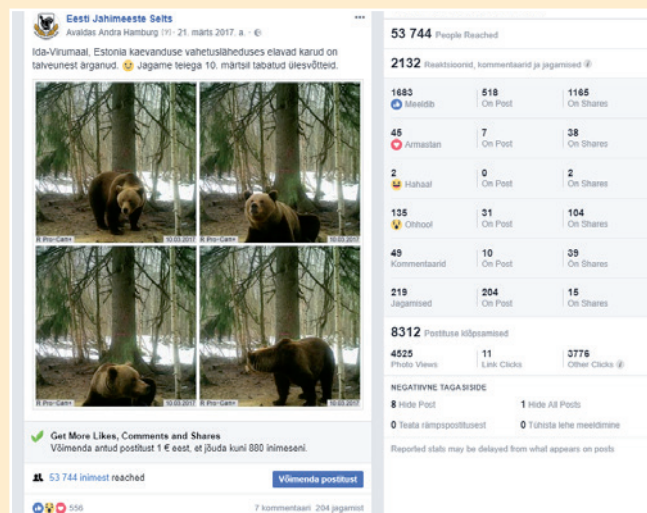
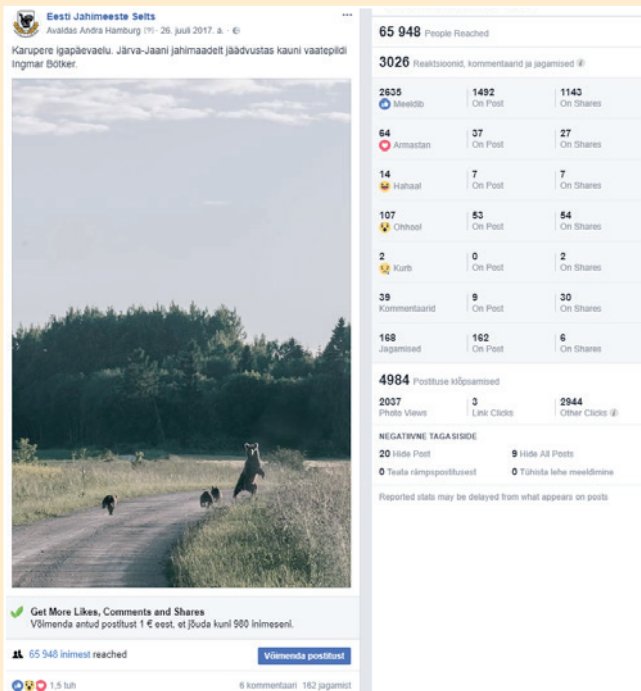
EJS-i kodulehekül www.ejs.ee hõlmab kogu Eesti jahindusala operatiivset teavet, k.a koolitused, sündmused jms. Kodulehel oli 2017. aastal kaasneva infotulva tõttu rekordarv uudiseid – **1035** (vrd 2016. a 792 uudist, 2015. a 679 uudist). Sellega seoses on jätkuvalt suurenenud ka kodulehe külastus. Kui 2016. aastal külastas seda **78 775** inimest, siis 2017. aastal juba **106 217**. Kodulehe vaatamisi oli kokku **826 213** ning seal veedeti keskmiselt 2 minutit ja 40 sekundit. Endiselt loetakse enam jahi- ja suurulukiuudiseid, ent populaarsed on ka ebatavalised leiud metsas ja kokkutulekuga seonduv.

Kodulehe loetumad lood:

1. PRESSITEADE: Peagi algav ajujaht nõuab liiklejatelt tähelepanelikkust – **10 543** vaatamist
2. Hiiumaal kütiti haruldane paruksarvedega põder – **9922** vaatamist
3. Meelespea metsas liikujale ajal, mil loomadel-lindudel on pojad – **9708** vaatamist
4. Pärnumaa metsades elab haruldane albiino põder – **8507** vaatamist
5. Rootsi valge põder tahetakse maha lasta – **8323** vaatamist
6. Jahimeeste kokkutulek 2017 (esimene koosolek) – **8141** vaatamist
7. Jahimeeste kokkutuleku võitis Saarte Jahimeeste Selts – **8071** vaatamist
8. Kärntõves ilves luusib Nõmmel ringi – **7630** vaatamist
9. Viljandimaal toimus meeleolukas hirvejaht – **6360** vaatamist
10. Huntide küttimisest seisuga 02.01.2017 – **5422** vaatamist

Facebook

Facebook on jätkuvalt trendikas kiire infovahetuse kanal. Endiselt on jahindusuudiste ja sündmuste kajastamiste vastu suur huvi sotsiaalmeedias. Enim vaatamisi koguvad rajakaamera fotod ja videod metsast.

Facebooki jälgijate arv jõudis 2017. aasta lõpuks **5322**-ni, mis tähendab, et aastaga tuli juurde üle **1000** jälgija (2016. aastal 4155 jälgijat) ning see arv kasvab jätkuvalt. Jälgijate seas moodustab kõige suurema vanusegrupi endiselt 25-34-aastased (mehed ja naised 33% kõikidest jälgijatest).

Facebooki lehte jälgivad ka välismaalased: **303 soomlast**; **14 rootslast**; **13 ameeriklast**, **norra** ja **britti** jm. Enamik jälgijaid asuvad Tallinnas (2272 inimest), millele järgneb Tartu (531 inimest).

Enamik sotsiaalmeedia külastusi tehakse kella 20-21 vahel laupäeviti. Enim külastati taas EJS-i Facebooki kokkutuleku ajal, mil see levis **25 872** inimeseni. Kõige rohkem

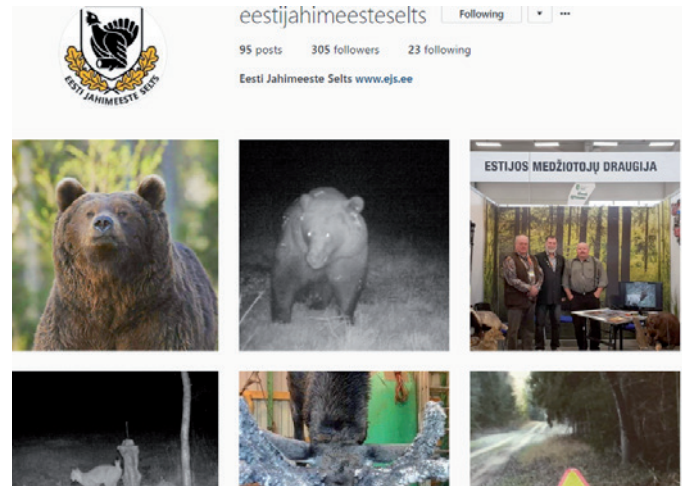
vaatamisi (65 948) kogus tänavu Järvamaa piltniku foto karuperest, ent populaarsed olid ka rajakaamera fotod: Tartumaa ilves kogus 65 364 vaatamist, Ida-Virumaa karu 53 744 vaatamist.

Facebooki vaadatuimad lood:

1. „Karupere igapäevaelu. Järva-Jaani jahimaa-delt jäädvustas kauni vaatepildi Ingmar Bötter.” (piltuudis) – 65 948 vaatamist
2. „Uhke ilves on esimese sooajama ilmaga posee-riima tulnud. Pilt tehtud Tartumaal rajakaame-rast.” (rajakaamera foto) – 65 364 vaatamist
3. „Ida-Virumaal, Estonia kaevanduse vahetuslä-heduses elavad karud on talveunest ärkanud.” (rajakaamera foto) – 53 744 vaatamist
4. „Karuema lastega Raplamaal” (video) – 49 738 vaatamist
5. „Ambla jahiseltsis Roosna külas on ka „keva-dekuulutajad“ liikvel.” (rajakaamera foto) – 35 077 vaatamist
6. „Pühapäeval, 1. oktoobril algab uluksõralistele peetav ajujahihooaeg, mis suurendab tundu-valt metsloomade liikuvust. Eesti Jahimeeste Selts kutsub seetõttu inimesi üles tähelepane-likkusele metsas ja asulavälistel teedel liiku-des.” (pressiteade) – 34 486 vaatamist
7. „Jõgevamaal, Palamuse vallas leidis Hälis Piirson oma metsast midagi ennenägematut – kobras oli puu ühesugusteks pakkudeks nä-rinud.”(foto) – 31 946 vaatamist
8. „Ilvesele jookseb „toidulaud” peaaegu ise suhu.” (video välismeediast) – 30 755 vaatamist
9. „Küll Raplamaal Palukülas karul juba söödako-hal tegemisi jagub. Kord võtab sõbra kaasa, siis jälle tahab üksi mõtiskleda. Ivar Rõõsi rajakaa-mera.” (rajakaamera foto) – 25 762 vaatamist
10. „Koprad tegid Elva jõe ääres skulptuuri.” (foto) – 24 159 vaatamist

Instagram

2017. aastal tegime Instagrami konto, mis on eelkõige mobiilirakendus, kus kasutajad saavad üksteisega fotosid ja videoid jagada. Seal kajastame aktuaalseid sündmusi, rajakaamerate jt fotosid ning videoklippe. Aasta lõpuks jälgis EJS-i kontot üle 300 inimese.

Maalehe vahelehe „Jahile ja Kalale“ septembri kaanepilt

Jahile ja kalale

1. AS KESKPESS MEDIA TEGELASLIKUS JA PÕHIOIGIDE OSAHIOH 28. SEPTEMBER 2017

Eesti Jahimeeste Selts

Eesti looduse eksperdid – 50 aastat koostööd ja kogemusi

Eesti Jahimeeste Selts on esindusorganisatsioon, mis ühendab 11 000 jahimeest üle Eesti. EJS täidab muude ülesannete kõrval ka ühiskondlikku tehti-must ulukite arvukuse reguleerimisel, mille üks eesmärk on vältida mitmumtnt ulukite tekitatud kahjud maa- ja metsamajandusele ning kalavarudele.

EJS kuulub kuulub Euroopa Jahimeeste katusorganisatsiooni FACE alates 1999. aas-tast ja maailma jahimehi ühendavasse keskorganisatsiooni CIC 1992. aastast.

Eesti jahinduse hea tava

(täistekst: www.ejs.ee)

Suhtu austavalt loodusesse, ulukitesse ja maaomandisse.
Ära küti rohkem lunde või teisi väikeulukeid, kui sina ise ja/või sinu (jahis)õbrad vajavad.
Kohtle tabatud saaki lugupidavalt.
Juhul kui olukord jahil muutub ebakindlaks, nõuab eetika, et valdaksid lastus loobumise rasket kunsti.
Jahikoer on küti sõber ja kaaslane.
Olulisem kui jätta oma järeltulivatele põlvedele võimalus jahiti pidada on jätta loomadele võimalus nende järeltulivatele põlvedel elada.

Jahile ja kalale

ajakirja ja ajakirja toimetaja
ajakirja ja ajakirja toimetaja
ajakirja ja ajakirja toimetaja
ajakirja ja ajakirja toimetaja
ajakirja ja ajakirja toimetaja
ajakirja ja ajakirja toimetaja
ajakirja ja ajakirja toimetaja

Trükised

Jahinduslike trükiste väljaandmine on alati moodustanud olulise osa EJS-i tööst. Ka 2017. aastal ilmus mitmeid olulisi väljaandeid.

Ajakiri Eesti Jahimees

2017. aasta jooksul andis EJS välja ajakirja Eesti Jahimees kuus numbrit, mida saadeti otsepostitusena EJS-i füüsilisest isikust liikmetele. Ajakirja tiraaž püsis valdavalt 11 500 eksemplari ringis. Ajakirjas arutleti jahinduse murekohtade üle, kajastati aktuaalseid jahindusalaseid teemasid, mh jahiseltside tegemisi. Samuti räägiti ulukite eluolust, haigustest ning jagati kasulikke nippe jahivarustuse jms kohta. Ajakirja olulisemad teemasid käsitleti ka EJS-i kodulehel.

Ajakirja väljaandmine on muude kaas-aegsete teabekanalite kõrval EJS-i üks tähtsamaid ettevõtmisi, mida jätkatakse ka tulevikus. Iga numbri ilmumise järel toimusid regulaarselt ajakirja toimkonna koosolekud. Ajakirja rahastus toimus osalt liikmemaksudest ning ka KIK siht-finantseerimislepingute toel.

Jahimeeste kalender

EJS-i trükiste üks suurprojekte on mitu aastat olnud jahimeeste kalender. Juba teist aastat on kalender saanud endale moodsama välimuse. Täname kõiki kalendri foto-de autoreid: Lauri Tammik, Remo Savisaar, Ingmar Muusikus, Erik Mandre, Arne Ader, Jüri Jõepera ja Karl-Ander Adami.

Suur aitäh meie reklaamiandjatele: Adavere Meat, Heino&Huntfish, Saare Uluk, Luha, Arke Lihatoöstus, Møller Auto, Eksami Ekspert, Olerex, Vipis, Premia, RMK, Latvian Safari Club, Anome ja Toosikannu puhkekeskus.

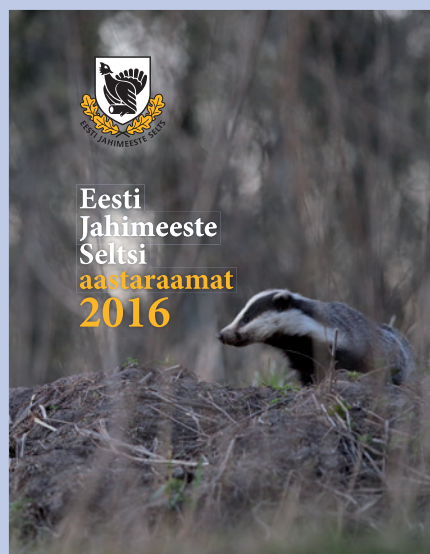
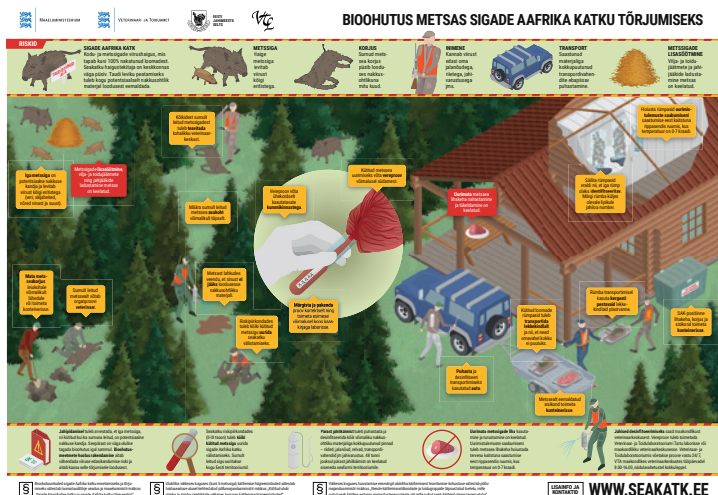
Aastaraamat 2016

2017. aastal ilmus kolmandat aastat järjest EJS-i möödunud aasta tegemisi tutvustav ning sündmusi kajastav raamat. Lisaks värvikale välimusele leiab trükisest palju infot EJS-i ja jahinduse kohta 2017. aastal. Lugeda saab nii seltsi tegevustest, halduslepingutest, sigade Aafrika katkust kui ka kütamise statistikast jms.

Seakatku infograafik

Jaauanuaris valmis Eesti Jahimeeste Seltsi ja Maaeluministeeriumi eestvedamisel bioohutusnõuete järgimise infograafik seakatku tõhusamaks tõrjumiseks metsas. Õppematerjal võtab kokku olulisemad käitumisjuhised metsas leviva taudi tõrjumiseks: bioohutusnõuded jahipidamisel, kütitud metssigadelt proovi võtmisel, surnult leitud metssigade korjuse matmisel, potentsiaalselt nakkusohtlike metssearümpade hoiustamisel, seakatku diagnoosiga metssearümpade kahjutustamisel ja metssealiha käitlemisel.

Infograafik on elektrooniliselt leitav seakatku veebilehel ning see saadeti plakatina kõigile jahimeestele ajakirja Eesti Jahimees veebruarikuu numbriga koju. Infograafiku vastu on tundnud huvi ka mitmed Euroopa jahiseltsid, mistõttu tõlgiti infograafik ka inglise keelde.

Õppeleht Sinu Mets

2017. aastal tegime taas kaastööd metsanduse õppelehele Sinu Mets. Väljaanne ilmus neli korda aastas Postimehe lisalehena.

Aasta jooksul kajastati hooajalisi jahiteemasid, räägiti aasta teemast – ulukiloendusest, jahitrofeedest, jagati kasulikke teadmisi metsaelu kohta jms. Sinu Metsa numbrid on leitavad EJS-i kodulehel, Erametsakeskuse infoportaalil ning on paberkandjal tasuta saadaval EJS-i majas (Kuristiku 7, Tallinn).

Kaarel Rohu käsiraamat „Veelinnumääraja jahimehele“

Eesti Jahimeeste Selts andis välja „Veelinnumääraja jahimehele“, mille autor Kaarel Roht on üks autoriteetsemaid linnutundjaid Eestis.

Taskumääraja on keskendunud tabatud veelindude äratundmisele ja on abimeheks nii algajale kui ka aastaid veelinnujahti pidanud jahimehele. Raamat sündis praktilisest vajadusest, sest jahimehed ei tunne tihti linde ära või ei oska linnuliiki õigesti määrata. Linnujahti peavad jahimehed üsna harva ja see on sage argument, miks lindude tundmist ei peeta oluliseks. Ometi käivad peaaegu kõik jahimehed hooaja jooksul ikka kord-paar ka linnujahil ja siis peaksid nad suutma linnuliigi kirja panna.

„Veelinnumääraja“ on trükitud just sellises taskuformaadis, et seda oleks võimalik alati koos vajalike jahidokumentidega kaasa võtta.

Määrajas ei kirjeldata meil harva esinevaid hanelisi: vööthani, vaaraohani, kirjuhahk vms, ega ka kahe eri liigi ristumisel tekkinud värda (hanede, vartide ja partide värrad). Veelinnujaht juhatab hästi sisse sügisese pika ja väsitava suurulukijahi hooaja. Eesti oma pika ja liigendatud merepiiriga ning arvukate siseveekogudega pakub veelindudele rohkelt toitumis- ja pesitsusvõimalusi, luues soodsaid tingimusi kohalike asurkondade arvukuse tõusuks.

Eesti asub lindude rändeteel. Ränne algab tavaliselt septembris ja toob siia väga palju meil mittepeseitsevaid linde, mitmekesisidades veelgi linnujahi võimalusi. Ka kõige paremini korraldatud ja eetikanõuete kohaselt peetud linnujahil jääb osa kütitud linde leidmata. Seepärast ärge unustagem koju oma truud jahisõpra – linnukoera. Samuti ei tee paha binokli kaasavõtmine jahile.

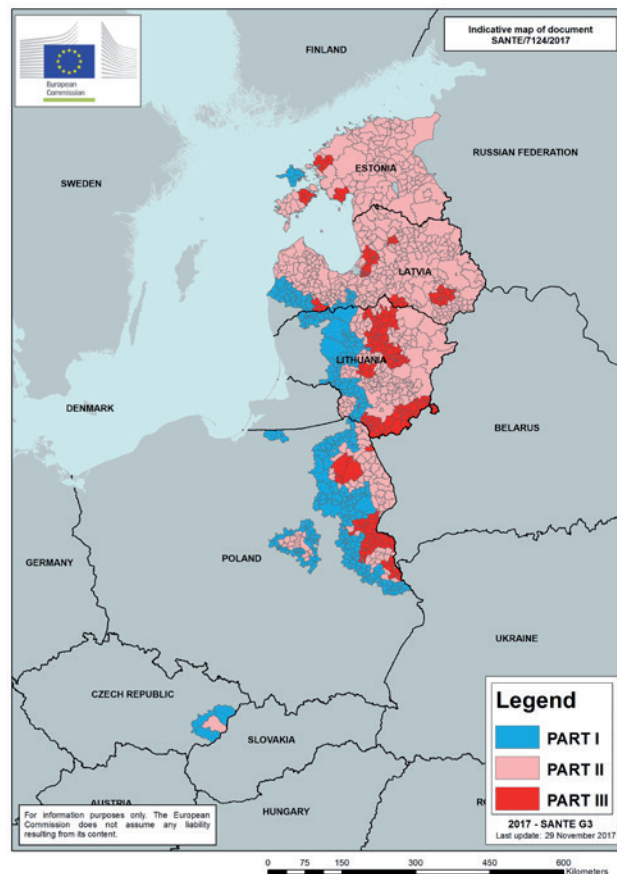
Jahikirg aga kipub kohe jahtuma ja tekivad probleemid, kui kütitud lind tuleb määrata liigini ja tabatud jahisaak kanda jahiloale. Jahti võib meil pidada 18 veelinnuliigile. Kindlasti saadakse hakkama piil- ja sinikaelpardi määramisega, võib-olla veel mõne hane ja laglega. Teiste liikide õige määrang käib paljudele üle jõu. „Veelinnumääraja“ peaks olema nüüd edaspidi jahimeestele suureks abiks.

Sigade Aafrika katk (SAK)

2017. aasta lõpuks kaardistati Eestis 36 seakatu taudistunud ala ning kokku tuvastati taud 866 metsseal, mis on pea poole võrra vähem kui eelmisel aastal (1568 tauditunnusega isendit). 2017. aastal jõudis katk Muhu saarele ja Harjumaale. Samuti tuvastati sigade Aafrika katku teine laine ehk leiti seakatu isendeid aladelt, kus katku kõrgpunkt oli aasta-kaks tagasi. Haigusjuhtumeid oli aasta jooksul enim Saaremaal.

2017. aastal korraldati koostöös VTA-ga kaks infopäeva Tallinnas ja Järvamaal. Lisaks osaleti SAK-i teemalistel konverentsidel Euroopas.

Kaart 1. EL-i kehtestatud tauditsoonide piirid

Tabel 6. Sigade Aafrika katku leiud metssigadel 2017. aastal

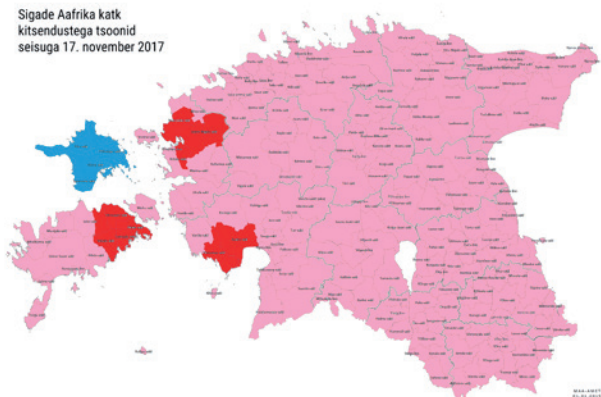
Maakond	Hukkunud	Kütitud	Hukkunud ja kütitud kokku
Harjumaa	19	67	86
Hiiumaa	0	0	0
Ida-Virumaa	1	14	15
Jõgevamaa	0	14	14
Järvamaa	0	9	9
Läänemaa	35	80	115
Lääne-Virumaa	29	36	65
Põlvamaa	8	6	14
Pärnumaa	40	47	87
Raplamaa	36	50	86
Saaremaa	111	198	309
Tartumaa	12	31	43
Valgamaa	0	8	8
Viljandimaa	2	7	9
Võrumaa	1	5	6
KOKKU	294	572	866

Euroopa Komisjon kiitis heaks uue seakatku tzoneerimise eelnõu, mille järgi jääb suurem osa Eestist II tsooni. III tsooni jäävad Saaremaalt Laimjala, Orissaare, Põide, Valjala ning pool Leisi valda, Pärnumaalt Audru ja Tõstamaa vald; neile lisanduvad Lääne-Nigula vald ja selle lähivallad. Endiselt on seakatkest puutumata Hiiu-
maa, jäädes seega I tsooni.

Lisaks jõudis 27. juunil sigade Aafrika Tšehhimaale. Tšehhi on viies Euroopa liidu riik, kuhu sigade Aafrika katk on jõudnud. 31. juulil tuvastati viirus ka ühes Rumeenia seafarmis.

Kaart 2. SAK-i tsoonid

Sigade Aafrika katk
kitsendustega tsoonid
seisuga 17. november 2017

III tsoonis Orissaare, Tõstamaa, Audru, Põide, Lään-Nigula, Valjala ja Laimjala vald, osa Leisi vallast, osa Noarootsi vallast, osa Ridala vallast

II tsoonis Harju, Järva, Jõgeva, Põlva, Valga, Viljandi, Võru, Rapla, Tartu, Lääne-Viru, Ida-Viru maakond ja osa Pärnu maakonnast; Hanila, Kihelkonna, Lääne-Saare, Kullamaa, Lihula, Martna, Muhu, Mustjala, Nõva, Pihlta, Ruhnu, Salme, Torgu ja Vormsi vald, osa Leisi, Noarootsi ja Ridala vallast; Haapsalu ning Kuressaare linn.

I tsoonis on Hiiumaa.

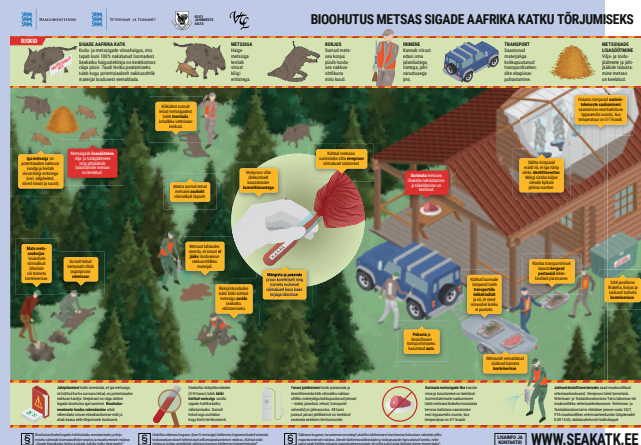
Kaart 3. Eesti taudistunud alad

6.01.2017 diagnoositi sigade Aafrika katk Harjumaal Keila vallas ühel kütitud metsseal. Metssea küttimiskooha ümber jääval 200-ruutkilomeetri suurusel alal sea- kasvatuseetevõtteid ei asunud. Keila valla metssea küttimiskoht on sigade Aafrika katku taudistunud ala nr 36.

SEAKATKU TÕRJUMISEKS TULEB JÄRGIDA BIOOHUTUSNÕUDEID

- Sigade Aafrika katku tõrjumiseks metsast tuleb vähendada viiruse looduslikku kontsentratsiooni keskkonnas. Bioohutusnõuded seatakse tõhusamaks tõrjumiseks võtab kokku Maaeluministeeriumi, Veterinaar- ja Toiduameti ning Eesti Jahimeeste Seltsi koostöös valminud infograafik.

- Bioohutusnõudeid jahimeestele täpsustati viimati 2016. aasta novembris jõustunud maaeluministri määrusega „Sigade klassikalise katku ja sigade Aafrika katku tõrje-eeskiri“.
- 2017. aastast kehtib nõue, et katku diagnoosiga metssearümp tuleb hävitada AS Vireen käitlemistehases. Rümp tuleb metsas viia spetsiaalsesse konteinerisse, mis saadetakse käitlemistehasesse. Eesmärgiks on sel kombel vähendada viiruse hulka looduses ning seeläbi teiste metssigade võimalikku nakatumist.
- VTA on soetanud ja andnud jahiseltside kasutusse 96 konteinerit ja 56 külmkambrit. Külmkambriid on mõeldud kütitud metssigade hoiustamiseks kuni seakatku uuringuvastuste saabumiseni.

VTA kontrollis kõiki jahimajasid ning -platse

Seakatku leviku piiramiseks külastas VTA alates märtsist Eestis tegutsevaid seakasvatusi ning koostöös keskkonnainspeksiooniga korraldasid järelevalvet bioohutus-alaste nõuete täitmise üle jahipidamisel.

VTA kontrollis jahimajasid ning -platse ehk kütitud metssigade esmakäitlemise ja hoiustamise kohti. VTA on välja töötanud kontrollikava, veendumaks jahimeeste teadmistes antud valdkonnas.

SAKIGA SEONDUVAD ÕIGUSAKTID JA MUUDATUSED

- 26.01.2017 kinnitas VTA käskkirja „Proovivõtu juhendi ja proovide kaaskirja vormi kinnitamine sigade Aafrika katku uurimiseks metssigadel“, millega võeti vastu uus proovivõtujuhend sigade Aafrika katku uurimiseks metssigadel ning kaaskirja vorm koos lisalehega nende proovide laborisse saatmiseks.
- 26.04.2017 muudeti Veterinaar- ja Toiduamet peadirektori 26. jaanuari 2017. a käskkirja nr 18 „Proovivõtu juhendi ja proovide kaaskirja vormi kinnitamine sigade Aafrika katku uurimiseks metssigadel“, millega asendati VTA peadirektori 26. jaanuari 2017. a käskkirja nr 18 punktis 1.2 nimetatud kaaskirja vormi ja kaaskirja lisalehe käesolevale käskkirjale lisatud kaaskirja ja kaaskirja lisalehega.

• Euroopa Komisjon leevendas katkupiirkondade sigade hukkamise nõudeid

3.07.2017 muudeti Euroopa komisjoni rakendusotsust 2014/709/EL, milles käsitletakse loomatervishoiualaseid tõrjemeetmeid seoses sigade Aafrika katkuga teatavates liikmesriikides.

Veterinaar- ja Toiduameti ettepanekul kinnitas Euroopa komisjon rakendusotsuse muudatuse, mille kohaselt tohib III tsoonist pärit sigu tappa ka samal päeval, kui hukatakse tsooniväliseid sigu. Varem tuli III tsoonist pärinevaid sigu hukata eraldi päeval.

• Lisandus erand metssealiha turustamiseks, muutusid tsoonid Eestis

11.07.2017 muudeti Euroopa Komisjoni rakendusotsusega 2017/1265/EL rakendusotsuse 2014/709/EL (milles käsitletakse loomatervishoiualaseid tõrjemeetmeid seoses sigade Aafrika katkuga teatavates liikmesriikides) lisa. Täpsustati lisa II osas loetletud piirkondadest pärit koheseks tapmiseks ette nähtud elussigade lähetamise keelu erandit. III tsooni lisandusid Audru vald ja Tõstamaa vald Pärnu maakonnas seoses juunis toimunud kahe sigade Aafrika katku puhanguga kodusigadel Eestis Pärnu maakonnas.

• Leevendati seakatku tõttu kehtestatud kauplemispiiranguid

11.10.2017 muudeti Euroopa komisjoni rakendusotsust (EL) 2017/1850, milles käsitletakse loomatervishoiualaseid tõrjemeetmeid seoses sigade Aafrika katkuga teatavates liikmesriikides. Otsusega lisandus erand metssealiha turustamiseks, muutusid tsoonid Eestis. Otsusega jäi suurem osa Eestist II tsooni.

Varem oli keelatud I või II tsoonist pärinevat metssealiha viia teistesse liikmesriikidesse. Nüüd võib I ja II tsoonist pärit metssealiha viia teistesse liikmesriikidesse, kui liha on eelnevalt läbinud kindla töötlemisrežiimi. Lisaks sellele on otsuses täpsemalt lahti kirjutatud, kuidas peab toimuma II tsoonist pärit kodusigade saatmine tapamajja.

• Muutused tsoonid Eestis

17.11.2017 muudeti Komisjoni rakendusotsusega 2017/2166/EL rakendusotsuse 2014/709/EL lisa. Komisjoni rakendusotsuses 2014/709/EL (4) on sätestatud loomatervishoiualased tõrjemeetmed seoses sigade Aafrika katku esinemisega teatavates liikmesriikides. Kõnealuse rakendusotsuse lisa I–IV osas on piiritletud ja loetletud nende liikmesriikide teatavad piirkonnad, mis kõnealuse taudiga seoses on eristatud epidemioloogilisel olukorral põhineva riskitaseme järgi. Loetelu sisaldab Eesti, Läti, Leedu ja Poola teatavaid piirkondi. Lisaks sellele tuleks Eestis, Lätis, Leedus ja Poolas kodusigadel esinenud sigade Aafrika katku hiljutistest puhangutest mõjutatud piirkonnad, mis praegu on loetletud rakendusmääruse 2014/709/EL lisa II osas, loetleda nüüd kõnealuse lisa III osas.

II osas on järgmised piirkonnad Eestis:

Haapsalu linn, Hanila vald, Harju maakond, Ida-Viru maakond, Jõgeva maakond, Järva maakond, Kihelkonna vald, Kullamaa vald, Kuressaare linn, Lääne-Viru maakond, Lääne-Saare vald, osa Leisi vallast, mis asub lääne pool Kuressaare-Leisi maanteest (maantee nr 79); Lihula vald; Martna vald; Muhu vald; Mustjala vald; osa Noarootsi vallast, mis asub põhja pool maanteest nr 230; Nõva vald; Pihtla vald; Pärnu maakond (välja arvatud Audru ja Tõstamaa vald); Põlva maakond; Rapla maakond; osa Ridala vallast, mis asub edela pool maanteest nr 31; Ruhnu vald; Salme vald; Tartu maakond; Torgu vald; Valga maakond; Viljandi maakond; Vormsi vald ja Võru maakond.

III osas on järgmised piirkonnad Eestis:

Audru vald, Lääne-Nigula vald, Laimjala vald, osa Leisi vallast, mis asub ida pool Kuressaare-Leisi maanteest (maantee nr 79); osa Noarootsi vallast, mis asub lõuna pool maanteest nr 230; Orissaare vald; Põide vald; osa Ridala vallast, mis asub kirde pool maanteest nr 31; Tõstamaa vald ja Valjala vald.

SEAKATKUALASED NÕUPIDAMISED

- **Veterinaar- ja Toiduamet korraldas koos Eesti Jahimeeste Seltsiga septembris kaks seakatku teemalist infopäeva.** 12. septembril toimus seakatku kvalane infopäev Tallinnas EJS-i majas ning 14. septembril Läänemaal Käbi külalistemajas. VTA loomatervishoiu osakonna juhataja Harles Kaup andis ülevaate seakatku levikust ning bioohutusest. VTA viroloogia-seroloogia osakonna juhataja Katrin Mähar rääkis aga seakatku biouuringutest, mis tehtud ka Hispaanias ja Saksamaal.
- **6. aprillil toimus Brüsselis Taani põllumajanduskoja esinduses FACE korraldatud nõupidamine teemal „Jahimeeste ettevalmistamine sigade Aafrika katkuks“.**

Teema tõstatamisega on mitu aastat tegele- nud Baltimaade FACE liikmed. See oli esi- mene SAK-i alane nõupidamine jahimeeste katuseorganisatsioonis. Nõupidamist mode- reeris FACE kaitsekorralduse peaspetsialist David Scallan. Nõupidamisel osalesid Euroo- pa toiduohutusameti EFSA esindaja Nikolaus Kriz, Euroopa Komisjoni peadirektoraadi esindaja Francesco Berlingieri, Läti Veteri- naaartenistuse ekspert Martins Serzants ja EJS-i tegevjuht Tõnis Korts.

- **7. novembril toimus seakatku kvalane semi- nar Ida-Tšehhis, kus avastati seakatku.**

Tšehhi jahimeeste selts korraldas koostöös kohalike partneritega konverentsi, kus osa- lesid nii parlamendi, ministeeriumide, amet- kondade ja jahimeeste esindajaid. Kogemusi oli jagama kutsutud Eesti, Läti ja Poola jahi- seltside esindajad.

- **18.–19. novembril toimus Bulgaarias Pra- vetsis CIC, FACE ja maailma loomatervise organisatsiooni OIE eestvedamisel seakat- kuteemaline konverents.**

Konverentsil käsitleti mitmeid seakatku- ga seonduvaid probleemkohti, uuringuid jm aktuaalset. Mitmed Euroopa riigi delegat- sioonid tutvustasid seakatku leviku hetke- seisundit.

Eesti seakatku olukorra kohta andis ülevaa- te EJS-i tegevjuhi asetäitja Andres Lillemäe ja pressiesindaja Andra Hamburg.

Seakatku seonduvad uuringud

Maaülikooli professor Arvo Viltrop viis läbi uurin- gu „Putuksiirutajate roll SAK epidemioloogias põh- ja-parasvõõrme tingimustes“, mille käigus koguti 2016. ja 2017. aastal putukaid sigalatest, metssigade söödaplatsidelt Saaremaal ning viirusega nakatunud metssigade korjustelt Raplamaal.

Uuringust selgus, et seakatku nakatunud sigade või nende korjustega kokku puutudes saavad kül- laltki lihtsalt viirusekandjateks ka sääsed ja parmud, kelle samu liike leidub nii metsades kui lautades.

Uuringu tulemusel ei saa väita, et katkuviiruse ülekanne toimub metssigadelt kodusigadele putukate vahendusel, kuid see viitab vajadusele küsimust edasi uurida.

Metssigade korjustelt kogutud putukatest osutusid viiruse suhtes positiivseteks ka ainult seaga põgusalt kokku puutuvad liigid. Samuti positiivseks osutunud sigalatest kogutud verdimevate kahetiivaliste mitmekesisus oli suurem kui eeldatud toa- ja laudakärbsed, nende seas oli palju ka metsas levinud putukaliike, nagu pistesääsed ja parmud. Söödaplatside lähedusest kogutud 62 proovist osutusid kõik viiruse suhtes negatiivseks.

Tabel 7. Metssigade matmine ja konteinerisse paigutamine 2017. aastal

Maakond	Maetud	Konteinerisse viidud
Harjumaa	0	108
Hiiumaa	9	0
Ida-Virumaa	1	14
Jõgevamaa	1	16
Järvamaa	0	10
Läänemaa	31	75
Lääne-Virumaa	41	40
Põlvamaa	19	6
Pärnumaa	29	84
Raplamaa	52	69
Saaremaa	41	279
Tartumaa	12	25
Valgamaa	0	8
Viljandimaa	3	1
Võrumaa	2	5
KOKKU	241	740

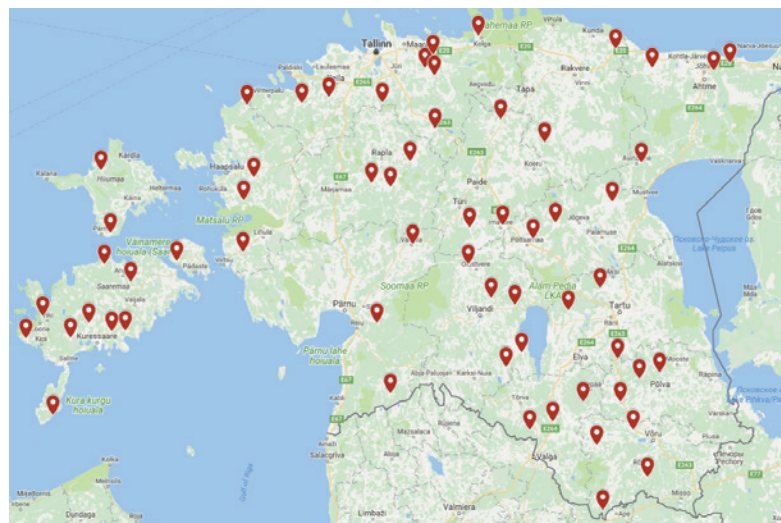
Allikas: Veterinaar- ja Toiduamet

Alates 2015. aastast on Eesti jahimehed ühe seakatku vastu võitlemise meetmena matnud metssigu. Matmise projekt toimub EJS-i ja VTA koostöös.

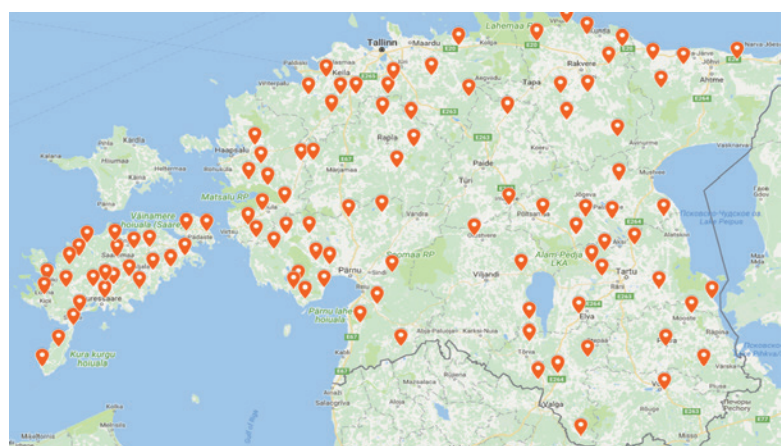
Kokku maeti VTA andmetel 2017. aastal **241 metssiga**, mis hõlmab nii surnuna leitud kui ka kütitud seakatku suhtes positiivseks osutunud metssigade matmisi. Võrreldes eelneva, 2016. aastaga on maetute arv üle tuhande korra vähenenud (2016 – 1465 maetut). Konteineritesse paigutati **740 rümpa** (2016 – 225 rümpa).

- 2017. aastal andis VTA veel kahele Saaremaa jahiseltsi liikmele külmikud, et säilitada rümpasid ning parendada sigade Aafrika katku tõrjeks vajalikke bioohutuse nõudeid. Lisaks on varasemalt jagatud jahiseltsidele rümpade hoiustamiseks külmikuid ja konteinereid üle Eesti.

Kaart 4. Jahiseltside kasutatavate külmikute asukohad

Kaart 5. Jahiseltside kasutatavate konteinerite asukohad

EESTI JAHIULUKID

Suurulukid

Eestikeelne nimetus	Ladinakeelne nimetus	Soomekeelne nimetus	Inglisekeelne nimetus	Saksakeelne nimetus	Venekeelne nimetus
Pöder	<i>Alces alces</i>	Hirvi	Elk, Moose (USA)	Elch	лось
Punahirv	<i>Cervus elaphus</i>	Saksanhirvi	Red Deer	Rotwild	благородный олень
Metskits	<i>Capreolus capreolus</i>	Metsäkauris	Roe Deer	Reh (Rehwild)	козуля
Metssiga	<i>Sus scrofa</i>	Villisika	Wild Boar	Wildschwein	кабан
Karu	<i>Ursus arctos</i>	Karhu	Bear	Bär	медведь
Hunt	<i>Canis lupus</i>	Susi	Wolf	Wolf	волк
Ilves	<i>Felis lynx</i>	Ilves	Lynx	Luchs	рысь
Hallhüljes	<i>Halichoerus grypus</i>	Harmaahylje	Grey Seal	Kegelrobbe	длинномордный тюлень

Väikeulukid

Eestikeelne nimetus	Ladinakeelne nimetus	Soomekeelne nimetus	Inglisekeelne nimetus	Saksakeelne nimetus	Venekeelne nimetus
Rebane	<i>Vulpes vulpes</i>	Kettu	Fox	Fuchs	лисица
Šaakal	<i>Canis aureus</i>	Šakali	Golden jackal	Goldschakal	(обыкновенный) шакал
Kährikkoer	<i>Nyctereutes procyonoides</i>	Supikoira	Raccoondog	Marderhund	енотовидная собака
Mink	<i>Mustela vison</i>	Minkki	American Mink	Mink	американская норка
Tuhkur	<i>Mustela putorius</i>	Hilleri	Polecat	Iltis	(чёрный) хорь
Metsnugis	<i>Martes martes</i>	Näätä	Pine Marten	Baummarder	лесная куница
Kivinugis	<i>Martes foina</i>	Kivinäätä	Beech Marten	Steinmarder	каменная куница
Mäger	<i>Meles meles</i>	Mäyrä	Badger	Dachs	барсук
Kobras	<i>Castor fiber</i>	Majava	Beaver	Biber	бобр
Ondatra	<i>Ondatra zibet-hica</i>	Piisami	Muskrat	Biisamratte	ондатра
Halljänes	<i>Lepus europaeus</i>	Rusakko	Brown Hare	Feldhase	заяц-русак
Valgejänes	<i>Lepus timidus</i>	Metsäjänis	Northern Hare	Schneehase	заяц-беляк
Kormoran	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Merimetso	Great Cormorant	Kormoran	большой баклан
Rabahani	<i>Anser fabalis</i>	Metsähanhi	Bean Goose	Waldsaatgans	гуменник
Hallhani	<i>Anser anser</i>	Merihanhi	Greylag Goose	Graugans	серый гусь
Suur-laukhani	<i>Anser albifrons</i>	Tundrahanhi	Greater Whitefronted Goose	Europäische Blässgans	белолобый гусь

Kanada lagle	<i>Branta canadensis</i>	Kanadanhanhi	Canada Goose	Kanadagans	канадская казарка
Valgepõsklagle	<i>Branta leucopsis</i>	Valkoposkihanhi	Barnacle Goose	Nonnengans	белощёкая казарка
Viupart	<i>Anas penelope</i>	Haapana	Eurasian Wigeon	Pfeifente	свиязь
Rääkspart	<i>Anas strepera</i>	Harmaasorsa	Gadwall	Schnatterente	серая утка
Piilpart	<i>Anas crecca</i>	Tavi	Eurasian Teal	Krickente	чирок-свистунок
Sinikael-part	<i>Anas platyrhynchos</i>	Sinisorsa (Heinäsaorsa)	Mallard	Stockente	кряква
Soopart	<i>Anas acuta</i>	Jouhisorsa	Northern Pintail	Spissente	шилохвость
Rägapart	<i>Anas querquedula</i>	Heinätaavi	Garganey	Knärente	чирок-трескунок
Luitsnökkpart	<i>Anas clypeata</i>	Lapasorsa	Northern Shoveler	Löffelente	широконоска
Punapea-vart	<i>Aythya ferina</i>	Punasotka	Common Pochard	Tafelente	красноголовый нырок
Tuttvart	<i>Aythya fuligula</i>	Tukkasotka	Tufted Duck	Reiherente	чернеть хохлатая
Mustvaeras	<i>Melanitta nigra</i>	Mustalintu	Common Scoter	Trauerente	синьга
Sõtkas	<i>Bucephala clangula</i>	Telkkä	Common Goldeneye	Schellente	гоголь
Laanepüü	<i>Tetrastes bonasia</i>	Pyy	Hazel Grouse	Haselhuhn	рябчик
Faasan	<i>Phasianus colchicus</i>	Fasaani	Common Pheasant	Fasan	фазан
Nurmkana	<i>Perdix perdix</i>	Peltopyy	Grey Partridge	Rebhuhn	серая куропатка
Lauk	<i>Fulica atra</i>	Nokikana	Common Coot	Blässhuhn	лысуха
Tikutaja	<i>Gallinago gallinago</i>	Taivaanvuohi	Common Snipe	Bekassine	бекас
Metskurvits	<i>Scolopax rusticola</i>	Lehtokurppa	Eurasian Woodcock	Waldschnepfe	вальдшнеп
Naerukajakas	<i>Larus ridibundus</i>	Naurulokki	Black-headed Gull	Lachmöwe	обыкновенная чайка
Kalakajakas	<i>Larus canus</i>	Kalalokki	Mew Gull	Sturmmöwe	сизая чайка
Höbekajakas	<i>Larus argentatus</i>	Harmaalokki	Herring Gull	Silbermöwe	серебристая чайка
Merikajakas	<i>Larus marinus</i>	Merilokki	Great Black-backed Gull	Mantelmöwe	морская чайка
Kodutuvi	<i>Columba livia domestica</i>	Kesykyhky	Domestic Pigeon	Haustaube	сизой голубь
Kaelustuvi	<i>Columba palumbus</i>	Sepelkyhky	Common Wood Pigeon	Ringeltaube	вяхирь
Hallrästas	<i>Turdus pilaris</i>	Räkättirastas	Fieldfare	Wacholderdrossel	рябинник
Künnivares	<i>Corvus frugilegus</i>	Mustavaris	Rook	Saatkrähe	грач
Hallvares	<i>Corvus corone cornix</i>	Varis	Hooded Crow	Nebelkrähe	серая ворона

Jahiulukite kütmine Eestis 2017/2018 jahihooajal

Maakond / Liik	Harjumaa	Hiiumaa	Ida-Virumaa	Jõgevamaa	Järvamaa	Läänemaa	Lääne-Virumaa	Põlvamaa	
Pöder	811	183	505	355	392	653	564	265	
Punahirv	0	297	1	8	1	1	78	4	
Metskits	827	288	539	1204	600	932	766	1513	
Metssiga	671	1534	286	72	131	1007	173	124	
Karu	7	0	10	6	4	0	13	2	
Hunt	7	4	0	2	10	15	4	3	
Ilves	0	0	0	0	0	0	0	0	
Hallhüljes	0	1	0	0	0	0	0	0	
Šaakal	0	0	0	0	0	21	0	0	
Rebane	272	118	166	240	197	359	305	241	
Kährik	385	177	382	447	311	713	463	226	
Metsnugis	219	137	219	196	199	117	151	125	
Kivinugis	0	0	0	50	6	4	5	0	
Tuhkur	13	0	8	34	10	1	8	14	
Mink	7	0	5	9	2	9	3	8	
Mäger	3	0	6	11	1	5	5	5	
Saarmas	3	0	4	3	4	0	2	8	
Halljänes	89	0	77	62	73	85	108	58	
Valgejänes	4	2	45	4	10	3	25	0	
Kobras	585	17	552	450	283	284	388	400	
Ondatra	0	0	0	0	0	0	0	0	
Laanepüü	5	0	6	1	0	3	0	0	
Nurmkana	0	0	0	2	24	16	0	0	
Faasan	10	0	0	0	1	0	0	0	
Metskurvits	0	930	54	0	5	70	0	0	
Tikutaja	2	0	0	0	0	1	0	0	
Kaelustuvi	84	51	23	26	34	102	8	5	
Kodutuvi	1	4	61	12	56	108	87	25	
Hallvares	83	111	47	12	2	135	127	40	
Künnivares	0	0	0	0	0	3	10	0	

Andmed seisuga 18.04

	Pärnumaa	Raplamaa	Saaremaa	Tartumaa	Valgamaa	Viljandi- maa	Võrumaa	EV 17/18 küttimine kokku	EV 16/17 küttimine kokku	EV 15/16 küttimine kokku
	891	593	416	404	379	590	314	7315	7390	6873
	51	2	1264	3	63	112	30	1915	1664	1252
	1447	900	1731	1600	893	1455	1026	15721	10973	6264
	430	396	2233	279	134	192	261	7923	17610	32580
	3	3	0	4	1	1	0	54	55	49
	10	11	7	6	3	7	15	104	114	103
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19
	7	0	1	0	0	0	0	9	10	10
	5	0	0	0	0	0	0	26	32	6
	464	263	1249	405	297	430	237	5265	5558	4580
	718	460	1215	257	229	464	164	6627	9179	9848
	504	82	187	185	288	221	186	3028	2646	2824
	26	4	1	0	3	2	5	106	45	38
	25	8	0	15	22	34	22	224	365	571
	47	2	0	9	25	10	10	147	160	135
	10	9	80	11	18	10	23	197	190	165
	0	7	0	0	3	1	12	47	38	32
	185	59	39	50	42	69	24	1022	987	690
	18	12	2	2	9	18	1	155	168	111
	670	367	27	539	903	543	1006	7032	6610	6678
	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1
	13	0	0	2	2	2	2	36	39	36
	3	0	0	0	0	0	0	45	22	62
	2	0	0	0	0	0	0	13	16	18
	503	6	79	0	8	1	1	1657	1408	1146
	19	0	1	8	0	0	0	31	17	14
	137	65	90	46	60	56	27	814	850	755
	264	72	51	30	0	109	144	1024	946	955
	101	4	439	53	8	59	18	1239	1366	1365
	1	5	0	1	0	5	0	27	49	62

Maakond / Liik	Harjumaa	Hiiumaa	Ida-Virumaa	Jõgevamaa	Järvamaa	Läänemaa	Lääne-Virumaa	Põlvamaa	
Ronk	0	0	0	0	6	0	4	0	
Hallrästas	0	0	7	6	5	19	50	23	
Höbekajakas	0	0	0	0	0	0	0	0	
Merikajakas	5	0	0	14	0	0	2	0	
Naerukajakas	0	0	0	0	0	0	3	0	
Kalakajakas	0	0	0	0	0	0	0	0	
Lauk	2	6	3	0	0	0	0	0	
Kormoran	8	11	2	0	0	23	5	1	
Hallhaigur	1	4	0	0	0	0	0	0	
Rabahani	105	15	597	82	232	361	781	31	
Suur-laukhani	69	5	464	24	45	174	488	22	
Hallhani	82	36	218	56	84	164	107	0	
Valgepõsk-lagle	27	134	142	0	0	783	41	0	
Kanada lagle	1	0	0	0	0	0	0	0	
Haned kokku	284	190	1421	162	361	1482	1417	50	
Viupart	113	80	328	2	0	366	12	0	
Rääkspart	4	2	2	0	3	17	2	0	
Piilpart	148	206	82	1	3	462	14	2	
Sinikael-part	601	237	308	147	55	616	181	155	
Soopart	18	31	9	4	1	108	2	0	
Rägapart	16	55	8	0	0	28	0	1	
Luitsnökk-part	15	30	12	0	0	46	10	0	
Punapea-vart	0	3	0	0	0	0	0	0	
Tuttvart	4	0	0	0	0	4	0	0	
Hahk	0	0	0	0	0	0	0	0	
Aul	0	0	0	0	0	75	0	0	
Mustvaeras	0	0	0	0	0	0	0	0	
Sõtkas	9	14	8	0	0	53	0	3	
Pardid kokku	928	658	757	154	62	1775	221	161	

Andmed seisuga 18.04

	Pärnumaa	Raplamaa	Saaremaa	Tartumaa	Valgamaa	Viljandi- maa	Võrumaa	EV 16/17 küttimine kokku	EV 16/17 küttimine kokku	EV 15/16 küttimine kokku
	0	23	4	0	0	0	0	37	20	122
	2	5	3	0	3	65	10	198	121	160
	0	0	7	0	0	0	0	7	3	17
	5	0	9	0	0	0	0	35	9	13
	0	0	1	0	0	0	0	4	0	12
	5	0	4	0	0	0	0	9	36	55
	2	0	9	21	15	2	0	60	57	32
	460	0	271	0	0	0	0	781	871	528
	0	0	0	0	0	0	0	5	6	152
	142	49	63	67	16	33	16	2590	1060	1125
	90	13	41	53	5	36	3	1532	415	351
	35	26	158	31	7	11	12	1027	663	712
	15	30	207	1	2	4	0	1386	2622	3039
	4	0	39	0	0	0	0	44	12	13
	286	118	508	152	30	84	31	6576	4772	5240
	400	0	137	3	0	0	3	1444	786	1308
	5	0	32	0	0	0	0	67	163	116
	335	5	295	15	8	0	15	1591	1281	1503
	441	143	731	458	192	181	195	4641	4668	5242
	115	0	101	3	0	0	0	392	262	353
	19	1	21	0	0	0	0	149	113	56
	33	2	92	2	0	0	1	243	246	220
	0	0	0	0	0	0	0	3	18	25
	10	0	0	0	0	0	0	18	53	11
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	75	1	2
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2	1	14	3	0	0	0	107	74	67
	1360	152	1423	484	200	181	214	8730	7665	8903

Hunt

Keskkonnaamet kehtestas 2017/2018 jahihooaja alguses huntide küttimismahuks Eestis 74 hunti. Jahihooaja lõikes suurendati küttimismahtu vähemalt kolmel korral, kuna küttimis-, vaatlus- ja kahjustusandmete põhjal lisandus uusi andmeid hundi leviku ja arvukuse kohta ning osadel ohjamisaladel oli küttimismaht selleks ajaks juba realiseeritud. Täiendavaid lubasid anti haigete või nuhtlusisendide küttimiseks operatiivselt.

Lõpplimiidiks jäi **112**, kütiti **101 hunti**. Võrreldes eelnevate jahihooaegade on hundi küttimine mitu aastat vähenenud: 2016/2017 kütiti 114 hunti, 2015/2016 103 hunti.

Tabelist 8 selgub, et enim kütiti 2017/2018 jahiaastal hunte Lääne- ja Võrumaal (15) ning Järvamaal (10). Küttimismahust läks üle Pärnu- ja Raplamaa (1 isendi võrra). Lisaks kütiti eriloo alusel 3 hunti (2 Raplamaal, 1 Saaremaal).

Tabelist 8. Huntide küttimine 2017/2018 jahiaastal. (Allikas: Keskkonnaamet)

Maakond	Küttimis- maht (limiit)	Limiidist kütitud	Erilooaga kütitud*	Kütitud üle limiidi*
Harjumaa	8	7		
Hiiumaa	6	4		
Ida-Virumaa	0			
Jõgevamaa	2	2		
Järvamaa	13	10		
Läänemaa	15	15		
Rapla	8	8	2	1
Lääne-Viru- maa	4	4		
Põlvamaa	3	3		
Pärnumaa	9	9		1
Saaremaa	6	6	1	
Tartumaa	6	6		
Valgamaa	6	3		
Viljandimaa	9	7		
Võrumaa	17	15		
KOKKU	112	99	3	2

*Kahjustuste vältimise eesmärgil on Keskkonnaamet andnud väljaspool jahieaga eriloo hundi küttimiseks 27.07.2017 Saare maakonnas Lümada, Kihelkonna ja Üru jahipiirkondades (limiit 2 hunt) ja 05.09.2017 Rapla maakonnas Palamulla jahipiirkonnas (limiit 4 hunt). Erilooaga kütitud isendeid jahihooajaks kehtestatud limiidist maha ei arvata.

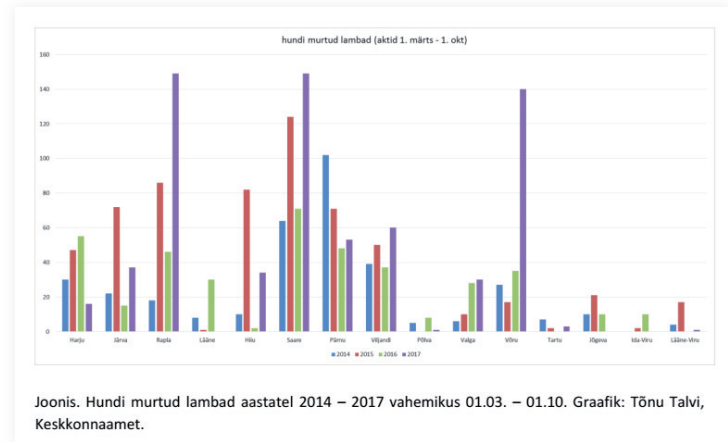
*Rapla Raikküla jahipiirkonnas kütiti 17.12.2017 ja Pärnumaal Nõmme jahipiirkonnas kütiti 20.01.2018 üks hunt üle kehtestatud limiidi.

Hundi tekitatud kahjustuste hulk oli 2017. aastal eelnevatest aastatest suurem, kuid see erines suuresti maakondade lõikes: kui oktoobri alguse seisuga oli hundi poolt murtud lambaid viimase nelja aasta lõikes enim Raplamaal, Saa-

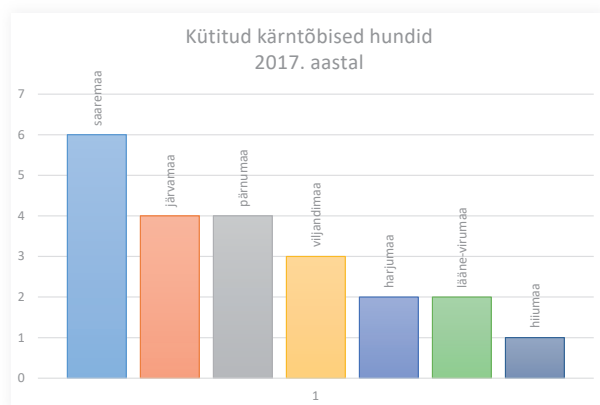
Foto: Ülo Tafenau

remaal ja Võrumaal, siis kahjustused puudusid sootuks Ida-Virumaal, Jõgevamaal, Läänemaal ning olid väga väikesed Lääne-Virumaal ja Põlvamaal (**vt graafikut 11**).

Graafik 11. Hundi murtud lambad aastatel 2014–2017 (Keskkonnaamet)

Hundi populatsioonis hakkas kärntõbi tõsisemalt levi- ma aastal 2009 ning on sellest ajast alates hundi juurde- kasvunäitajaid mõjutanud. Kui ajavahemikus 2011.–2015. aastal võis kärntõve levikus hundi populatsioonis märgata tsüklilisust, siis 2016. aastal oli see olnud kõrge juba kaks aastat järjest. Ligi 30% kütitud huntidest olid kärntõve tun- nustega, mis on läbi aastate kõige kõrgem näitaja. Kind- lasti mõjub kärntõbi negatiivselt hundi juurdekasvule nii otseselt (suurenenud suremus) kui ka kaudselt (pärssitud emaste sigimisedukus), kuid pehmed talved on seda mõju kindlasti leevendanud. 2017. aastal tuvastati 101 kütitud hundist 22 isendil kärntõbi (**vt graafikut 12**).

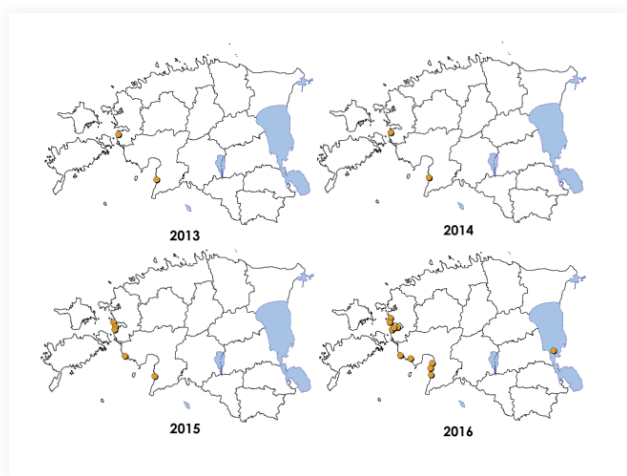
Graafik 12. Kütitud kärntõbised hundid 2017. aastal.

Populatsiooni ohjamise olulisemaks ja peamiseks ees- märgiks on tagada Mandri-Eestis 2018. aastaks keskmis- selt 20 hundi pesakonna olemasolu koos populatsiooni võimalikult ühtlase jaotumusega sobilike elupaikade va- hel. Olulisimaks prioriteediks on eelkõige Ida- ja Lääne- Virumaa ning Jõgevamaa hundi asustustiheduse mõõ- dukas kasv 2018. aastaks.

Šaakal

Šaakali arvukus on alates 2013. aastast, mil ta olemasolu Eestis emakordselt tuvastati, pidevalt suurenenud. Kui 2013. aastal asustas Eestit vähemalt kaks šaakali pesakonda, siis aastaks 2016 oli pesakondade arv suurenenud vähemalt 11-ni. Koos arvukuse suurenemisega laienes tema levikuala ning 2016. aastal asutas ta suures ulatuses meie läänerannikut. Samal aastal kanti ta ka jahiulukite nimekirja. 2016. aastal leiti esimene teadaolev pesakond kaugel põhilisest levikualast – Tartumaalt Piirissaarelt, vt kaardilt 6.

Kaart 6. Šaakali pesakonnad aastatel 2013–2016

Arvukuse kiire tõus väljendus ka küttemises: kui aastatel 2013–2015 kütiti või leiti hukkununa kokku 16 isendit, siis 2016. aastal kütiti (koos erilubadega) kokku 32 looma. 2017. aastal kütiti aga **23 šaakalit** (neist 19 Läänemaal, 4 Pärnumaal), vaata tabelist 9.

Foto: Tõnis Ulm

Šaakalijaht Pärnumaal. Foto: Eero Nõmm

Tabel 9. Šaakalite kütmine 2017/2018 jahiaastal.

Maakond	Kütitud isendid
Harjumaa	
Hiiumaa	
Ida-Virumaa	
Jõgevamaa	
Järvamaa	
Läänemaa	19
Lääne-Virumaa	
Põlvamaa	
Pärnumaa	4
Raplamaa	
Saaremaa	
Tartumaa	
Valgamaa	
Viljandimaa	
Võrumaa	
KOKKU	23

18. augustil 2017. aastal jõustus jahieeskiri, kus pikendati šaakalijahihooaega. Selle järgi võib šaakalile pidada peibutus-, varitsus-, hiilimis- või ajujahti ning jahti piirdelippe kasutades 1. septembrist jahiaasta lõpuni ning jahti jahikoeraga 1. novembrist jahiaasta lõpuni.

Hallhüljes

Alates 2015. aastast on taas lubatud hallhülgeid küttida, kuid huvi küttimise vastu ei ole seni olnud suur, mistõttu tavapärasest jahiulukipopulatsioonide ohjamise põhimõtetest erinev tagasihoidlik küttimiskvoot oli põhjendatud. Lähtudes seirearuannetest on hallhülge arvukus nii Eesti vetes kui ka kogu Läänemeres olnud pikemat aega tõusutrendis, kuid 2016. aasta lennuloendusel loendati Eesti territooriumil kevadsuvel lesilates karvavahetusel olevaid hallhülgeid kokku 4508, mis on rohkem kui 2015. aastal (4237), kuid siiski vähem kui kahel varasemal aastal.

Hallhülgeid loendatakse enam Liivi lahes ning seal on olnud suurimad ka nende poolt kalandusele tekitatud kahjud. Hallhülge arvukuse kasv väljendub aga kõige selgemalt Soome lahe piirkonnas.

Hallhülge taasküttimise peamised argumendid on olnud:

- Soov küttimise kaudu reguleerida hüljeste arvukuse kasvu ja sellega ka hüljeste poolt kalandusele tekitatavaid kahjusid, sh likvideerida n-ö probleemiseid, kes regulaarselt kindlas piirkonnas püüniseid kahjustavad;
- taaslustada jahitraditsiooni ja sellega seonduva kultuuripärandi säilitamiseks väikesemahulist hülgejahti tavapärastes hülgejahi piirkondades.

2017.–2018. jahihooajal oli küttimismaht **53 hallhüljest**, millest kütiti **10** (nendest 9 Liivi lahel Pärnumaal ning 1 Saarte põhja- ja läänerannikul Hiiumaal). Eelmisel jahihooajal kütiti hallhülgeid samas mahus.

Tabel 10. Hallhülge küttimine 2017. jahiaastal. (Allikas: Keskkonnaamet)

Maakond	Limiit	Kütitud
Liivi laht Pärnumaa	18	9
Liivi laht Saaremaa	15	
Saarte põhja- ja läänerannik Hiiumaa	4	1
Saarte põhja- ja läänerannik Saaremaa	4	
Soome laht Harjumaa	5	
Soome laht Ida-Virumaa	3	
Soome laht Lääne-Virumaa	3	
Kokku	53	10

Foto: pixabay.com

Ilves

Seire andmetel oli 2016. aastal sügisel Eestis 53 ilvese pesakonda, kahel varasemal aastal oli neid üle kuuekümnelt. Pesakondade arv on kahanenud aastaga 14% ning kahanemine väljendub enamuses maakondadest. Kui näiteks Harjumaal ja Ida-Virumaal saab seda põhjendada olulisel määral vähem esitatud vaatluslehtedega, siis nt Jõgeva, Järva, Rapla ja Valga maakonna puhul mitte. Kokkuvõttes esitati Mandri-Eesti maakondadest 2017. aasta hundi ja ilvese vaatluslehti võrreldes 2016. aastaga 5% enam.

Ruutloenduse jäljeindeks viitab kokkuvõttes arvukuse tagasihoidlikule suurenemisele ning see väljendub selgemin Pärnumaal, Lääne-Virumaal ja Tartumaal, arvukuse langus aga Harjumaal, Raplamaal ja Järvamaal.

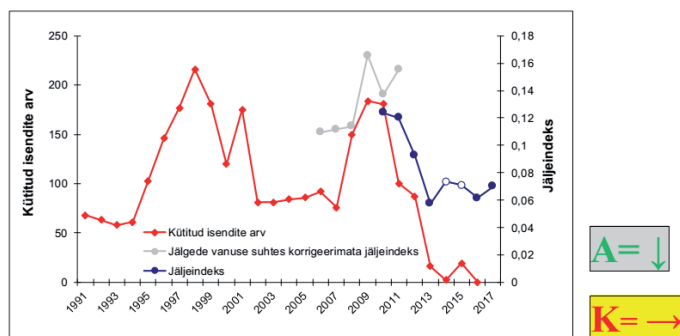
Kui 2015. jahiaastal kütiti kokku 19 ilvest, siis nii 2016. kui 2017. jahiaastal ilveseid ei kütitud ning ühtegi küttimise luba ei väljastatud. Ilvese populatsiooni üldarvukust hindas Keskkonnaagentuur 2016. aasta sügisese seisuga umbes 350 isendile, asurkonna üldist seisundit aga väga halvaks.

Foto: Kalle Kruus

Viljandimaa ilves. Foto: erakogu

Graafik 13. Ilvese küttimine aastatel 1991–2017 ning ruutloenduse jäljeindeksi muutused. (Allikas: Keskkonnaagentuur)

Graafik 14. Ilvese arvukus Eestis 2006–2016 (Allikas: Raido Kont/Tartu ülikooli zooloogia osakond)

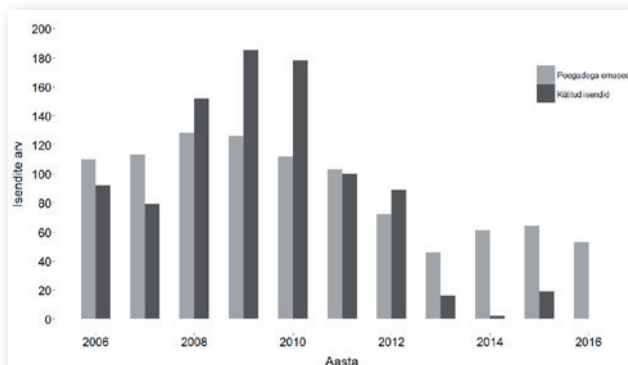

Foto: Rasmus Rooden

Karu

Keskkonnaamet lubas sel karujahihoajaal kütida kuni **56 pruunkaru**, kellest kütiti **54 isendit**. Enim kütiti karusid Lääne-Virumaal (**13**) ja Ida-Virumaal (**10**), vähim aga Viljandimaal ning Valga- ja Võrumaal (**1**). Pruunkaru on kaitsealune liik, mistõttu jaht oli lubatud vaid karu tekitatud kahjustuste piirkonnas kahjude vältimise eesmärgil. Eelmisel jahiaastal kütiti Eestis kokku **55 karu**.

Tabel 11. Karude kütmine 2017. jahiaastal

Maakond	Küttimismaht	Kütitud
Harjumaa	8	7
Ida-Virumaa	10	10
Jõgevamaa	6	6
Järvamaa	4	4
Lääne-Virumaa	13	13
Põlvamaa	2	2
Pärnumaa	3	3
Raplamaa	3	3
Tartumaa	4	4
Viljandimaa	2	1
Valga- ja Võrumaa	1	1
KOKKU	56	54

Pruunkaru küttimismahu määramisel arvestati karu asustustihedust, juurdekasvunäitajaid, arvukuse muutust viimase nelja aasta jooksul, eelnevate aastate küttimisstruktuuri ning 2016. ja 2017. aasta kahjustuste ulatust. Karu üldarvukus Eestis oli 2016. aasta sügisese seisuga ligi 700 isendit.

Enamikes maakondades lõppes karujaht küttimismahu ammendumise tõttu juba septembri lõpuks. Üks karu jäi küttimata Viljandimaal ning teine Ida-Harjumaal, kuhu oktoobris anti täiendav luba küttimiseks. Enim

Foto: Priit Vahtramäe

kahjustavad karud mesitarusid ja silopalle, vähemal määral teevad liiga koduloomadele. Mullusega võrreldes on kahjustuste arv mõnevõrra kasvanud.

2016. aastal registreeriti Eestis seire käigus kokku 71 erinevat sama-aastaste poegade karu pesakonda. Võrreldes 2015. aastaga on see arv mõnevõrra kasvanud, kuid pisut pikemat perioodi vaadeldes viitab see pigem arvukuse taastumisejärgsele stabiliseerumisele, väljendades osades maakondades kasvu- ning osades jälle kahanemistendentsi.

Foto: Ülo Tafenau

Foto: Gaido Padrik

Foto: Rauno Lensment

Metssiga

Alates 2016. aastast on sigade Aafrika katku tõttu kehtestatud tavapärasest suuremad metssigade küttemismahud ning talle võib pidada seetõttu jahti aastaringsest. Senini on katkust puutumata Hiiumaa ning Vormsi saar. Taudi leviku pea kolme aasta pikkune kronoloogia Eestis näitab, et enamasti on senised distantilt suuremad hüpped ja uute taudikollete teke leidnud aset suveperioodil ja varasügisel.

Kahe aastaga on jahipiirkonna kasutajate poolt antavad hinnangud metssea arvukusele kokkuvõttes langedud enam kui kolm ja pool korda – 20 600 isendilt 2015. aastal 5620 isendile 2017. aastal.

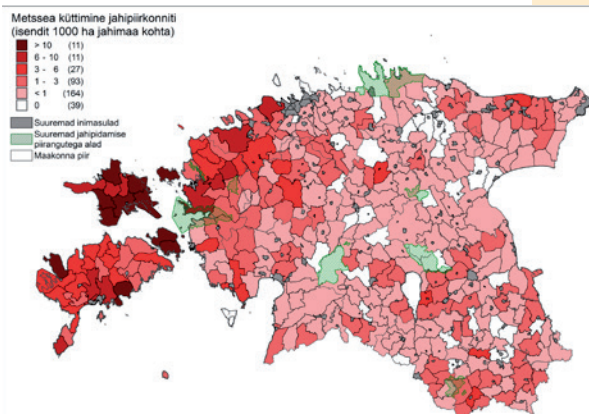
Jahimehed küttisid möödunud jahihooajal määratud küttemismahust (7557 isendit) 7584 metssiga. Lisaks hukati 39 katku kahtlusega ja surnuna leiti 246 isendit. Küttemiskohustus täideti 104%. Kõige enam kütti Saaremaal (2108 metssiga), kus leiti ka enim tauditunnustega isendeid. Samuti kütti metssigu intensiivselt Hiiumaal (1534) ja Läänemaal (994). Kõrgeim küttemiskohustuse täitmise protsent oli Võrumaal (263%) ja kõige madalam oli protsent Raplamaal (51%). Eelmisel, 2016/2017 jahihooajal kütti Eestis kokku 17 610 metssiga, mis oli kaks korda vähem kui 2015/2016 jahihooajal (32 580).

Tabel 12. Metssigade kütmine 2017–2018. jahiaastal

Maakond	Küttemiskohustus	Kütitud	Sellest					Täitmise %	Küttemisstruktuuri %			VTA andmetel		Kohustuse täitmise % koos hukkunud isenditega
			Kult	Emis	Kesikkult	Kesikemis	Pörsad		Kult+kesikkult täiskasvanutest	Emis+kesikemis täiskasvanutest	Pörsaid kogu küttemisest	Surnult leitud ja maetud (SAK uuritud)	SAK tunnustega hukatud	
Harjumaa	621	650	101	90	119	116	224	105	52	48	34	20	14	110
Hiiumaa	1300	1534	279	205	178	235	637	118	51	49	42	8	0	119
Ida-Virumaa	301	257	52	51	35	41	78	85	49	51	30	3	10	90
Jõgevamaa	91	77	30	14	11	12	10	85	61	39	13	1	2	88
Järvamaa	70	131	26	9	22	30	44	187	55	45	34	0	5	194
Läänemaa	1300	994	191	206	196	210	191	76	48	52	19	31	2	79
Lääne-Virumaa	220	157	29	29	17	27	55	71	45	55	35	15	1	79
Põlvamaa	82	106	6	15	5	11	69	129	30	70	65	12	1	145
Pärnumaa	630	430	114	86	58	64	108	68	53	47	25	40	0	75
Raplamaa	600	280	43	50	39	62	86	47	42	58	31	26	0	51
Saaremaa	1900	2108	371	323	454	407	553	111	53	47	26	78	1	115
Tartumaa	150	279	53	48	39	58	81	186	46	54	29	6	2	191
Valgamaa	81	130	40	20	7	20	43	160	54	46	33	1	0	162
Viljandimaa	110	188	25	26	16	19	102	171	48	52	54	2	1	174
Võrumaa	101	263	30	23	32	36	142	260	51	49	54	3	0	263
Kokku	7557	7584	1390	1195	1228	1348	2423	100	51	49	32	246	39	104

Kohustuse täitmise seis: ettepanek 7557 - kütmine 7584 - hukkunud 246 - hukatud 39 = -321.
Kütmine, hukkunud isendid, hukatud kokku 7869

Kaart 7. Metssigade kütmine jahi- piirkonniti 2017/2018 jahihooajal. (Allikas: Keskkonnaagentuur)

Küttemismahud kehtestati lähtudes Keskkonnaagentuuri ettepanekust, mis oli ajendatud eesmärgist viia metssiga arvukus jahiaasta lõpuks asustustiheduseni maksimaalselt 1,5 isendit 1000 ha jahimaa kohta. Suurimad küttemismahud olid sel hooajal Hiiu-, Lääne- ja Saaremaal, kus hoolimata suurenenud kütmissurvest ja seakatku levikust (v.a Hiiumaa) oli sigade arvukus möödunud jahiaasta lõppedes jätkuvalt kõrge.

Kui võrrelda maakondade küttemistulemusi kahe viimase jahihooaja vahel, siis on erinevused kohati märkimisväärsed: Lääne-Virumaal on metssigade kütmine sel jahihooajal seakatku laastamistöö tõttu langenud võrreldes mulluse hooajaga seitse korda. Samal põhjusel on metssigade kütmine vähenenud 2–5 korda ka Harju-, Ida-Viru-, Lääne-, Pärnu-, Rapla- ja Saaremaal. Etteantud küttemismahust rohkem kütiti sel hooajal metssigu Järva-, Tartu-, Valga-, Viljandi- ja Võrumaal, kus katk alustas oma laastamistööd kõige varem, ent praegune küttemismahu oodatust suurem täitmine viitab sealsele metssigade populatsiooni taastumisele.

Foto: Ülo Tafenau

Kaart 8. Metssiga asustustihedus aastatel 2014–2017 (Allikas: Keskkonnaagentuur)

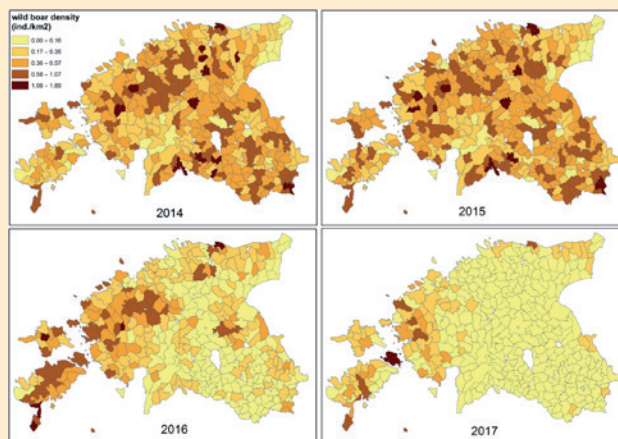

Foto: Priit Vahtramäe

Metskits – aasta loom 2017

2017/2018 jahihooajal kütiti **15 721 metskitse**, mis on küll algsest kütimisettepanekust mõnevõrra väiksem, ent 4000 isendi võrra suurem kui möödunud hooajal, mil kütiti Eestis 11 000 metskitse. 2015/2016 jahihooajal kütiti 6264 aga isendit. Juba teist aastat järjest on enim metskitsi kütitud Saare-, Tartu- ja Põlvamaal (vt tabelit 13). Väikseim oli kütimissurve Hiiu maal (288 isendit).

2017. aasta loomaks valitud metskits on talle omandatud tiitli õigusega ära teeninud, sest pea samavõrd kiiresti, kui on seakatku tõttu langenud Eestis metssigade arvukus, on viimastel aastatel kasvanud metskitse arvukus. Kõik jälgitavad seireparameetrid annavad tunnistust metskitse arvukuse jätkuvast olulisest suurenemisest. Arvukuse tõusu on Keskkonnaagentuuri väitel soodustanud asurkonna juurdekasvuga võrreldes endiselt oluliselt madalamal tasemel püsinud kütimissurve ning ilvese asurkonna jätkuv ning piirkonniti isegi süvenev madalseis.

Tabel 13. Metskitse kütimine 2017/2018 jahihooajal
(Allikas: Keskkonnaagentuur)

Maakond	Soovitus kütiti- miseks 2017 aas- tal	Kütitud
Harjumaa	1350	827
Hiiu maa	350	288
Ida-Virumaa*	800	539
Jõgevamaa	1400	1204
Järvamaa	1000	600
Läänemaa	1100	932
Lääne-Virumaa*	1300	766
Põlvamaa	1600	1513
Pärnumaa*	2100	1447
Raplamaa*	1100	900
Saaremaa*	1700	1731
Tartumaa	1900	1600
Valgamaa	1100	893
Viljandimaa	1600	1455
Võrumaa*	1300	1026
KOKKU	19 700	15721

* Andmed seisuga 18.04.2018

Foto: Kaarel Roht

Asurkonna tõhusama ohjamise eesmärgil soovitas Keskkonnaagentuur kõrgemat minimaalset kütimis- mahtu rakendada ka sellistes jahipiirkondades, mille naabruses esineb olulisi metskitse tekitatud kahjustusi metsauuendusele ning ka juhul, kui enamus sellega kül- nevatest jahipiirkondadest on avaldanud soovi metskit- si kütida oluliselt suurema intensiivsusega. Metskitse asurkonna looduslähedase demograafilise struktuuri säilitamise huvides seati kütimisel sooline struktuur, mille järgi tuleks hoida sokkude ja kitsede ligilähedast võrdset taset (üks kitse ühe soku kohta). Tallede osakaal kütimises seati sõltuvalt nende esinemisest piirkonnas vahemikku 35-45%.

Fotod: Kaarel Roht

EESTI JAHINDUSE HEA TAVA

vastu võetud EJSi volinike koosolekul 16.04.2014

Hea tava punkti 1 muudetud EJSi volinike koosolekul
25.05.2017

I Suhtu austavalt loodusesse, ulukitesse ja maaomandisse!

1. Pea meeles, et sa jahimehena ei ole ainuke looduses liikuja ja looduse kasutaja.
2. Hoia loodus puhas.
3. Õpi tundma oma jahimaadel liikuvate ulukite asurkonda.
4. Küti alati säästlikult, arvestades ulukia-surkondade jätkusuutlikkust. Jahimehes ei tohi ialgi vallanduda kirk loomi tappa.
5. Austa ulukite õigust elule. Jahti pidades jäta neile võimalus õnnelikult pääsemiseks. Iialgi ära jälita ega küti abitus seisukorras viibivaid ulukeid.
6. Pea jahti selliselt, et see ei kahjustaks maaomaniku vara.
7. Toeta maaomanikku jahialastes küsimustes, koostöö on mõlemale osapoolele kasulik.

II Ole jahimehena korrektne!

1. Jahiriietus olgu korrektne ja puhas, relvastus korras ja kontrollitud.
2. Jahipasuna olemasolu korral alustatakse jahti signaaliga „Jahti algus!” ja jaht lõpetatakse signaaliga „Jahi lõpp!”.
3. Enne lasku tunne uluk ära, suurulukite puhul ka sugu ja vanus.
4. Tugevaid, asurkonna arenguks oluliste omadustega, loomi tuleb küttida alles siis, kui nad on oma funktsiooni asurkonna jaoks täitnud. Küttimisel säästa heade omadustega, produktiivseid emasloomi, tugevad isasloomad küti alles parimas trofeevanuses ja jahihooaja lõpus.
5. Emalooma küttimise tõttu noorloomade abitusse seisundisse jätmine ei ole põhjendatud tegu.

6. Kütina tegutsev jahimees peab olema omandanud piisavalt hea laskeoskuse.
7. Looma piinamine – halvasti lastes – on lubamatu.
8. Korrektne jahimees ei lase mitte mingil juhul ulukit kaugemalt kui vahemaa, millelt on tagatud kindel tabamus.
9. Ära tulista kunagi huupi lendavat linnuparve. Mitmed linnud võivad minema lennata kehasse tunginud haavlitega, mis tähendab neile piinarikast surma.
10. Ära küti rohkem linde või teisi väikeulukeid, kui sina ise ja/või sinu (jahi-)sõbrad vajavad.
11. Ära tulista magavat ulukit või ujuvat veelindu, välja arvatud haavatud looma puhul.

III Haavatud ulukit metsa ei jäeta!

1. Tulistatud lask ei ole kunagi möödalask seni, kuni pole tõestatud vastupidist.
2. Tabamuse saanud looma tuleb kohusetundlikult (võimalusel koos koeraga) otsida.
3. Haavatud uluki liikumisel naaberjahialale teavitatakse sellest alati sealse piirkonna kasutajat.
4. Haavatud suuruluk surmatakse halastuslasuga kaela ülemisse ossa või kõrva taha.
5. Haavatud väikeuluk surmatakse kas ülelaskmisega või kuklalöögiga.
6. Haavatud linnud surmatakse kas ülelaskmise või kuklatorkega.
7. Reeglina tuleb kõrvalisi isikuid tapmisakti juurest eemale hoida.

IV Kohtle tabatud saaki lugupidavalt!

1. Kõiki ulukeid – sõltumata liigist, soost või vanusest – koheldakse võrdselt.
2. Tabatud suurulukit austatakse tema paremale küljele asetatud halja oksaga (kuusk, kadakas, tamm või nende puudumisel rohttaim). Isasloomale asetatakse oks tüvepoolega, emasloomale ladvapoolega pea poole.
3. Uluki lihakeha viiakse võimaluse korral metsast välja nahastamata ja tükeldamata. Vajadusel eemaldatakse siseelundid metsas.
4. Metskitse ja sellest väiksemaid ulukeid ei lohistata, vaid võimalusel kantakse metsast välja.
5. Hirvest väiksemate ulukite siseelundid eemaldatakse käiseid üles käärimata.

6. Jänes on otstarbekas vääristada laskekohal ehk tal eemaldatakse kusepõis ja sooled.
7. Linde kantakse kaelast, riputatuna linnurihma otsa või jahivõrgus.
8. Kui ühisjahi lõpus tabatud loomad „paraadiks” välja pannakse, on üle saagi astumine rangelt keelatud! Loomi ei tohi ka jalaga togides kohale lükata!
9. Medaliväärset jahitrofeed ei tükeldata suveniirideks ega kasutada muul viisil tarbeesemete valmistamiseks.

V Käitu jahirelvaga ohutult!

1. Käsitse jahirelva alati nii, nagu see oleks laetud.
2. Ära mitte kunagi suuna relva inimese poole.
3. Veendu enne tulistamist, kas kuuli või haavlite lennutrajektoor on kõrvalistele ohutu.
4. Juhul kui olukord jahil muutub ebakindlaks, nõuab eetika, et sa valdaksid lasust loobumise rasket kunsti.
5. Püssi lahti võttes, vinnastades, laadides, kinni pannes ja padruneid välja võttes suunatakse püssiraud maapinna poole selliselt, et keegi poleks ohustatud.
6. Puhkepausidel või koos kaaslastega ühest kohast teise liikudes peab relv olema laadimata ja avatud lukuga või lahti murtud.

VI Ole hea jahikaaslane!

1. Austa teiste jahimeeste õigust jahti pidada.
2. Ära ole jahikaaslaste vastu üleolev ega kadenende jahihõlme peale.
3. Naaberküti laskesektoris asuvat looma ei tulistata.
4. Edukat kütti austatakse tema peakattele kinnitatava halja oksaga, mis murtakse tabatud ulukile asetatud oksa küljest. Ühisjahil austab jahimeest oksaga jahijuhataja.
5. Saak jagatakse enne jahti teatavaks tehtud tingimustel. Üheks võimalus on teha seda loosimise teel. Siinjuures tunnustatakse head tööd teinud koerte omanikke lisaportsuga.
6. Kui ühisjahi puhul valitakse jahikuningas, kroonitakse selleks jahimees, kes on saanud väärtuslikuma saagi. Esile võiks tõsta ka muid positiivseid käitumisi (teiste abistamine, keerulises olukorras laskmata jätmise jne).

7. Kuuliga (nii vint- kui ka sileraudsega) lastes on uluki tabajaks see jahimees, kes esimesena tabas looma rinnaõõnde (kopsud, süda).
8. Haavililasu puhul on uluki tabajaks see jahimees, kes tabas looma viimasena (halastuslask looma piinade kergendamiseks ei lähe arvesse).
9. Jahitrofee kuulub suurulukit esimesena surmavalt tabanud kütile. Kui suurulukit aga tabasid üheaegselt mitu kütti ja esimest tabajat pole võimalik selgitada määrab jahijuhataja trofee saaja või jäetakse trofee jahi korraldanud jahtkonna jahimaja seinale.

VII Jahikoer on küti sõber ja kaaslane

1. Koerad viiakse jahile ja tuuakse jahilt lõastatult.
2. Jahil kasutatav koer peab olema väljaõpetatud ja kuuletuma peremehe korraldustele.
3. Jahil kaasas olevate väljaõpetamata koerte omanikud peavad tagama, et koerad ei sega jahti.
4. Võõras jahipiirkonnas kasuta oma koera ainult siis, kui jahipiirkonna omanik seda soovib või lubab.
5. Ulukit ei lasta võõra koera eest. Võõrasteks ei loeta oma jahigrupi koeri vaatamata sellele, kes on antud grupis koera peremees.
6. Kütt ei omasta jahikaaslase koera poolt murtud kährikut või mõnda teist väikeulukit.
7. Väikeulukijahil koera eest lastud looma ei võta kütt enne üles, kui jälitav koer on seda nuusutanud.
8. Talvel või kui koer on saanud märjaks, ära jätta teda autosse külmetama. Ära unusta koera ka palava ilmaga autosse.
9. Kui koer saab jahi käigus vigastada, on tal õigus (vajadusel) otsekohesele arstiabile.
10. Pärast jahti on koeral õigus saada rahu, sooja, head süüa ja puhast vett.

Olulisem, kui jätta oma järeltulevatele põlvedele võimalus jahti pidada, on jätta ka loomadele võimalus nende järeltulevatel põlvedel elada.

